EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 22.3.2023
COM(2023) 166 final

2023/0085 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (direktiva o zelenih trditvah)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Komisija je marca 2022 predlagala posodobitev zakonodaje Unije o varstvu potrošnikov, da bi zagotovila varstvo potrošnikov in okrepila njihovo vlogo pri dejavnem prispevanju k zelenemu prehodu[1]. Ta predlog določa bolj specifična pravila (*lex specialis*) in dopolnjuje predlagane spremembe direktive o nepoštenih poslovnih praksah[2] (*lex generalis*). Cilj obeh predlogov je reševanje skupnega sklopa težav z izvajanjem različnih elementov istega prednostnega svežnja politik, opredeljenega v oceni učinka, ki je bila objavljena skupaj s pobudo o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[3].

1.1 Razlogi za predlog in njegovi cilji

- **Vloga potrošnikov pri pospeševanju zelenega prehoda**

Komisija se je v evropskem zelenem dogovoru[4] zavezala zagotoviti opolnomočenje potrošnikov, da bodo sprejemali bolj premišljene odločitve in imeli dejavno vlogo pri ekološkem prehodu. Natančneje, evropski zeleni dogovor določa zavezo glede odprave lažnih okoljskih zagotovil, in sicer z zagotavljanjem zanesljivih, primerljivih in preverljivih informacij kupcem, da bi lahko sprejemali bolj trajnostne odločitve in bi se zmanjšalo tveganje zelenega zavajanja. Potreba po obravnavanju zelenega zavajanja je bila pozneje opredeljena kot prednostna naloga v novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo[5] in Novi agendi za potrošnike[6]. V nedavno sprejetem industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora[7] je ponovljeno, da je treba potrošnikom omogočiti izbiro na podlagi preglednih in zanesljivih informacij o trajnostnosti, trajnosti in ogljičnem odtisu izdelkov, ter poudarjeno, da je preglednost trga orodje, ki olajšuje uvajanje tehnološko in okoljsko naprednejših neto ničelnih izdelkov.

Evropski parlament in Svet sta Komisijo pozvala, naj razmisli o nadaljnjih ukrepih na tem področju. Svet je decembra 2020 v svojih sklepih z naslovom Okrevanje naj bo krožno in zeleno[8] potrdil, da odobrava namero Komisije, da zagotovi, da bodo okoljska zagotovila utemeljena na podlagi okoljskih vplivov v celotnem življenjskem ciklu izdelkov. Evropski parlament je v svoji resoluciji o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo[9] odločno

---

1 Evropska komisija, Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2005/29/ES in 2011/83/EU v zvezi s krepitvijo vloge potrošnikov za zeleni prehod z boljšim varstvom pred nepoštenimi praksami in boljšim obveščanjem (COM(2022) 143 final), na voljo na spletnem naslovu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0143&from=SL.

2 Direktiva 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22), kakor je bila spremenjena.

3 SWD(2022) 85 final; EUR-Lex - 52022SC0085 - EN - EUR-Lex (europa.eu).

4 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).

5 COM(2020) 98 final, 11. marec 2020.

6 COM(2020) 696 final, 13. november 2020.

7 COM(2023) 62 final, 1. februar 2023.

8 Sklepi Sveta 14167/20.

9 Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. februarja 2021 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo (2020/2077(INI)).

podprl namero Komisije, da predlaga zakonsko ureditev uporabe okoljskih trditev z uvedbo zanesljivih in usklajenih metod izračunavanja v celotni vrednostni verigi.

Potrošniki želijo biti bolje obveščeni o okoljskih vplivih svoje potrošnje in se bolje odločati. Med zahtevami s Konference o prihodnosti Evrope[10] je tudi poziv k večji preglednosti glede trajnostnosti in okoljskega odtisa izdelkov, zlasti v predlogu št. 5 o trajnostni porabi, embalaži in proizvodnji ter predlogu št. 20 o določitvi standardov na področju okoljske politike v EU in zunaj nje. Komisija je na ta poziv odgovorila s predlogom o okoljskih trditvah[11].

Dokončanje zakonodajnega okvira EU, ki podpira bolj trajnostno potrošnjo, bo prispevalo k doseganju cilja trajnostnega razvoja št. 12.6, da se podjetja, zlasti velika in nadnacionalna, spodbudijo k sprejemanju trajnostnih praks in vključevanju informacij o trajnostnosti v svoj cikel poročanja.

Nadaljnje ukrepanje EU na tem področju bo pozitivno vplivalo tudi na globalne vrednostne verige, ki vključujejo proizvodne procese v tretjih državah. Posledično bo spodbudilo podjetja iz tretjih držav, da prispevajo k zelenemu prehodu, zlasti podjetja, ki trgujejo na notranjem trgu EU. Poleg tega se bo spodbujalo večstransko sodelovanje s tretjimi državami, da se zagotovi dobro razumevanje novega regulativnega okvira in njegovih koristi. Poleg tega lahko poglavja o trajnostnem razvoju v dvostranskih in medregionalnih trgovinskih sporazumih EU ustvarijo priložnosti za sodelovanje v skladu s splošnimi cilji EU za povečanje trajnostne razsežnosti njene trgovinske politike.

- **Ovire za povečanje potenciala zelenih trgov v EU s krepitvijo vloge potrošnikov**

Kljub pripravljenosti potrošnikov, da v vsakdanjem življenju prispevajo k bolj zelenemu in krožnemu gospodarstvu[12], njihovo dejavno in učinkovito vlogo pri tem zelenem prehodu omejujejo ovire pri sprejemanju okoljsko trajnostnih potrošniških odločitev na prodajnem mestu, zlasti pomanjkanje zaupanja v verodostojnost okoljskih trditev in širjenje zavajajočih poslovnih praks v zvezi z okoljsko trajnostnostjo izdelkov.

Dokazi, zbrani v podporo oceni učinka[3], priloženi predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, ki spremlja tudi predlog o okoljskih trditvah, in sicer tako z začetno oceno učinka[13] kot z javnim posvetovanjem[14] skupaj z dodatnim javnim posvetovanjem, izvedenim leta 2020[15], kažejo, da se zavajajoče prakse, kot so zeleno zavajanje ter pomanjkanje preglednosti in verodostojnosti okoljskih znakov, pojavljajo na različnih stopnjah potrošniške poti, in sicer v fazi oglaševanja ali nakupa ali med uporabo izdelkov.

a) *Potrošniki se srečujejo s prakso nejasnih ali slabo utemeljenih okoljskih trditev („zeleno zavajanje“)*

V predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod *okoljska trditev* pomeni vsako sporočilo ali predstavitev, ki ni obvezna na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno z besedilom, slikovno predstavitvijo, grafično predstavitvijo ali predstavitvijo s simboli v kakršni koli obliki, vključno z znaki, blagovnimi znamkami, imeni podjetij ali imeni izdelkov, v okviru komercialnega sporočila, ki navaja ali namiguje, da ima izdelek ali trgovec

---

10 Konferenca o prihodnosti Evrope – Poročilo o končnem izidu, maj 2022.

11 COM(2022) 404 final.

12 Evropska komisija, *Behavioural Study on Consumers' engagement in the circular economy* (Vedenjska študija vključevanja potrošnikov v krožno gospodarstvo), 2018, str. 10.

13 Evropska komisija, začetna ocena učinka: krepitev vloge potrošnikov za zeleni prehod, 2020.

14 Povzetek odprtega javnega posvetovanja je na voljo na spletišču Evropske komisije „Povejte svoje mnenje“: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12467-Empowering-the-consumer-for-the-green-transition

15 Okoljska učinkovitost proizvodov in podjetij – utemeljene trditve (europa.eu)

pozitiven ali ničelni vpliv na okolje ali je manj škodljiv za okolje od drugih izdelkov oziroma trgovcev ali je svoj vpliv sčasoma izboljšal[1].

Komisija je opravila dva popisa okoljskih trditev: enega leta 2014[16] in drugega leta 2020[17]. V študijah je pregledala vzorec 150 okoljskih trditev za širok nabor izdelkov glede na načela direktive o nepoštenih poslovnih praksah[2], in sicer jasnosti, nedvoumnosti, točnosti in preverljivosti. V študiji iz leta 2020 je bilo ugotovljeno, da **znaten delež okoljskih trditev (53,3 %) vsebuje nejasne, zavajajoče ali neutemeljene informacije** o okoljskih značilnostih izdelkov v EU in v številnih kategorijah izdelkov. V popisu okoljskih trditev iz leta 2020 je bila analizirana tudi utemeljenost takih trditev, pri tem pa je bila preverjena njihova jasnost, natančnost in obseg, v katerem so utemeljene z dokazi, ki jih je mogoče preveriti. Analiza je pokazala, da je bilo **40 % trditev neutemeljenih**.

Te rezultate je potrdil tudi pregled, ki so ga novembra 2020 opravili organi za sodelovanje na področju varstva potrošnikov[18]. Organi so ocenili 344 trditev o trajnostnosti in menili, da **v več kot polovici primerov (57,5 %) trgovec ni predložil zadostnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče presoditi o točnosti trditve**. V številnih primerih so imeli organi težave pri ugotavljanju, ali je trditev zajemala celoten izdelek ali le enega od njegovih sestavnih delov (50 %), ali se je nanašala na podjetje ali le na nekatere izdelke (36 %) in katero fazo življenjskega cikla izdelkov je zajemala (75 %)[19].

Poleg tega se je večina deležnikov, s katerimi so bila opravljena posvetovanja, strinjala, da je **zeleno zavajanje težava**, pri tem pa so bili opazna izjema predstavniki industrije. Več kot polovica jih je naletela na zavajajoče trditve in izrazila manjše zaupanje v okoljske trditve in logotipe, ki jih upravljajo podjetja ali zasebni subjekti[19]. Poleg tega je večina sodelujočih v ciljno usmerjenih posvetovanjih navedla, da se potrošniki premalo zavedajo vplivov izdelkov na okolje, ker informacije niso zagotovljene ali niso na voljo[20].

Na splošno je **zaupanje potrošnikov v okoljske trditve precej nizko**. Med odprtim javnim posvetovanjem leta 2020[15] se splošna javnost ni strinjala s trditvijo, da zaupa okoljskim trditvam na izdelkih (1,57/4,00)[21]. Stopnja zaupanja je bila višja pri trditvah o trgovcih[22], vendar še vedno nizka (2,25/4,00).

b) *Potrošniki se srečujejo z uporabo znakov trajnostnosti, ki niso vedno pregledni in verodostojni*

Okoljski znaki so podskupina okoljskih trditev. Znaki so v obliki znaka zaupanja, kakovosti ali podobnega, katerega namen je izdelek/postopek ali podjetje izpostaviti in promovirati s sklicevanjem na njegove okoljske vidike. Ti znaki včasih temeljijo na shemah certificiranja

---

16 *Consumer Market Study on Environmental Claims for Non-Food Products* (Študija potrošniškega trga o okoljskih trditvah za neživilske izdelke), Evropska komisija 2014.

17 *Environmental claims in the EU: Inventory and reliability assessment Final report* (Okoljske trditve v EU: popis in ocena zanesljivosti – končno poročilo), Evropska komisija 2020. Na voljo na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/2020_Greenclaims_inventory.zip.

18 2020 – pregled spletišč v zvezi z zavajajočimi trditvami o trajnostnosti, Sweeps (europa.eu)

19 Pregled spletišč za odkrivanje lažnega zelenega oglaševanja: polovica trditev o prijaznosti do okolja nepodkrepljena z dokazi, na voljo na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_21_269

20 SWD(2022) 85 final, Priloga 2, str. 66.

21 Odgovori na Likertovi lestvici od 1 do 5. Ti so bili pretvorjeni v točke, da bi pripomogli k dosledni predstavitvi in dobro odražali stopnjo strinjanja. Odgovori „ne vem“ so prejeli 0 točk, odgovori „sploh me ne zanima“ ali „sploh ni učinkovit“ 1 točko – na drugem koncu lestvice so odgovori „zelo me zanima“ ali „vedno“ prejeli 4 točke.

22 Trditev o trgovcu se nanaša na kakršno koli trditev trgovca o sebi kot organizaciji v nasprotju s trditvijo trgovca o enem od svojih izdelkov (blago ali storitve).

(sheme okoljskega označevanja), ki potrjujejo, da izdelek/postopek ali podjetje izpolnjuje zahteve, določene v shemi, in spremljajo skladnost.

Za okoljske znake, ki obstajajo na notranjem trgu EU, veljajo različne ravni zanesljivosti, nadzora in preglednosti, tj. različni modeli upravljanja. Pričakuje se, da bo dodatno zmedo povzročilo vse večje število znakov za okolje, ki zajemajo različne vidike, sprejemajo različne operativne pristope in so predmet različnih ravni nadzora (npr. odprtost postopka njihovega razvoja ali raven in neodvisnost revizije in preverjanja)[23].

V pripravljalni študiji za zbiranje dokazov o načinih za okrepitev dejavne vloge potrošnikov pri zelenem prehodu[24] so bili v oceni 232 aktivnih znakov EU za okolje proučeni tudi vidiki njihovega preverjanja in certificiranja, ugotovljeno pa je bilo, da je **preverjanje skoraj polovice znakov nezanesljivo ali pa se sploh ne izvaja**. Poleg tega se potrošniki ne zavedajo razlike med znaki, ki jih urejajo sheme certificiranja tretjih oseb, in znaki, ki temeljijo na „samocertificiranju“ in jih torej ne preverja nobena tretja oseba.

V posvetovanju za začetno oceno učinka[24] in med ciljno usmerjenimi posvetovanji so deležniki iz večine skupin deležnikov **kot pomemben in stalen problem v EU opredelili tudi širjenje znakov in logotipov trajnostnosti**. Podobno je v odprtem javnem posvetovanju več kot četrtina (27 %) sodelujočih izbrala „**širjenje in/ali pomanjkanje preglednosti/razumevanja/zanesljivosti** logotipov/znakov trajnostnosti na izdelkih in storitvah“ **kot pomembno oviro** pri krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[15].

To širjenje znakov skupaj z različnimi modeli upravljanja pomeni, da lahko proizvajalci in trgovci na drobno uporabljajo različne strategije pri izbiri določenega znaka trajnostnosti. Zelo pogosto to pomeni tudi, da podjetja z različnimi znaki jamčijo za trajnostnost svojih izdelkov. **34 % podjetij je kot oviro[15] opredelilo „širjenje in/ali pomanjkanje preglednosti/razumevanja/zanesljivosti logotipov/znakov trajnostnosti“.** Podjetja, ki si prizadevajo za upoštevanje ali razvoj zanesljivih shem okoljskega označevanja, so dejansko v slabšem položaju kot podjetja, ki uporabljajo nezanesljive okoljske znake, saj jih potrošniki pogosto ne morejo razlikovati. To vprašanje se je še zaostrilo zaradi hitrega pojava številnih (zasebnih/prostovoljnih) shem označevanja na ravni držav članic, **kar potrošnikom vse bolj otežuje primerljivost med izdelki**.

Povratne informacije deležnikov kažejo na posebno **močno podporo ukrepom EU**, s katerimi bi lahko uvedli skupni pristop k zagotavljanju informacij o trajnostnosti potrošnikom, **okrepili enake konkurenčne pogoje za podjetja** ter omejili širjenje znakov in zavajajočih okoljskih trditev na enotnem trgu[14].

Podjetja, ki ponujajo resnično trajnostne izdelke, so v slabšem položaju od tistih, ki jih ne. **Tvegajo tudi nepotrebno visoke stroške usklajevanja**, ko države EU začenjajo uvajati različne nacionalne rešitve za obravnavo zgoraj opisanih težav[25].

1.2 Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

- **Pobuda EU za krepitev vloge potrošnikov za zeleni prehod**

---

23 Pripravljalna študija za zbiranje dokazov o načinih za okrepitev dejavne vloge potrošnikov pri zelenem prehodu, oktober 2021. Na voljo na spletnem naslovu Proposal for a Directive on empowering consumers for the green transition and annex (europa.eu) (Predlog direktive o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod in priloga).

24 Evropska komisija, začetna ocena učinka: krepitev vloge potrošnikov za zeleni prehod, 2020 – pregled posvetovanj v Prilogi 2 k oceni učinka, str. 69.

25 Več o posledicah težav za potrošniški trg in okolje zajema Priloga 12 k SWD(2022) 85 final.

Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah ureja zavajajoča prakse in zavajajoče opustitve s splošnimi določbami, ki se lahko uporabljajo za okoljske trditve pri poslih podjetij v razmerju do potrošnikov, kadar negativno vplivajo na odločitve potrošnikov o poslu. Organe držav članic za varstvo potrošnikov poziva, naj te prakse ocenijo za vsak posamezen primer na podlagi preskusa odločitve o poslu (ocena posameznih primerov)[26]. Vzpostavlja tudi črni seznam poslovnih praks[27], ki v vseh okoliščinah veljajo za nepoštene, ne da bi bila potrebna ocena posameznih primerov. Nespoštovanje zahtev Direktive preganja potrošnik, ki vloži zahtevek, ali pristojni organ na lastno pobudo.

Predlog za spremembo direktive o nepoštenih poslovnih praksah[1] delno obravnava težave, navedene v oddelku 1.1 („zeleno zavajanje“ in nepregledni znaki trajnostnosti). Izvaja vrsto ukrepov v zvezi z okoljskimi trditvami, ki izhajajo iz prednostnih možnosti politike, vključno z naslednjimi:

(1) seznam **značilnosti izdelka** iz člena 6(1) Direktive 2005/29/ES, **v zvezi s katerimi trgovec ne bi smel zavajati potrošnika**, se spremeni, tako da vključuje „**vpliv na okolje** ali družbo“, „trajnost“ in „popravljivost“;

(2) seznam **dejanj, ki veljajo za zavajajoča**, če povzročijo ali bi lahko **povzročila**, da povprečni potrošniki sprejmejo odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejeli, iz člena 6(2) Direktive 2005/29/ES se spremeni, tako da vključuje „navajanje okoljske trditve v zvezi s prihodnjo okoljsko uspešnostjo brez jasnih, objektivnih in preverljivih zavez in ciljev ter neodvisnega sistema spremljanja“;

(3) seznam **poslovnih praks, ki veljajo za nepoštene v vseh okoliščinah**, iz Priloge I k Direktivi 2005/29/ES se razširi na štiri prakse, povezane z zelenim zavajanjem:

- prikazovanje znaka trajnostnosti, ki ne temelji na shemi certificiranja ali ga ne vzpostavijo javni organi;
- navajanje splošne okoljske trditve, za katero trgovec ne more dokazati priznane odlične okoljske uspešnosti, pomembne za trditev;
- navajanje okoljske trditve o celotnem izdelku, kadar trditev dejansko zadeva le določen vidik izdelka;
- predstavitev zahtev, ki jih uvaja zakonodaja za vse izdelke v zadevni kategoriji izdelkov na trgu Unije, kot posebnost ponudbe trgovca.

Predlog o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod tako bolj posplošeno obravnava številne prakse, izdelke in načine prodaje. Zagotavlja pomembne zaščitne ukrepe za varstvo potrošnikov pred zavajajočimi okoljskimi trditvami in nezanesljivimi znaki.

- **Drugi akti EU, ki spodbujajo trajnostno potrošnjo z zagotavljanjem okoljskih informacij**

Poleg okvira za varstvo potrošnikov je tudi obstoječi zakonodajni okvir EU, ki obravnava zagotavljanje okoljskih informacij, določa metodološke zahteve za merjenje in izračunavanje

[26] Člena 6 in 7 Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).

[27] Priloga I k Direktivi 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).

okoljskih vplivov, kot so metodologije EU za certificiranje odvzemov ogljika, razvite v skladu z uredbo o certificiranju odvzemov ogljika[28] (ko bo sprejeta), ali za informacije o okoljskih vplivih in znakih zanje, okoljskih vidikih ali okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca. Direktiva o okoljsko primerni zasnovi[29] na primer vzpostavlja okvir za določitev obveznih zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo, da bi spodbudila njihovo energijsko učinkovitost in krožno zasnovo ter nove poslovne modele. Komisija je marca 2022 sprejela tudi predlog nove uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke[30], da bi bistveno izboljšala krožnost, energijsko učinkovitost, okoljske vplive in druge vidike okoljske trajnostnosti za posebne prednostne skupine izdelkov. Omogočila bo določitev zahtev glede učinkovitosti in informacij za skoraj vse kategorije fizičnega blaga, ki se dajejo na trg EU. Nekateri drugi predlogi Komisije v okviru akcijskega načrta za krožno gospodarstvo in politike izdelkov vključujejo zahteve po informacijah, na primer na podlagi predlaganih uredb o trženju gradbenih proizvodov[31] ter o baterijah in odpadnih baterijah[32].

Poleg tega obstajajo pravni akti v zvezi z obveznimi in tudi prostovoljnimi znaki, razvitimi na ravni EU, kot je znak EU za okolje. Znak EU za okolje, uveden leta 1992, je uradni prostovoljni znak za okoljsko odličnost najuspešnejših izdelkov v EU. Uredba o znaku EU za okolje[33] določa pravila za uvedbo in uporabo te prostovoljne sheme. Druga povezana zakonodaja EU o znakih vključuje sistem za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)[34] ter uredbe o znaku za ekološko kmetovanje[35], označevanju z energijskimi nalepkami[36] in oznaki CE[37].

- **Dopolnitev sklopa pravil EU o okoljskih trditvah**

Za nadaljnjo obravnavo opredeljene težave zaradi zelenega zavajanja in nezanesljivih okoljskih znakov bi lahko sedanjemu okviru koristile bolj specifične zahteve za neregulirane trditve za določene skupine izdelkov, določene sektorje ali določene okoljske vplive ali okoljske vidike. **Ta predlog o utemeljitvi in sporočanju okoljskih trditev kot *lex specialis* dopolnjuje obstoječi sklop pravil EU o varstvu potrošnikov.** Predlog bo omogočil celovito izvajanje prednostnih možnosti politike, opredeljenih v oceni učinka, kot je opisano v oddelku 3.2.

---

28 COM(2022) 672 final.

29 Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

30 COM(2022) 142 final.

31 Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

32 COM(2020) 798 final.

33 Uredba (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL L 27, 30.1.2010, str. 1).

34 Uredba (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L 342, 22.12.2009, str. 1).

35 Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L 150, 14.6.2018, str. 1).

36 Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).

37 Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev) (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

Ključni cilji predloga o okoljskih trditvah so torej:

– povečati raven varstva okolja in prispevati k pospešitvi zelenega prehoda na krožno, čisto in podnebno nevtralno gospodarstvo v EU;

– zaščititi potrošnike in podjetja pred zelenim zavajanjem ter jim omogočiti, da prispevajo k pospešitvi zelenega prehoda s sprejemanjem informiranih odločitev o nakupu na podlagi verodostojnih okoljskih trditev in znakov;

– izboljšati pravno varnost v zvezi z okoljskimi trditvami in enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu, povečati konkurenčnost gospodarskih subjektov, ki si prizadevajo za povečanje okoljske trajnostnosti svojih izdelkov in dejavnosti, ter ustvariti priložnosti za prihranek stroškov za take subjekte, ki trgujejo čezmejno.

Področje uporabe tega predloga, ki je *lex specialis*, je usklajeno z ustreznim *lex generalis*. Revidirana direktiva o nepoštenih poslovnih praksah zajema vse prostovoljne poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov pred in med poslom ter po njem v zvezi z izdelkom. Področje uporabe tega predloga zajema utemeljitev in sporočanje **prostovoljnih *okoljskih* trditev**.

Enako predlog o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod obravnava znake trajnostnosti, ki zajemajo *okoljske ali družbene vidike ali oboje.* Vendar je ta predlog omejen samo na **okoljske znake**, tj. znake, ki zajemajo predvsem *okoljske* vidike izdelka ali trgovca.

Kot je bilo omenjeno, naj bi predlog o okoljskih trditvah **deloval kot varnostna mreža za vse sektorje, v katerih okoljske trditve ali znaki niso urejeni na ravni EU**. **Njegov cilj ni spreminjanje obstoječih ali prihodnjih sektorskih pravil.** Nasprotno, zahteve glede ocenjevanja in sporočanja iz druge zakonodaje Unije bodo imele prednost pred zahtevami iz predloga, zato jih je treba uporabljati za utemeljitev in sporočanje okoljskih trditev na teh posebnih področjih.

1.3 Skladnost z drugimi politikami Unije

Predlog o okoljskih trditvah podpira cilje evropskega zelenega dogovora in prispeva k reševanju trojne krize podnebnih sprememb, onesnaževanja in izgube biotske raznovrstnosti. Prispeva k boju proti zelenemu zavajanju, ki je bil opredeljen kot prednostna naloga v novem akcijskem načrtu Komisije za krožno gospodarstvo[5] in novi agendi za potrošnike[6]. Predlog bo okrepil tudi krovne strategije, kot sta akcijski načrt za ničelno onesnaževanje[38] ali strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030[39], in dopolnil strategije, namenjene določenim sektorjem, kot je strategija „od vil do vilic“[40], ali vprašanja, kot so pozivi za izboljšanje učinkovitosti in ponovne uporabe vode v strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam[41].

Kot je opisano, ta predlog direktive o okoljskih trditvah in predlog o spremembi direktive o nepoštenih poslovnih praksah skupaj vzpostavljata skladen politični okvir za pomoč Uniji pri zelenem prehodu s spreminjanjem vzorcev potrošnje v bolj trajnostno smer. Njun cilj je prispevati k bolj zelenemu notranjemu trgu s spodbujanjem zmanjšanja okoljskega odtisa izdelkov, ki se porabijo v Uniji. Prav tako bosta prispevala k doseganju cilja evropskih podnebnih pravil, da se najpozneje do leta 2050 uravnotežijo emisije in odvzemi toplogrednih plinov v Uniji, in sicer z obravnavanjem trditev v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov in podnebno nevtralnostjo.

---

38 https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_sl

39 COM(2020) 380 final.

40 COM(2020) 381 final.

41 COM(2021) 82 final.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

2.1 Pravna podlaga

Ta predlog temelji na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki se uporablja za ukrepe, namenjene vzpostavitvi ali zagotovitvi delovanja notranjega trga, pri čemer je osnova visoka raven varstva okolja.

Različne zahteve, ki jih nalagajo nacionalna zakonodaja ali zasebne pobude, ki urejajo okoljske trditve, povzročajo nepotrebno breme podjetjem pri čezmejni trgovini, saj morajo ta v vsaki državi izpolnjevati različne zahteve. To vpliva na njihovo zmožnost delovanja na notranjem trgu in izkoriščanja tega trga. Hkrati imajo udeleženci na trgu težave pri prepoznavanju zanesljivih okoljskih trditev in sprejemanju optimalnih odločitev o nakupu na notranjem trgu.

Cilj predloga je zato zagotoviti delovanje notranjega trga za gospodarske subjekte, ki delujejo na notranjem trgu, in potrošnike, ki se zanašajo na okoljske trditve. Ukrepi, predlagani v tej direktivi, bodo povečali raven varstva okolja, hkrati pa bodo privedli do nadaljnje harmonizacije glede ureditve okoljskih trditev in preprečili razdrobljenost trga zaradi različnih nacionalnih pristopov, ki so bili uvedeni ali bi bili uvedeni brez pravil na ravni EU.
Razsežnost notranjega trga pri doseganju okoljskega cilja je prevladujoča, zato člen 114 ostaja ustrezna pravna podlaga.

2.2 Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Uvedba skupnega sklopa pravil na notranjem trgu EU je bistvena za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte. Če bi države članice delovale posamično, bi raven varstva okolja ostala neoptimalna in obstajalo bi tveganje uporabe konkurenčnih različnih shem, ki bi temeljile na različnih metodah in pristopih.

Predlog o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod ne določa, kaj bi morala podjetja storiti, da bi ustrezno utemeljila svoje okoljske trditve. To pa lahko privede do zelo različnih pristopov k utemeljitvi trditev v EU. To bi razdrobilo notranji trg zaradi izkrivljanja pogojev konkurence, trditve pa bi bilo treba ob vsakem prečkanju notranjih meja dopolniti/spremeniti. To pa prinaša pravno negotovost in povečuje stroške usklajevanja ter nelojalno konkurenco na enotnem trgu in ogroža učinkovito delovanje trga.

EU je v dobrem položaju, da spodbuja nadaljnje usklajevanje metodoloških zahtev za oceno vplivov izdelkov, storitev in organizacij na okolje na enotnem trgu, pri čemer se lahko opre na izkušnje držav članic in zasebne pobude na tem področju. **EU lahko zagotovi pomembno dodano vrednost**, nadaljnje usklajevanje pa bi vladam in zasebnemu sektorju zagotovilo prihranke pri stroških.

Povratne informacije deležnikov kažejo na posebno močno podporo ukrepom EU, s katerimi bi lahko uvedli **skupni pristop** k zagotavljanju informacij o trajnostnosti potrošnikom in **omejevanju širjenja znakov in zavajajočih okoljskih trditev**. Če bi države članice delovale posamezno in brez vodilnega okvira, bi obstajalo veliko tveganje, da bi nastalo veliko konkurenčnih različnih shem, kar bi povzročilo razdrobljenost notranjega trga, zlasti za čezmejne storitve (na primer digitalne storitve).

Ukrepanje EU je upravičeno in potrebno, saj bi harmoniziran in dobro delujoč notranji trg EU v zvezi z okoljskimi trditvami povečal raven varstva okolja in vzpostavil enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo v EU. Predlog tudi zmanjšuje težave, s katerimi se soočajo nacionalni organi pri uveljavljanju obstoječih določb Direktive o nepoštenih poslovnih praksah, ki temeljijo na načelih, na tako zapletenih področjih, kot so zavajajoče okoljske

trditve. Nadaljnje usklajevanje na ravni EU prinaša prihranke pri stroških za vlade in zasebne akterje ter krepi povezane globalne procese, vključno z globalnimi vrednostnimi verigami.

2.3 Sorazmernost

Ukrepi v predlogu ne presegajo tistega, kar je potrebno, da se potrošnikom omogoči sprejemanje informiranih odločitev o nakupu in spodbujanje trajnostne potrošnje na podlagi zanesljivih in preverjenih informacij.

Sorazmernost splošnih meril za okoljske trditve, ki se uporabljajo pri trženju potrošnikom, je zagotovljena z uvedbo enotnih zahtev, ki jih morajo podjetja upoštevati pri takih trditvah. Ta predlog ne zahteva nobene posebne metode ocenjevanja za utemeljitev posameznih okoljskih trditev in se opira na splošne zahteve, ki potrošnikom zagotavljajo zanesljive informacije. Predlog bo pristojnim nacionalnim organom zagotovil tudi enotna merila. **To jim bo pomagalo pri oceni poštenosti posameznih okoljskih trditev, zagotovilo visoko stopnjo pravne varnosti in olajšalo dejavnosti izvrševanja.** Predlog je tudi rezultat temeljite obravnave prispevkov deležnikov, zlasti podjetij, vključno z MSP.

Sorazmernost zahtev za okoljske znake se nanaša na poštenost njihovega prikazovanja pri trženju potrošnikom. Obstaja le omejeno število enotnih zahtev, ki zagotavljajo preglednost in verodostojnost takih znakov za uporabnike. Te enotne zahteve zagotavljajo, da se subjekti, ki uporabljajo okoljske znake, in podjetja, ki za te znake zaprosijo, ne soočajo z nesorazmernimi stroški. Hkrati bo to podjetjem zagotovilo visoko stopnjo pravne varnosti. Ta ukrep bo z zagotavljanjem enotnih meril pristojnim nacionalnim organom za oceno pravičnosti uporabe katerega koli okoljskega znaka olajšal tudi dejavnosti izvrševanja in si prizadeval za visoko raven varstva potrošnikov.

2.4 Izbira instrumenta

Predlog je samostojen pravni instrument, ki ne bi spremenil obstoječe zakonodaje. Določa okvir za utemeljitev prostovoljnih okoljskih trditev. Ker je njegov cilj zagotoviti varstvo potrošnikov na področju, ki ga urejajo direktive, taka pravna oblika bolje ustreza obstoječemu pravnemu okviru Unije in nacionalnemu pravnemu okviru ter mehanizmom izvrševanja, ki so jih vzpostavile države članice. Zato se šteje, da je najprimernejši instrument direktiva.

3. REZULTATI POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCENA UČINKA, SKLADNOST Z NAČELI BOLJŠEGA PRAVNEGA UREJANJA IN TEMELJNE PRAVICE

3.1 Posvetovanja z deležniki

Komisija se je v postopku priprave tega predloga z deležniki posvetovala prek:

– več javnih posvetovanj v okviru predloga o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[42];

– javnega posvetovanja o okviru politike izdelkov za krožno gospodarstvo z delom, namenjenim morebitnim prihodnjim možnostim politike na podlagi metod okoljskega odtisa (od 29. novembra 2018 do 24. januarja 2019)[43]. Od 291 anketirancev jih je nekaj navedlo, da bi morala podjetja imeti možnost svobodne

[42] Pregled vseh posvetovanj, opravljenih v okviru ocene učinka, je na voljo v Prilogi 2 k SWD(2022) 85 final.

[43] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1740-Towards-an-EU-Product-Policy-Framework-contributing-to-the-Circular-Economy_sl

izbire načina pridobivanja okoljskih informacij, če izpolnjujejo minimalna merila za preprečevanje zelenega zavajanja. Anketiranci so poudarili tudi potrebo po prožnosti glede medija za sporočanje: uporaba nalepke ali kode QR za zagotavljanje informacij ne bi smela biti obvezna, saj sta vrsta informacij in stopnja podrobnosti lahko odvisni od ciljne skupine. Anketiranci so poudarili tudi nujnost, da se MSP zagotovi orodje ali podpora Evropske komisije pri izvajanju;

– spletnih ciljno usmerjenih posvetovanj, povezanih z metodami okoljskega odtisa, v katerih so sodelovali ključni deležniki (od 12. novembra 2018 do 18. decembra 2018), s 124 anketiranci[44];

– odprtega javnega posvetovanja o pobudi za zelene trditve, ki je potekalo med 27. avgustom in 3. decembrom 2020 in v okviru katerega je bilo predloženih 362 prispevkov[16]:

  - nekatera *poslovna združenja* so predlagala uporabo neodvisnih organizacij za certificiranje/preverjanje, ki delujejo v skladu s standardom ISO 14025;
  - *velika podjetja* so poudarila, da bi moral okvir EU omogočati prožnost glede medija za sporočanje, ki se uporablja za podajanje trditev;
  - *okoljske nevladne organizacije* so izrazile mnenje, da enotna okoljska točkovanja nikakor ne bi smela biti način za prikrivanje kompromisov in se jim je treba izogibati;
  - *potrošniške nevladne organizacije* so tudi navedle, da bi lahko okoljske trditve utemeljili z obstoječimi orodji, kot so znaki za okolje I. tipa, shema certificiranja Eco Lighthouse, sistem Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo ter standard ISO 14001;
  - nekaj predstavnikov *javnih organov* je menilo, da bi moralo biti mogoče trditve utemeljiti z „uradnimi“ znaki za okolje, kot sta nordijski labod in znak EU za okolje. Javne uprave dajejo manjšo prednost neodvisnemu certificiranju in preverjanju;
  - *državljani* pa dajejo prednost neodvisnemu certificiranju/preverjanju s strani akreditiranih organizacij.

Delavnica deležnikov z več srečanji novembra 2020, namenjena splošnim povratnim informacijam ter povratnim informacijam o možnostih sporočanja, praktičnih izzivih za podjetja pri utemeljevanju okoljskih trditev, zanesljivosti informacij in posledicah za znake za okolje; v povprečju je na vsakem srečanju sodelovalo 200 deležnikov[45]. Delavnice so potrdile, da je treba obravnavati zeleno zavajanje in da je potreben usklajen pristop na ravni EU. Več deležnikov je navedlo, da je treba še naprej uporabljati znak EU za okolje in druge zanesljive znake za okolje I. tipa.

44 https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/EF_stakeholdercons19.pdf

45 Več informacij je na voljo na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/initiative_on_green_claims.htm

3.2 Ocena učinka

3.2.1 Opredelitev težav in prednostna možnost politike

Ta predlog temelji na oceni učinka, ki je bila objavljena skupaj s predlogom Komisije o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[46]. Odbor Komisije za regulativni nadzor je 5. februarja 2021 najprej izdal negativno mnenje z izčrpnimi pripombami. Po obsežni reviziji prvotnega osnutka je 17. septembra 2021 izdal pozitivno mnenje z nadaljnjimi pripombami[47]. V Prilogi I k oceni učinka je pojasnjeno, kako so se obravnavale pripombe Odbora za regulativni nadzor.

V oceni učinka sta opredeljeni dve težavi, razčlenjeni v več podtežav. Ta predlog se osredotoča na eno od dveh težav in dve njeni podtežavi.

Težava 2: potrošniki se srečujejo z zavajajočimi poslovnimi praksami, povezanimi s trajnostnostjo izdelkov.

Podtežava 2.2: potrošniki se srečujejo z nejasnimi ali slabo utemeljenimi okoljskimi trditvami („zeleno zavajanje“) podjetij.

Podtežava 2.3: potrošniki se srečujejo z znaki trajnostnosti, ki niso vedno pregledni ali verodostojni[48].

Za vsako posamezno podtežavo je bilo proučenih več možnosti politike. Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah in njena sprememba sta zasnovani kot *lex generalis*. Zato je bilo odločeno, da se nekateri elementi prednostnih možnosti politike, izbranih v oceni učinka za reševanje podtežav 2.2 in 2.3, ne bodo izvajali prek pobude o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, ampak prek namenskega in dopolnilnega *lex specialis*, tj. predloga o okoljskih trditvah.

Na podlagi analize več meril, ki je bila dopolnjena z analizo stroškov in koristi, in kvalitativne ocene sorazmernosti različnih proučenih možnosti je bila za obravnavanje teh težav predlagana kombinacija dveh prednostnih možnosti politike[49]:

(1) prepoved okoljskih trditev, ki ne izpolnjujejo minimalnega nabora meril[50] (za obravnavanje podtežave 2.2)

Prednostna možnost bi zagotovila, da so potrošniki zaščiteni pred zelenim zavajanjem, saj bodo tisti, ki navajajo take trditve, morali izpolnjevati določen standard. Prav tako bi organom za varstvo potrošnikov olajšala izvrševanje;

(2) prepoved znakov trajnostnosti, ki ne izpolnjujejo minimalnih zahtev glede preglednosti in verodostojnosti[51] (za obravnavanje podtežave 2.3)

Prednostna možnost bi zagotovila, da so potrošniki zaščiteni pred tem, da bi jih taki znaki in orodja zavajali.

Poleg tega so bili med pripravo te pobude opredeljeni naslednji dodatni ukrepi za povečanje učinkovitosti in uspešnosti pravil EU o okoljskih trditvah:

---

46 SWD(2022) 85 final.

47 SEC(2022) 165 final.

48 Ta predlog se ne osredotoča na digitalna informacijska orodja, ki so obravnavana v predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod.

49 SWD(2022) 85 final, oddelek 7: Prednostne možnosti politike, str. 59.

50 SWD(2022) 85 final, str. 29.

51 SWD(2022) 85 final, str. 31.

– **vzpostavitev mehanizma za preverjanje**, ki bi olajšal izvajanje in uveljavljanje zagotavljanja spoštovanja minimalnih meril glede utemeljitve trditev, vzpostavitve enakih konkurenčnih pogojev na trgu EU ter večje pravne varnosti in manjših bremen za podjetja, ki delujejo na enotnem trgu;

– **uporaba zbirnega točkovanja glede okoljskih vplivov** se **omeji** na okoljske trditve, vključno z znaki, ki se določijo **samo na ravni EU**, da se zagotovi **izvajanje** izkušenj, pridobljenih pri delu v zvezi s skupno standardizirano metodo na ravni EU (glej okvir spodaj);

– možnost, da se **mikropodjetja izključijo** iz zahtev glede utemeljitve **in** povezanih pravil o sporočanju, da se preprečijo nesorazmerni vplivi na najmanjše trgovce;

– za **učinkovito omejitev širjenja okoljskih znakov** in osredotočanje prizadevanj na povečanje uporabe obstoječih javnih shem ter na razvoj zahtev glede označevanja na ravni EU za enotni trg

  – bi morale države članice odobriti vzpostavitev novih zasebnih shem samo v primeru, da zagotavljajo dodano vrednost, in

  – bi bilo treba vzpostavitev novih javnih shem na nacionalni ali regionalni ravni prepovedati. Nove javne sheme bi bilo treba razvijati samo na ravni EU.

Pridobljene izkušnje pri delu na področju standardne metodologije za utemeljitev trditev o okoljskih vplivih

Evropska komisija je ob začetnih pripravah na pobudo o zelenih trditvah začela delo in posvetovanja o možnosti uporabe *standardne metodologije* za utemeljitev okoljskih trditev. Obseg tega dela je bil osredotočen na uporabo metod EU za okoljski odtis izdelkov in organizacij za utemeljitev okoljskih trditev. Glede na kategorijo izdelka te metode[52] omogočajo merjenje okoljske uspešnosti izdelka ali organizacije v celotni vrednostni verigi, od pridobivanja surovin do konca življenjske dobe. Cilj metod okoljskega odtisa je zagotoviti zanesljive in vodilne metodologije, ki so bile razvite z deležniki ob upoštevanju popolne preglednosti in ki temeljijo na znanstvenih dokazih.

Komisija je v pripravljalnem delu kot eno od teh možnosti obravnavala vzpostavitev pravnega okvira EU, ki bi od podjetij, ki navajajo trditve v zvezi z vplivi, zajetimi z metodami okoljskega odtisa[53], zahteval, da jih utemeljijo s temi metodami. Čeprav so metode okoljskega odtisa podjetjem v pomoč pri opredelitvi področij, na katerih bi morala izboljšati svoj okoljski vpliv in uspešnost, in lahko ustrezno utemeljijo nekatere trditve za več kategorij izdelkov, metode še ne zajemajo vseh ustreznih kategorij vpliva za vse vrste izdelkov (npr. v zvezi z morskim ribolovom – trajnost ciljnega ribjega staleža, v zvezi s hrano in kmetijskimi proizvodi – biotska raznovrstnost in varstvo narave na ravni kmetije ter različne kmetijske prakse, v zvezi s tekstilom – sproščanje mikroplastike) in zato lahko nepopolno prikazujejo okoljske standarde izdelka v okviru zelenih trditev. Poleg tega se številne okoljske trditve nanašajo tudi na okoljske vidike (npr. trajnost, ponovna uporabnost, popravljivost, možnost recikliranja, vsebnost recikliranih materialov, uporaba naravne vsebine), za katere metode

52 Več informacij o metodah in pilotni fazi, med katero so bile preizkušene, je na voljo na naslednjem spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/

53 Podnebne spremembe, tanjšanje ozonskega plašča, toksičnost za ljudi – rakotvornost, toksičnost za ljudi – nerakotvornost, delci, ionizirajoče sevanje – zdravje ljudi, fotokemično nastajanje ozona – zdravje ljudi, zakisljevanje, evtrofikacija – kopenska, evtrofikacija – sladka voda, evtrofikacija – morska voda, strupenost za okolje – sladka voda, raba zemljišč, raba vode, raba virov – minerali in kovine, raba virov – fosilni viri.

okoljskega odtisa niso primerne kot edina metoda za utemeljitev. Obravnava zelo obsežnega in hitro spreminjajočega se področja okoljskih trditev z eno samo metodo ima svoje omejitve. Predpisovanje ene same metode, kot je okoljski odtis, kot standardne metodologije utemeljitve za vse okoljske trditve ne bi bilo primerno in bi pomenilo tveganje, da podjetja ne bi mogla sporočati ustreznih okoljskih vidikov ali uspešnosti v zvezi s svojimi izdelki ali dejavnostmi.

Iz teh razlogov in na podlagi rezultatov posvetovanja, notranje ocene posledic v smislu bremena za podjetja in nadaljnjih izmenjav z deležniki je bila možnost uporabe *ene standardne metodologije* za utemeljitev okoljskih trditev opuščena. Namesto tega se je zdel ustrezen prožnejši pristop, ki temelji na prednostni možnosti politike iz ocene učinka, pripravljene za pobudo o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod.

3.2.2 Učinki prednostne možnosti politike

Prednostna možnost politike, ki izhaja iz analize stroškov in koristi iz ocene učinka, je bila prenesena v več določb predloga o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod in predloga o okoljskih trditvah. Vplivi, navedeni v nadaljevanju, se nanašajo na celotno prednostno možnost politike in tako zajemajo določbe iz obeh predlogov.

Predlog vključuje ukrepe, ki so pomembni za pristop Komisije „za enega sprejetega se eden odpravi“ za zmanjšanje upravnega bremena ter so bili predhodno sporočeni in upoštevani v oceni učinka, priloženi predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod.

- **Pričakovani učinki določenega področja uporabe**

Predlog uvaja minimalne zahteve za utemeljitev in sporočanje okoljskih trditev, ki jih mora preveriti tretja oseba, preden se trditev uporabi v komercialnih sporočilih. Čeprav se pričakuje, da bo ta ukrep odpravil zavajajoče ali lažne trditve in pomagal zagotoviti ustrezno izvrševanje, bo trgovcem, ki želijo navajati take trditve, povzročil dodatne stroške. Pričakuje se, da bo vpliv na manjša podjetja sorazmerno večji kot na večja podjetja. Zato in da ti dodatni upravni stroški ne bodo nesorazmerno vplivali na najmanjša podjetja (npr. majhne družinske kmetije, ki prodajajo neposredno potrošnikom), predlog izvzema mikropodjetja (z manj kot 10 zaposlenimi in letnim prometom, ki ne presega 2 milijonov EUR[54]) iz obveznosti tega predloga v zvezi z zahtevami glede utemeljitve in obveščanja, povezanimi z oceno utemeljitve. Če pa ta najmanjša podjetja kljub temu želijo prejeti potrdilo o skladnosti okoljske trditve, ki je priznano v vsej Uniji, morajo izpolnjevati vse zahteve iz tega predloga.

Za vse trgovce, vključno z najmanjšimi podjetji, pa še naprej velja direktiva o nepoštenih poslovnih praksah. To pomeni, da se bodo še vedno uporabljala njena splošna pravila o okoljskih trditvah, potrošniki, ki jih prizadenejo nepoštene poslovne prakse, pa bodo še vedno lahko vložili pritožbe pri pristojnih organih in zahtevali povrnitev škode na nacionalnih sodiščih in sodiščih EU.

Poleg tega predlog od držav članic zahteva, da sprejmejo ustrezne ukrepe za pomoč malim in srednjim podjetjem pri uporabi zahtev iz predloga. Pričakuje se, da bodo ta podjetja z olajšanim dostopom do ukrepov, kot so finančna podpora ter organizacijska in tehnična pomoč, spodbujena k sodelovanju pri zelenem prehodu.

- **Pričakovani učinki zahtev glede utemeljitve trditev**

[54] Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

S prepovedjo trditev, ki ne izpolnjujejo minimalnih meril, bo ta ukrep prispeval k **izboljšanju zanesljivosti informacij**, zagotovljenih potrošnikom, in bo zato **pozitivno vplival na odločanje potrošnikov**, saj bo olajšal izbiro izdelkov z boljšo okoljsko uspešnostjo, s tem pa povečal blaginjo potrošnikov. Ocenjuje se, da bodo **učinki na okolje zelo pozitivni**, saj bodo nekateri potrošniki kupovali izdelke, ki bodo resnično boljši za okolje.

V smislu **učinkov na podjetja** bo treba odstraniti trditve, ki ne izpolnjujejo teh minimalnih meril. Za odstranitev trditev bo potrebna prilagoditev embalaže izdelkov, letakov itd., vendar bodo to enkratni stroški prilagoditve[55].

Poleg tega **bodo morala podjetja prevzeti stroške utemeljitve trditev**. Ti stroški bodo v veliki meri odvisni od vrste okoljske trditve, ki jo želi podjetje prostovoljno navesti, in od števila izdelkov. Trditve v zvezi z vplivom izdelka na okolje v celotnem življenjskem ciklu (npr. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu in vrednostni verigi) bodo zahtevale bistveno večje naložbe kot trditve, ki se osredotočajo na določen okoljski vidik (npr. reciklirana vsebnost v embalaži). Glede na naravo in zapletenost trditve se lahko s tem povezani stroški utemeljitve precej razlikujejo. Na primer, stroški utemeljitve za preprosto trditev, npr. o materialih, uporabljenih v proizvodnji, so ocenjeni na 500 EUR[56]. Če se podjetje na primer odloči navesti trditev o okoljskem odtisu enega od svojih izdelkov in se odloči za izvedbo študije z uporabo metode okoljskega odtisa izdelka, bi ta strošek znašal približno 8 000 EUR (ta znesek se lahko zmanjša na 4 000 EUR, če obstajajo pravila o okoljskem odtisu kategorije izdelkov). Če izbrana trditev zadeva na primer okoljski odtis same organizacije, lahko uporaba metod okoljskega odtisa organizacije za utemeljitev trditve znaša 54 000 EUR (če sektorska pravila ne obstajajo)[57].

Vendar o vključitvi (ali nevključitvi) okoljskih trditev v svoja *prostovoljna* komercialna sporočila še vedno odločajo podjetja. To pomeni, da **lahko podjetja nadzorujejo svoje stroške** tako, da določijo obseg trditve (če obstaja) ob upoštevanju pričakovane donosnosti naložbe. Stroški utemeljitve so torej za podjetja prostovoljne narave, saj so del lastne tržne strategije, zato je verodostojna ocena skupnih stroškov za trg Unije težka.

Glede **stroškov izvrševanja in drugih stroškov** bodo morali pristojni organi oceniti, v kolikšni meri določena trditev izpolnjuje merila iz te možnosti, tj. ali ima podjetje, ki navaja trditev, potrdilo o skladnosti, ki ga je izdal akreditirani preveritelj. Več anketiranih organov za varstvo potrošnikov pa je navedlo, da bi ta možnost lahko omogočila prihranke, saj bi to pomenilo, da bi bilo potrebnih manj virov za utemeljitev njihove ocene „zelenega zavajanja“.

- **Pričakovani učinki zahtev glede sporočanja trditev**

Pričakuje se, da bodo pravila o sporočanju zagotovila jasnejše in preglednejše trditve ter tako **povečala blaginjo potrošnikov**. V smislu stroškov za podjetja bodo po uvedbi ocene za utemeljitev trditve dodatni stroški izpolnjevanja zahtev glede sporočanja zanemarljivi in večinoma vključeni v stroške utemeljitve.

---

55 Za zelo majhen delež izdelkov na zalogi tik pred odobritvijo možnosti se domneva, da bo trditve odstranil prodajalec (na primer tako, da jih bo prekril z nalepko). To bo povzročilo nekaj stroškov v prvih dveh letih izvajanja možnosti za majhen delež izdelkov na zalogi, po tem pa naj bi bili po predvidevanjih vsi ti izdelki prodani.

56 Notranja ocena za določeno trditev o posameznem učinku (npr. delež v % biološke (ali reciklirane) vsebine izdelka), ki je ni težko dokazati, tj. trditev, ki jo je mogoče utemeljiti na podlagi takoj razpoložljivih informacij/dokumentov o materialih, uporabljenih v proizvodnji.

57 Notranja ocena, ki se nanaša na potrditev trditve o okoljskem odtisu celotne organizacije. Povprečne vrednosti na podlagi dodatne ciljno usmerjene raziskave, ki jo je opravil GD ENV s prispevki sedmih glavnih svetovalcev, ki podpirajo razvoj pravil o okoljskem odtisu kategorij izdelkov / sektorskih pravil o okoljskem odtisu organizacij, preverjene z drugimi viri iz literature.

- **Pričakovani učinki zahtev glede shem označevanja**

Z uvedbo minimalnih meril za vse okoljske znake se bosta povečala preglednost in verodostojnost znakov (ter upočasnilo ali celo preprečilo sedanje širjenje teh znakov) ter izboljšala kakovost odločanja potrošnikov. Potrošniki bodo imeli zagotovilo, da izdelki z znakom trajnostnosti izpolnjujejo minimalne zahteve glede preglednosti in verodostojnosti, kar bo izboljšalo njihovo zaupanje in razumevanje znakov. Te dodatne zahteve glede upravljanja shem označevanja naj bi zmanjšale število znakov, saj bodo izločene sheme, ki niso zanesljive. Opozoriti je treba, da so pogoji za vključitev v sheme okoljskega označevanja za mala in srednja podjetja sorazmerni z velikostjo in prometom podjetij.

Uvedba minimalnih meril za ocenjevanje poštenosti znakov trajnostnosti, kot je predvidena v možnosti 2.3.B, naj bi povečala **blaginjo potrošnikov**. Glede **učinkov na podjetja** naj bi ta ukrep prispeval k enakim konkurenčnim pogojem za izdelke z znaki, saj bodo morali vsi izpolnjevati enaka minimalna merila. Poleg tega bo prispeval tudi k enakim konkurenčnim pogojem med organizacijami, ki uporabljajo znake.

Poleg tega se pričakuje, da bo ta ukrep prispeval k zmanjšanju ovir za čezmejno trgovino s preprečevanjem neusklajenih nacionalnih pristopov držav članic, ki zajemajo širjenje znakov/logotipov, ki so nepregledni ali neverodostojni. To bo zmanjšalo pravno negotovost in stroške podjetij, saj bodo morala na notranjem trgu upoštevati podobna pravila.

Pričakujejo se nekateri upravni stroški za subjekte, ki uporabljajo in upravljajo znake/logotipe[58]. Imeli bodo tudi znatne **stroške usklajevanja**, ki bodo nastali zaradi izvajanja potrebnih sprememb v njihovih notranjih postopkih, vključno s certificiranjem, ki ga izvajajo tretje osebe, za vsako vlogo (če tega ne počnejo že v izhodišču). Stroški, ki jih bodo imeli subjekti, ki uporabljajo in upravljajo znake, kot so količinsko opredeljeni v oceni učinka, se bodo prenesli na proizvajalce in prodajalce, ki bodo zaprosili za znak.

V zvezi s **posrednimi stroški** se pričakuje, da se bodo povečali stroški vlog za znake. Po drugi strani pa bi lahko večja harmonizacija zmanjšala potrebo po vlogah za več znakov.

Stroški izvrševanja za javno upravo, ocenjeni v oceni učinka, naj ne bi bili veliki, saj predlagana minimalna merila zahtevajo, da se vse pomembne informacije zagotovijo na spletu, za znake pa je potrebno preverjanje s strani tretje osebe.

Nadaljnji ukrepi glede označevanja, ki bodo pripravljeni poleg ocene učinka, bodo močno podprli doseganje cilja, da se ustavi širjenje shem okoljskega označevanja po vsej EU in izboljša delovanje notranjega trga. Z zaustavitvijo novih javnih shem bo regionalnim in nacionalnim organom preprečeno, da bi razvijali znake in sheme označevanja, ki jih bo treba pregledati ali opustiti kmalu po uvedbi enakovrednega znaka na ravni EU. Obdobje med sprejetjem tega ukrepa in njegovim izvajanjem bo zagotovilo čas za načrtovanje in preprečilo dodatne stroške za javne organe. Z razvojem znakov na ravni EU za iste skupine izdelkov bo zagotovljena tudi učinkovitejša poraba sredstev, kot če bi se znaki razvijali na nacionalni ravni.

Zmanjšalo se bo tudi nenadzorovano uvajanje novih shem označevanja, ki jih razvijajo zasebni izvajalci. Organi držav članic bodo morali potrditi razvoj takih shem na podlagi njihove dodane vrednosti. Pričakuje se, da bo to prispevalo k zmanjšanju širjenja shem. **Upravne stroške javnih organov** za razvoj in izvajanje postopka potrjevanja je težko oceniti, saj števila vlog ni mogoče predvideti. Pričakuje se, da bo ta ukrep povzročil **upravne stroške podjetjem** zaradi predložitve informacij, ki jih priložijo svoji prošnji organom držav članic za

[58] Podrobnosti o razčlenitvi upravnih stroškov so na voljo v dokumentu SWD(2022) 85 final, str. 200.

razvoj zasebne sheme označevanja. O teh upravnih stroških se še ni poročalo, pomembni pa so za pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“, da se zmanjša upravno breme. Vendar se pričakuje, da stroški ne bodo znatni, saj se predvideva, da bo število takšnih predložitev razmeroma majhno zaradi vnaprejšnjega obvestila o omejitvah pri vzpostavljanju takih shem, ki so posledica zamika med datumom predložitve tega predloga in datumom prenosa v nacionalno pravo (pričakuje se, da bo to trajalo približno štiri leta).

Omejitev možnosti navajanja ocene ali točkovanja na podlagi zbirnega kazalnika okoljskih vplivov na znakih samo na tiste znake, ki so bili razviti na ravni EU, naj bi zmanjšala zmedo in napačne informacije za potrošnike ter splošno širjenje znakov. Obstaja tveganje, da bi se lahko narava zbirnega kazalnika uporabila za oslabitev negativnih vplivov nekaterih parametrov izdelka z bolj pozitivnimi vplivi drugih parametrov in za posredovanje zavajajočih informacij potrošniku glede dejanskih glavnih vplivov izdelka. Za zagotovitev usklajenosti na notranjem trgu je nujno ustaviti morebitne sheme z zbirnim točkovanjem na regionalni ali nacionalni ravni. Poleg tega taki znaki običajno temeljijo na različnih metodologijah za isto skupino izdelkov, zaradi česar lahko isti izdelek v okviru različnih shem dobi različne ocene.

- **Pričakovani učinki predhodnega preverjanja**

Predhodno preverjanje, ki ga izvajajo neodvisni pooblaščeni organi, bo olajšalo in podprlo **izvrševanje zahtev iz predloga**, ne da bi pri tem pretirano obremenilo vire pristojnih organov. Potrdilo o skladnosti lokalnim pristojnim organom omogoča, da enostavno preverijo zanesljivost trditve na trgu. Pritožbe zoper trditve, za katere obstaja veljavno potrdilo o skladnosti, bi se lahko obravnavale hitreje, kar bi prispevalo k **prihranku stroškov izvrševanja** v primerjavi z običajnim scenarijem.

Podjetja, ki navajajo okoljske trditve, bi imela **koristi od postopka certificiranja** trditev, saj bi potrdilo o skladnosti, priznano po vsej EU, zagotavljalo pravno varnost in zahtevalo le eno certificiranje v EU, zaradi česar bi bil postopek certificiranja cenejši in enostavnejši za subjekte, ki trgujejo na notranjem trgu.

Glede **upravnih stroškov za podjetja** bi morala ta pred navedbo okoljske trditve predložiti predhodno zahtevo „preveritelju“ za potrdilo o skladnosti. Ti upravni stroški bodo odvisni od obsega vsake prostovoljne trditve in pričakovanih količin trditev, zato je skupne stroške za trg Unije težko verodostojno oceniti. Zato se o teh upravnih stroških še ni poročalo, čeprav so pomembni za pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“, da se zmanjša upravno breme.

- **Pričakovani napredek pri doseganju ustreznih ciljev trajnostnega razvoja**

V zvezi s ciljem trajnostnega razvoja št. 12, ki zagotavlja trajnostne načine porabe in proizvodnje, se pričakuje, da bo izvajanje prednostne možnosti politike iz tega predloga in predloga o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod povzročilo povečanje nakupa izdelkov, ki potrošnika ne zavajajo glede njihovega okoljskega vpliva. Pričakuje se, da bodo pobude bolje zaščitile potrošnike pred nepoštenimi poslovnimi praksami, kot so zeleno zavajanje ali nepregledni prostovoljni znaki trajnostnosti, ki niso združljivi z zelenim prehodom. V zvezi s ciljem trajnostnega razvoja št. 13 o podnebnih ukrepih se pričakuje, da bodo pobude v 15 letih povzročile prihranke v višini 5–7 $MtCO2e$[59].

3.3 Primernost in poenostavitev ureditve

Predlog je nova pobuda, ki naj bi dopolnila splošni direktivi s področja potrošniškega prava in kot *lex specialis* zlasti predlog o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod. Cilj predloga je

[59] SWD(2022) 85 final.

neposredno zmanjšati regulativna bremena s krepitvijo delovanja notranjega trga za zelene izdelke in podjetja ter z določitvijo minimalnih meril za okoljske trditve. Zmanjšal bo tveganje pravne razdrobljenosti enotnega trga in povečal pravno varnost. To pa naj bi prineslo prihranke pri stroških za podjetja, ki želijo navajati take trditve, in za pristojne organe, ki so odgovorni za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov. Poleg tega predlog predvideva klavzulo o pregledu šest let po začetku veljavnosti, da se oceni, ali so bili cilji direktive doseženi in ali je potrebna nadaljnja harmonizacija glede utemeljitve in sporočanja okoljskih trditev, da bi se ti cilji dosegli na učinkovitejši način. Predlog se nanaša na okoljske trditve v fizičnem in digitalnem okolju, zato se šteje, da je pripravljen na digitalno tehnologijo.

3.4 Temeljne pravice

Predlog je v skladu s členom 38 Listine o temeljnih pravicah, po katerem mora EU zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov. To bo zagotovljeno z zagotavljanjem zanesljivosti, primerljivosti in preverljivosti okoljskih trditev ter obravnavanjem zelenega zavajanja in uporabe nezanesljivih in nepreglednih okoljskih trditev in znakov. Predlog bo tudi okrepil pravico do visoke ravni varstva okolja in izboljšanje kakovosti okolja, kot je določeno v členu 37 Listine. Poleg tega bo z bojem proti zelenemu zavajanju zagotovil enake konkurenčne pogoje za podjetja pri trženju njihove ekološkosti, s tem pa svobodo gospodarske pobude v skladu s pravom Unije ter nacionalno zakonodajo in praksami.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Pobuda vključuje proračun v skupni višini približno 25 milijonov EUR do leta 2027 (tj. v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira).

Kot je podrobno opisano v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, so v pobudi predvideni odhodki za človeške vire in upravni odhodki za izvajanje Direktive ter pripravo delegiranih in izvedbenih aktov.
Predvidena so tudi sredstva, ki se bodo v celoti financirala s prerazporeditvijo sredstev v okviru programa LIFE. Kot je podrobno opisano v preglednicah iz oddelka 3 ocene finančnih posledic zakonodajnega predloga, ta znesek zajema pridobivanje naborov podatkov o okoljskem odtisu in drugih zahtevanih naborov podatkov za podporo podjetjem, zlasti MSP, pri izpolnjevanju predloga o okoljskih trditvah. Javni dostop do teh informacij za MSP, večja podjetja, javne agencije in vse zainteresirane strani bo dejansko pomagal zmanjšati stroške za razvoj in krepitev lastnih metodologij, morda pa bo stroške zmanjšal tudi za uporabnike razvitih metodologij. Dostop do naborov podatkov o okoljskem odtisu bo podpiral tudi izvajanje drugih politik EU o okoljski trajnostnosti in potrošnikom pomagal pri sprejemanju pravih odločitev, kot je predlog uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke. Uredba o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke uvaja možnost določitve obveznih zahtev po informacijah, ki so lahko povezane tudi z zahtevami glede označevanja, in bo omogočila boljši pretok informacij prek digitalnih potnih listov za izdelke. Nabori podatkov o okoljskem odtisu bodo podpirali izračun in določitev zahtev glede informacij in uspešnosti v delegiranih aktih, povezanih z uredbo o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, npr. v zvezi z ogljičnim in okoljskim odtisom, na podlagi usklajenega sklopa visokokakovostnih sekundarnih podatkov. Ti podatki in na dokazih temelječe politike bodo skupaj zagotovili boljšo obveščenost potrošnika, ki bo lahko zaupal okoljskim informacijam podjetij.

5. DRUGI ELEMENTI – NAČRTI ZA IZVEDBO TER UREDITEV SPREMLJANJA, OCENJEVANJA IN POROČANJA

Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje šest let po sprejetju te direktive predložila poročilo, v katerem bo ocenila doseganje njenih ciljev. Države članice morajo redno spremljati uporabo te direktive na podlagi pregleda okoljskih trditev, o katerih so bili obveščeni izvršilni organi. Države članice morajo te informacije vsako leto posredovati Komisiji. Evropska agencija za okolje mora objaviti polletno poročilo z oceno razvoja okoljskih trditev in shem označevanja v posamezni državi članici.

6. NATANČNEJŠA POJASNITEV POSAMEZNIH DOLOČB PREDLOGA

6.1 Področje uporabe predloga

Člen 1 določa področje uporabe. Predlog določa minimalne zahteve glede utemeljitve in sporočanja prostovoljnih okoljskih trditev in okoljskega označevanja v poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov brez poseganja v drugo zakonodajo Unije, ki določa pogoje za okoljske trditve v zvezi z nekaterimi izdelki ali sektorji (kot je opisano v oddelku 1.2).

6.2 Zahteve glede utemeljitve okoljskih trditev

Člen 3 predloga se osredotoča na elemente, ki niso bili vključeni v zakonodajo o varstvu potrošnikov, zlasti v zvezi z utemeljitvijo trditev, in v nekaterih primerih zagotavlja dodatna pojasnila. Predlog zahteva, da utemeljitev izrecnih okoljskih trditev temelji na oceni, ki izpolnjuje izbrana minimalna merila za preprečevanje zavajajočih trditev, oziroma da (se) ocena, na kateri utemeljitev temelji:

– opira na priznane znanstvene dokaze in najsodobnejše tehnično znanje;

– dokazuje pomembnost vplivov, vidikov in uspešnosti z vidika življenjskega cikla;

– upošteva vse pomembne vidike in vplive pri ocenjevanju uspešnosti;

– dokazuje, ali je trditev točna za celoten izdelek ali le za njegove dele (za celoten življenjski cikel ali le za nekatere faze, za vse dejavnosti trgovca ali le za njihov del);

– dokazuje, da trditev ni enakovredna zahtevam, ki jih nalaga zakonodaja;

– zagotavlja informacije o tem, ali je okoljska uspešnost izdelka bistveno boljša od običajne prakse;

– opredeljuje, ali pozitiven dosežek vodi k znatnemu poslabšanju drugega učinka;

– zahteva, da se o izravnavah toplogrednih plinov poroča na pregleden način;

– vključuje točne primarne ali sekundarne informacije.

Mikropodjetja (z manj kot 10 zaposlenimi in letnim prometom, ki ne presega 2 milijonov EUR[60]) so izvzeta iz zahtev tega člena, razen če želijo pridobiti potrdilo o skladnosti okoljske trditve, saj bodo v tem primeru morala izpolnjevati te zahteve.

Poleg tega člen 4 določa dodatne zahteve glede primerjalnih trditev (tj. trditev, ki navajajo ali namigujejo, da ima izdelek ali trgovec manjši ali večji okoljski vpliv ali da je glede okoljskih vidikov bolj ali manj uspešen od drugih izdelkov ali trgovcev). Te zahteve so:

60 UL L 124, 20.5.2003, str. 36.

- uporaba enakovrednih informacij za oceno okoljskih vplivov, vidikov ali uspešnosti primerjanih izdelkov;
- uporaba podatkov, zbranih ali pridobljenih na enakovreden način za izdelke ali trgovce, ki so vključeni v primerjave;
- zajetje stopenj v vrednostni verigi je enakovredno za primerjane izdelke in trgovce, pri čemer je treba zagotoviti, da se za primerjane izdelke in trgovce upoštevajo najpomembnejše stopnje;
- zajetje okoljskih vplivov, vidikov ali uspešnosti je za primerjane izdelke in trgovce enakovredno ter zagotavlja, da se najpomembnejši upoštevajo za vse primerjane izdelke in trgovce;
- predpostavke, uporabljene v primerjavi, so dosledno določene za primerjane izdelke in trgovce;
- za primerjalne trditve o izboljšanju vplivov (v primerjavi s prejšnjo različico izdelka) vključujejo razlago vpliva izboljšanja na druge vidike in vplive ter navedbo izhodiščnega leta.

Za različne vrste trditev so potrebne različne ravni utemeljitve. Predlog ne predpisuje enotne metode in ne zahteva izvedbe analize celotnega življenjskega cikla za vsako vrsto trditve. V oceni, ki se uporablja za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, je treba upoštevati življenjski cikel izdelka ali celotne dejavnosti trgovca, da se opredelijo ustrezni vplivi, ki so predmet trditev, in da lahko trgovec prepreči opustitev morebitnih ustreznih vidikov. To je potrebno tudi za preverjanje, ali se zaradi zatrjevanih koristi vplivi prenašajo na druge faze življenjskega cikla ali znatno povečujejo druge okoljske vplive.

Da bi se ocena štela za zanesljivo, bi morala vključevati primarne podatke, specifične za posamezno podjetje, o ustreznih vidikih, ki znatno prispevajo k okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca, navedenega v trditvi. Organi za varstvo potrošnikov v nekaterih državah začenjajo dvomiti o okoljskih trditvah, specifičnih za posamezne izdelke, če pri utemeljitvi niso bili uporabljeni primarni podatki. Treba bi bilo najti pravo ravnovesje med zagotavljanjem ustreznih in zanesljivih informacij za utemeljitev trditev ter prizadevanji, ki so potrebna za zbiranje primarnih informacij, ob upoštevanju dostopnosti primarnih informacij. Pri zahtevi po vključitvi primarnih informacij bi bilo treba upoštevati, kolikšen vpliv ima trgovec, ki navede trditev, na zadevni postopek in ali so na voljo primarne informacije. Zahteva bi morala upoštevati tudi, ali postopke vodi trgovec, ki navede trditev, in če jih ne vodi, ali ima trgovec dostop do primarnih informacij o postopku. Če postopka ne vodi trgovec, ki navede trditev, in primarne informacije niso na voljo, bi bilo treba dovoliti uporabo sekundarnih informacij tudi za postopke, ki znatno prispevajo k okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca. V vseh primerih bi raven kakovosti primarnih in sekundarnih, tj. povprečnih, podatkov morala biti visoka.

Zdi se primerno, da se trditve, povezane s podnebjem, ki temeljijo na izravnavah, obravnavajo na preglednejši način. Zato predlog za trditve, povezane s podnebjem, zahteva, da se o vseh *izravnavah* emisij toplogrednih plinov, ki jih uporabljajo trgovci, poroča ločeno od emisij toplogrednih plinov kot o dodatnih okoljskih informacijah, kar je tudi pristop, ki se uporablja pri metodah okoljskega odtisa izdelkov/okoljskega odtisa organizacij. Poleg tega bi bilo treba v teh informacijah navesti tudi, ali se izravnave nanašajo na zmanjšanje ali odvzem emisij, ter zagotoviti visoko zanesljivost in pravilno upoštevanje izravnav, na katere se sklicujejo, da bi skladno in pregledno odražale zatrjevani vpliv na podnebje.

Mikropodjetja so izvzeta iz zahtev tega člena, razen če želijo pridobiti potrdilo o skladnosti okoljske trditve, saj bodo v tem primeru morala izpolnjevati te zahteve.

Komisijo bi bilo treba pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev zahtev glede utemeljitve za nekatere vrste trditev. Ti delegirani akti bi morali načeloma upoštevati rezultate spremljanja razvoja okoljskih trditev na trgu, da se omogoči prednostno razvrščanje trditev, ki lahko zavajajo potrošnike. Vendar bo Komisija pri nekaterih vrstah trditev morda morala ukrepati pred tem.

6.3 Zahteve glede sporočanja okoljskih trditev

Določbe člena 5 so odziv na težave zaradi pomanjkanja zanesljivih informacij o okoljskih značilnostih izdelka[61] za tiste trgovce, ki navajajo okoljsko trditev. Te zahteve podpirajo tudi cilj zagotavljanja, da se okoljske trditve nanašajo na izdelke ali trgovce, ki v primerjavi z običajno prakso zagotavljajo okoljske koristi.

Pomembno je, da predlog določa, da ob sporočanju vse trditve:

- zajemajo samo okoljske vplive, vidike ali uspešnost, ki so ocenjeni v skladu z zahtevami glede utemeljitve iz tega predloga in so opredeljeni kot pomembni za zadevni izdelek ali trgovca;
- kadar je to pomembno za navedeno trditev, vključujejo informacije o tem, kako lahko potrošniki ustrezno uporabljajo izdelek, da bi zmanjšali okoljske vplive;
- spremljajo informacije o utemeljitvi (vključno z informacijami o izdelku ali dejavnostih trgovca, vidiki, vplivi ali uspešnosti, ki jih zajema trditev, drugimi priznanimi mednarodni standardi, kadar je to ustrezno, temeljnimi študijami in izračuni, kako so dosežene izboljšave, na katere se nanaša trditev, potrdilom o skladnosti in podatki o preveritelju).

Mikropodjetja so izvzeta iz zahtev tega člena glede zagotavljanja informacij o utemeljitvi, razen če želijo pridobiti potrdilo o skladnosti okoljske trditve, saj bodo v tem primeru morala izpolnjevati te zahteve.

Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev zahtev glede sporočanja za nekatere vrste trditev, če je to potrebno za dopolnitev dopolnilnih pravil o utemeljitvi, sprejetih na podlagi člena 3. Poleg tega člen 6 določa, da morajo primerjalne trditve o izboljšanju vpliva izdelka na okolje v primerjavi z drugim izdelkom istega trgovca ali izdelkom, ki ga trgovec ne prodaja več potrošnikom, temeljiti na dokazih, da je izboljšanje znatno in doseženo v zadnjih petih letih.

6.4 Določbe o okoljskih znakih in shemah označevanja

Te zahteve bi bilo treba obravnavati kot dopolnitev zahtev glede prikazovanja znaka trajnostnosti, ki so opredeljene v predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod in smernicah Komisije o razlagi in uporabi direktive o nepoštenih poslovnih praksah[62].

Poleg zahtev glede utemeljitve in sporočanja, ki se uporabljajo za vse vrste trditev, ta predlog nadgrajuje zahteve iz predloga o krepitvi vloge potrošnikov[63], ki prepoveduje uporabo

---

61 SWD(2022) 85 final, str. 50: „V zvezi s podtežavo 1.1 (pomanjkanje zanesljivih informacij o okoljskih značilnostih izdelka na prodajnem mestu) so bile vse možnosti zavrnjene v zgodnji fazi, saj ni bilo mogoče dokazati njihove dodane vrednosti, z ukrepi, sprejetimi v okviru pobude za zelene trditve in pobude za trajnostne izdelke, pa naj bi se ta podtežava znatno zmanjšala.“

62 Obvestilo Komisije – Smernice za razlago in uporabo Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (UL C 526, 29.12.2021, str. 1).

znakov, ki temeljijo na samocertificiranju[64], in zagotavlja dodatne zaščitne ukrepe za izboljšanje kakovosti shem okoljskega označevanja, saj določa zahteve glede preglednosti in verodostojnosti (v skladu z možnostjo politike iz ocene učinka).

Člen 7 zagotavlja, da znaki izpolnjujejo zahteve iz prejšnjih členov in se preverjajo v skladu s členom 11.

Zaradi širjenja okoljskih znakov in posledične zmede pri potrošnikih, razdrobljenosti trga in večjega bremena zaradi izpolnjevanja zahtev v različnih državah članicah so potrebni ambiciozni ukrepi, ki koristijo potrošnikom in podjetjem. Zato se je med postopkom odločanja zdelo primerno, da predlog o okoljskih trditvah predvideva dodatne določbe za preprečevanje širjenja znakov, poleg tistih, ki so bile ocenjene v oceni učinka, priloženi temu predlogu in predlogu o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, zlasti prepoved znakov, ki prikazujejo oceno ali točkovanje na podlagi zbirnega kazalnika, ki predstavlja kumulativne okoljske vplive, razen če so ti določeni na ravni EU.

Člen 8 podrobneje določa zahteve za sheme okoljskega označevanja. Te zahteve so razmeroma podobne merilom upravljanja številnih znanih in uglednih javnih in zasebnih shem označevanja trajnostnosti in vključujejo:

- zahteve glede preglednosti in dostopnosti informacij o lastništvu, organu odločanja in ciljih;
- merila, na katerih temelji podeljevanje znakov, ki jih pripravijo strokovnjaki, pregledajo pa deležniki;
- obstoj mehanizma za pritožbe in reševanje sporov;
- postopke za obravnavanje neskladnosti in možnost odvzema ali začasnega preklica znaka v primeru vztrajne in očitne neskladnosti.

Člen 8 iz istih razlogov, kot so navedeni zgoraj, v zvezi s širjenjem okoljskih znakov in posledično zmedo pri potrošnikih, uvaja tudi dodatne določbe za preprečevanje širjenja shem označevanja, in sicer:

- prepoved vzpostavitve novih nacionalnih ali regionalnih shem v javni lasti;
- postopek potrjevanja novih shem, ki jih vzpostavijo zasebni izvajalci iz EU in tretjih držav, ki bi jih morali oceniti nacionalni organi in potrditi le, če v primerjavi z obstoječimi shemami Unije, nacionalnimi ali regionalnimi shemami izkazujejo dodano vrednost v smislu svojih okoljskih ambicij, zajetja okoljskih vplivov, skupine kategorij izdelkov ali sektorja ter sposobnosti podpiranja zelenega prehoda MSP.

Nove javne sheme iz tretjih držav, ki želijo delovati na trgu Unije, morajo izpolnjevati zahteve iz tega predloga ter je treba o njih predhodno uradno obvestiti Komisijo, ki jih mora odobriti, da se zagotovi, da te sheme zagotavljajo dodano vrednost v smislu okoljskih ambicij, zajetja okoljskih vplivov, skupin izdelkov ali sektorjev.

Člen 9 določa zahteve glede pregledovanja okoljskih trditev s strani trgovcev.

---

63 COM(2022) 143 final, Priloga k predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2005/29/ES in 2011/83/EU v zvezi s krepitvijo vloge potrošnikov za zeleni prehod z boljšim varstvom pred nepoštenimi praksami in boljšim obveščanjem.

64 Tj. ne temelji na shemi certificiranja ali ga ne vzpostavijo javni organi.

6.5 Predhodno preverjanje okoljskih trditev in shem označevanja

V členu 10 je podrobno opisano, kako mora tretja oseba preveriti in potrditi utemeljitev in sporočanje okoljskih trditev in znakov, da bodo izpolnjevali zahteve iz Direktive, preden se trditev uporabi v komercialnem sporočilu. Uradno akreditiran organ („preveritelj“) bo opravil to predhodno preverjanje trditev, ki jih predloži podjetje, ki jih želi uporabljati. Ta ukrep bo zagotovil, da je bila vsaka trditev, s katero se bo seznanil potrošnik, preverjena kot zanesljiva in verodostojna. V predlogu so opredeljene tudi podrobne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati „preveritelji“, da bi jih države članice lahko akreditirale.

Ko „preveritelj“ preveri predloženo trditev, se odloči o izdaji (ali neizdaji) *potrdila o skladnosti*. To potrdilo bo priznano po vsej EU, države članice si ga bodo izmenjale prek informacijskega sistema za notranji trg[65] , podjetja pa bodo lahko trditev uporabila v komercialnem sporočilu potrošnikom na notranjem trgu. Potrdilo o skladnosti trditev bo podjetjem zagotovilo gotovost, da pristojni organi v drugi državi članici ne bodo izpodbijali njihove potrjene trditve. Ta postopek se bo uporabljal tudi za preverjanje shem označevanja glede njihove skladnosti z določbami o upravljanju. Komisija bo pooblaščena za sprejetje izvedbenega akta, ki bo določal obliko potrdila o skladnosti trditev.

Člen 11 določa, da mora biti „preveritelj“ uradno akreditiran[66] neodvisen organ brez navzkrižja interesov, da se zagotovi neodvisna presoja in najvišja stopnja strokovne integritete. Imeti mora potrebno strokovno znanje, opremo in infrastrukturo za izvajanje preverjanj ter dovolj ustreznega osebja, ki spoštuje poklicno skrivnost.

6.6 Mala in srednja podjetja

Glede na okvir programov, ki jih lahko koristijo mala in srednja podjetja, člen 12 zagotavlja, da se upoštevajo take pobude in sprejmejo ustrezni ukrepi za pomoč tem podjetjem, vključno s finančno podporo, dostopom do financiranja, specializiranim usposabljanjem vodstva in osebja ter organizacijsko in tehnično pomočjo.

6.7 Izvrševanje določb

Člen 13 predvideva, da bo vsaka država članica imenovala enega ali več ustreznih pristojnih organov, ki bodo odgovorni za izvrševanje določb iz predloga. Ker se mehanizmi za varstvo potrošnikov v posameznih državah članicah razlikujejo, je primerneje, da se jim dovoli imenovanje najučinkovitejšega pristojnega organa za izvajanje izvrševanja, vključno z inšpekcijskimi pregledi, sankcijami in sodnimi postopki. Na ta način predlog državam članicam dopušča možnost izbire obstoječih mehanizmov v okviru zakonodaje o varstvu potrošnikov.

Države članice bodo morale, če bo na njihovem ozemlju imenovan več kot en pristojni organ, pojasniti dolžnosti vsakega od njih ter vzpostaviti ustrezne komunikacijske in usklajevalne mehanizme, ponovno s ciljem učinkovitosti.

V členu 14 so opredeljena pooblastila pristojnih organov za preiskovanje in izvrševanje zahtev. Vključujejo pooblastilo za dostop do ustreznih informacij, povezanih s kršitvijo, pooblastilo, da zahtevajo dostop do ustreznih informacij, da se ugotovi, ali je prišlo do kršitve, pooblastilo za začetek preiskave ali postopka, pooblastilo, da od trgovcev zahtevajo sprejetje

---

65 Vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (UL L 316, 14.11.2012, str. 1).

66 V skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

pravnih sredstev in ukrepov za odpravo kršitev, pooblastilo, da po potrebi izdajo sodne odredbe, in pooblastilo za naložitev kazni.

Člen 15 določa, da so pristojni organi odgovorni tudi za spremljanje skladnosti predloga na notranjem trgu. Pričakuje se, da bodo redno preverjali trditve in sheme označevanja (na podlagi javno dostopnih poročil) ter ocenjevali trditve in sheme označevanja, pri katerih obstaja tveganje kršitve. V členu 16 so podrobno opisani mehanizmi za obravnavo pritožb in zahteve za dostop do pravnega varstva.

Glede obravnave kršitev je v členu 17 opredeljena vrsta obveznosti, ki jih morajo države članice upoštevati pri določanju svojega sistema kazni. Kazen mora biti odvisna od narave, resnosti, obsega in trajanja kršitve, njene značilnosti (tj. namerna kršitev ali kršitev kot posledica malomarnosti), finančne trdnosti odgovorne strani, gospodarskih koristi, pridobljenih s kršitvijo, ter vseh predhodnih kršitev ali drugih oteževalnih okoliščin. Upoštevajo se tudi kazni, ki so bile za isto kršitev že naložene v drugih državah članicah.

Člen 18 določa izvajanje prenosa pooblastila. Postopek odbora je določen v členu 19.

Člen 20 določa zahteve glede spremljanja, ki temelji na pregledu napačnih okoljskih trditev in znakov, ki jih zagotovijo države članice. Evropska agencija za okolje vsaki dve leti objavi poročilo, v katerem oceni razvoj okoljskih trditev v posamezni državi članici in celotni Uniji. V določbah je predvidena tudi ocena Direktive.

2023/0085 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (direktiva o zelenih trditvah)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij[1],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Trditev, da je nekaj „zeleno“ in trajnostno, je postala dejavnik konkurenčnosti, saj je rast zelenih izdelkov večja od rasti standardnih izdelkov. Če blago in storitve, ki se ponujajo in kupujejo na notranjem trgu, niso tako okolju prijazni, kot je predstavljeno, bi to zavajalo potrošnike, oviralo zeleni prehod in preprečilo zmanjšanje negativnih okoljskih vplivov. Potencial zelenih trgov ni v celoti izkoriščen. Različne zahteve, ki jih nalaga nacionalna zakonodaja ali zasebne pobude, ki urejajo okoljske trditve, bremenijo podjetja v čezmejni trgovini, saj morajo ta v vsaki državi članici izpolnjevati različne zahteve. To vpliva na njihovo zmožnost delovanja na notranjem trgu in izkoriščanja tega trga. Hkrati imajo udeleženci na trgu težave pri prepoznavanju zanesljivih okoljskih trditev in sprejemanju optimalnih odločitev o nakupu na notranjem trgu. Zaradi širjenja različnih znakov in metod izračunavanja na trgu potrošniki, podjetja, vlagatelji in deležniki težko ugotovijo, ali so trditve verodostojne.

(2) Če okoljske trditve niso zanesljive, primerljive in preverljive, potrošniki in drugi udeleženci na trgu ne morejo v celoti izkoristiti možnosti, da bi s svojimi odločitvami o nakupu nagradili boljšo okoljsko uspešnost. Pomanjkanje zanesljivih, primerljivih in preverljivih informacij podobno ovira spodbude za optimizacijo okoljske uspešnosti, ki običajno prav tako spremljajo povečanje učinkovitosti in prihranek stroškov za podjetja vzdolž dobavne verige. Te posledice so še hujše zaradi pomanjkanja enotnega sklicevanja na celotnem notranjem trgu in posledične zmede.

(3) Za uporabnike okoljskih informacij (potrošnike, podjetja, vlagatelje, javne uprave, nevladne organizacije), vključenih v okoljske trditve, pomanjkanje zanesljivosti, primerljivosti in preverljivosti otežuje zaupanje v okoljske informacije in povzroča zmedo pri razlagi heterogenih in nasprotujočih si sporočil. To škoduje potrošnikom in

[1] UL C , , str. .

drugim udeležencem na trgu, saj se lahko na podlagi zavajajočih informacij odločijo za nek izdelek ali posel namesto drugih možnosti.

(4) Zato je treba dodatno uskladiti ureditev okoljskih trditev. Taka uskladitev bo okrepila trg za bolj trajnostne izdelke in trgovce, saj bo preprečila razdrobljenost trga zaradi različnih nacionalnih pristopov. Določila bo tudi referenčno merilo, ki lahko spodbudi svetovni prehod na pravično, podnebno nevtralno, z viri gospodarno in krožno gospodarstvo[2].

(5) Podrobna pravila Unije o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev, ki se uporabljajo za podjetja, ki poslujejo na trgu Unije na področju komunikacije med podjetji in potrošniki, bodo prispevala k zelenemu prehodu na krožno, podnebno nevtralno in čisto gospodarstvo v Uniji, saj bodo potrošnikom omogočila sprejemanje informiranih odločitev o nakupu, in pomagala ustvariti enake konkurenčne pogoje za udeležence na trgu, ki vložijo take trditve.

(6) Regulativni okvir za okoljske trditve je eden od ukrepov, ki jih je Komisija predlagala za izvajanje evropskega zelenega dogovora[3], ki priznava, da so zanesljive, primerljive in preverljive informacije zelo pomembne pri tem, da bi kupci lahko sprejemali bolj trajnostne odločitve in da bi se zmanjšalo tveganje zelenega zavajanja, ter vključuje zaveze za okrepitev regulativnih in neregulativnih prizadevanj za odpravo lažnih okoljskih trditev. Skupaj z drugimi veljavnimi regulativnimi okviri Unije, vključno s predlogom direktive o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod[4] in spremembi Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta[5], ki naj bi jo ta predlog dopolnil, vzpostavlja jasno ureditev za okoljske trditve, vključno z okoljskimi znaki.

(7) Ta direktiva je del sklopa medsebojno povezanih pobud za vzpostavitev trdnega in skladnega okvira politike za izdelke, ki bo okoljsko trajnostne izdelke in poslovne modele opredelil kot pravilo in ne izjemo, ter za preoblikovanje vzorcev potrošnje, tako da se odpadki sploh ne bodo proizvajali. Direktivo med drugim dopolnjujejo ukrepi v zvezi s krožno zasnovo izdelkov, spodbujanjem novih poslovnih modelov in določitvijo minimalnih zahtev za preprečevanje dajanja okolju škodljivih izdelkov na trg EU s predlogom uredbe o okoljsko primerni zasnovi trajnostnih izdelkov[6].

(8) Priznati bi bilo treba posebne potrebe posameznih gospodarskih sektorjev, zato bi se morala ta direktiva uporabljati za prostovoljne izrecne okoljske trditve in sheme okoljskega označevanja, katerih utemeljitev, sporočanje ali preverjanje ne ureja noben drug akt Unije. Ta direktiva se zato ne bi smela uporabljati za izrecne okoljske trditve, za katere zakonodaja Unije določa posebna pravila, vključno s pravili o metodoloških

---

2 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020) 98 final).

3 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).

4 Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2005/29/ES in 2011/83/EU v zvezi s krepitvijo vloge potrošnikov za zeleni prehod z boljšim varstvom pred nepoštenimi praksami in boljšim obveščanjem (COM(2022) 143 final).

5 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).

6 Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovo za trajnostne izdelke in razveljavitvi Direktive 2009/125/ES (COM(2022) 142 final).

okvirih ter pravili za ocenjevanje ali obračunavanje v zvezi z merjenjem in izračunavanjem okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelkov ali trgovcev ali zagotavljanjem obveznih in neobveznih informacij potrošnikom o okoljski uspešnosti izdelkov in trgovcev ali informacij o trajnostnosti, ki vključujejo sporočila ali predstavitve, ki so v skladu s pravili Unije lahko obvezne ali prostovoljne.

(9) V okviru evropskega zelenega dogovora, strategije „od vil do vilic“ in strategije za biotsko raznovrstnost ter v skladu s ciljem, da se do leta 2030 25 % kmetijskih zemljišč v EU nameni ekološkemu kmetovanju, in občutnim povečanjem ekološke akvakulture ter akcijskim načrtom za razvoj ekološke pridelave (COM(2021) 141) je treba še naprej razvijati ekološko kmetovanje in ekološko pridelavo. Kar zadeva Uredbo (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta[7], se ta direktiva ne bi smela uporabljati za okoljske trditve o izdelkih, ki so certificirani kot ekološki, utemeljene na podlagi navedene uredbe, ki so povezane na primer z uporabo pesticidov, gnojil in protimikrobnih sredstev ali na primer s pozitivnimi vplivi ekološkega kmetovanja na biotsko raznovrstnost, tla ali vodo[8]. Shema označevanja ekoloških izdelkov pozitivno vpliva tudi na biotsko raznovrstnost, ustvarja delovna mesta in privablja mlade kmete. Potrošniki cenijo njeno vrednost. V skladu z Uredbo (EU) 2018/848 se izraza „bio“ in „eko“ ter njune izpeljanke, posamično ali skupaj, v Uniji uporabljajo samo za izdelke, njihove sestavine ali posamična krmila, ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe, če so bili pridelani v skladu z Uredbo (EU) 2018/848. Da bi se bombaž na primer označil kot „eko“, mora biti certificiran kot ekološki, saj spada na področje uporabe Uredbe (EU) 2018/848. Nasprotno, če se detergent za pomivalne stroje označi kot „eko“, ne spada na področje uporabe Uredbe (EU) 2018/848, ampak ga urejajo določbe Direktive 2005/29/ES.

(10) Poleg tega se ta direktiva ne uporablja za informacije o trajnostnosti, ki vključujejo sporočila ali predstavitve, ki so lahko obvezne ali prostovoljne v skladu s pravili Unije ali nacionalnimi pravili za finančne storitve, kot so pravila v zvezi z bančništvom, kreditiranjem, zavarovalništvom in pozavarovalništvom, poklicnimi ali osebnimi pokojninami, vrednostnimi papirji, naložbenimi skladi, naložbenimi podjetji, plačili, upravljanjem portfeljev in naložbenim svetovanjem, vključno s storitvami iz Priloge I k Direktivi 2013/36[9] Evropskega parlamenta in Sveta, pa tudi dejavnostmi poravnave in kliringa ter svetovalnimi, posredniškimi in drugimi pomožnimi finančnimi storitvami, vključno s standardi ali shemami certificiranja v zvezi s takimi finančnimi storitvami.

(11) Poleg tega se ta direktiva ne bi smela uporabljati za okoljske informacije, ki jih poročajo podjetja, ki obvezno ali prostovoljno uporabljajo evropske standarde poročanja o trajnostnosti v skladu z Direktivo 2013/34/EU[10], in informacije o

---

7 Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L 150, 14.6.2018, str. 1).

8 https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2023-01/agri-market-brief-20-organic-farming-eu_en_1.pdf

9 Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

10 Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi

trajnostnosti, ki jih prostovoljno poročajo podjetja, opredeljena v členu 3(1), (2) ali (3) te direktive, kadar se te informacije poročajo v skladu s standardi iz člena 29b ali 29c Direktive 2013/34/EU ali v skladu z drugimi mednarodnimi, evropskimi ali nacionalnimi standardi ali smernicami za poročanje o trajnostnosti.

(12) Pravila te direktive se ne bi smela uporabljati za ponudbe za nakup blaga ali prejemanje storitev, ki so pogojene z izpolnjevanjem okoljskih meril, ki jih opredeli prodajalec ali ponudnik storitev, ali ponudbe, pri katerih so potrošnikom, ki izpolnjujejo taka merila, zagotovljeni ugodnejši pogodbeni pogoji ali cene, na primer t. i. zelena posojila, zavarovanje zelenega doma ali produkti finančnih storitev s podobnimi nagradami za okoljske ukrepe ali ravnanje.

(13) Če bodo v prihodnji zakonodaji Unije določena pravila o okoljskih trditvah, okoljskih znakih ali ocenjevanju ali sporočanju okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti nekaterih izdelkov ali trgovcev v določenih sektorjih, na primer v napovedani pobudi „CountEmissions EU“, prihodnjem predlogu Komisije o zakonodajnem okviru za trajnostni prehranski sistem Unije, uredbi o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke[11] ali Uredbi (EU) št. 1007/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[12], bi bilo treba za zadevne izrecne okoljske trditve namesto pravil iz te direktive uporabljati navedena pravila.

(14) Predlog direktive o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, ki spreminja Direktivo 2005/29/ES določa številne posebne zahteve glede okoljskih trditev in prepoveduje splošne okoljske trditve, ki ne temeljijo na priznani odlični okoljski uspešnosti, pomembni za trditev. Primeri takih splošnih okoljskih trditev so „okolju prijazen“, „eko“, „zelen“, „prijatelj narave“, „ekološki“ in „okoljsko primeren“. Ta direktiva bi morala dopolniti zahteve iz navedenega predloga z obravnavanjem posebnih vidikov in zahtev za izrecne okoljske trditve v zvezi z njihovo utemeljitvijo, sporočanjem in preverjanjem. Zahteve iz te direktive bi se morale uporabljati za posebne vidike izrecnih okoljskih trditev in bodo v primeru konflikta prevladale nad zahtevami iz Direktive 2005/29/ES v zvezi s temi vidiki v skladu s členom 3(4) navedene direktive.

(15) Da bi se potrošnikom zagotovile zanesljive, primerljive in preverljive informacije, ki jim omogočajo sprejemanje okoljsko bolj trajnostnih odločitev, in da bi se zmanjšalo tveganje zelenega zavajanja, je treba določiti zahteve za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev. Taka utemeljitev bi morala upoštevati mednarodno priznane znanstvene pristope k opredelitvi in merjenju okoljskih vplivov, okoljskih vidikov in okoljske uspešnosti izdelkov ali trgovcev ter potrošnikom zagotoviti zanesljive, pregledne, primerljive in preverljive informacije.

(16) Pri oceni, opravljeni za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, je treba upoštevati življenjski cikel izdelka ali vseh dejavnosti trgovca, pri tem pa se ne bi smeli izpustiti nobeni ustrezni okoljski vidiki ali okoljski vplivi. Zatrjevane koristi ne bi smele povzročiti neupravičenega prenosa negativnih vplivov na druge faze življenjskega

---

Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

[11] COM(2022) 132 final.

[12] Uredba (EU) št. 1007/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o imenih tekstilnih vlaken in s tem povezanim etiketiranjem in označevanjem surovinske sestave tekstilnih izdelkov ter razveljavitvi Direktive Sveta 73/44/EGS in direktiv 96/73/ES in 2008/121/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 272, 18.10.2011, str. 1.).

cikla izdelka ali vseh dejavnosti trgovca, kot tudi ne ustvarjanja ali povečanja drugih negativnih okoljskih vplivov.

(17) Ocena, ki utemeljuje izrecno okoljsko trditev, bi morala omogočiti opredelitev okoljskih vplivov in okoljskih vidikov izdelka ali trgovca, ki skupaj znatno prispevajo k splošni okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca („ustrezni okoljski vplivi“ in „ustrezni okoljski vidiki“). Navedbe o pomembnosti okoljskih vplivov in okoljskih vidikov lahko izhajajo iz ocen, pri katerih se upošteva življenjski cikel, vključno s študijami, ki temeljijo na metodah okoljskega odtisa, če so te popolne glede vplivov, pomembnih za kategorijo izdelka, in vključujejo vse pomembne okoljske vplive. V Priporočilu Komisije o uporabi metod okoljskega odtisa[13] bi morale na primer najpomembnejše opredeljene kategorije vplivov skupaj prispevati vsaj 80 % enotnega skupnega rezultata. Te navedbe o pomembnosti okoljskih vplivov ali okoljskih vidikov lahko izhajajo tudi iz meril, določenih za različne znake za okolje tipa I, kot je znak EU za okolje, ali meril Unije za zelena javna naročila, iz zahtev, določenih v uredbi o taksonomiji[14], iz pravil za posamezne izdelke, sprejetih v skladu z Uredbo..../.... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo trajnostnih izdelkov[15], ali iz drugih ustreznih pravil Unije.

(18) V skladu z Direktivo 2005/29/ES, kakor je bila spremenjena s predlogom direktive o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, trgovec zahtev, ki jih zakonodaja nalaga za izdelke znotraj določene kategorije izdelkov, ne bi smel predstavljati kot posebno značilnost svoje ponudbe ali oglaševati koristi za potrošnike, ki se štejejo za običajno prakso na zadevnem trgu. Informacije, s katerimi se utemeljijo izrecne okoljske trditve, bi zato morale omogočati opredelitev okoljske uspešnosti izdelka ali trgovca v primerjavi s splošno prakso za izdelke v zadevni skupini izdelkov, kot so živila, ali v zadevnem sektorju. To je potrebno v podporo oceni, ali je mogoče izrecne okoljske trditve v zvezi z določenim izdelkom ali trgovcem navesti v skladu s funkcijo okoljske trditve, ki je dokazati, da izdelek ali trgovec pozitivno vpliva na okolje ali da nanj ne vpliva ali da je izdelek ali trgovec manj škodljiv za okolje kot drugi izdelki ali trgovci. Običajna praksa bi lahko bila enakovredna minimalnim pravnim zahtevam, ki se uporabljajo za posebni okoljski vidik ali okoljsko uspešnost, na primer glede sestave izdelka, obvezne vsebnosti recikliranih materialov ali obdelave ob koncu življenjske dobe. Če pa je večina izdelkov v skupini izdelkov ali večina trgovcev v sektorju uspešnejša od navedenih pravnih zahtev, se minimalne pravne zahteve ne bi smele šteti za običajno prakso.

(19) Za potrošnike bi bilo zavajajoče, če bi izrecna okoljska trditev poudarila koristi v smislu okoljskih vplivov ali okoljskih vidikov, hkrati pa ne bi opozorila, da doseganje teh koristi pomeni negativne kompromise glede drugih okoljskih vplivov ali okoljskih vidikov. V ta namen bi morale informacije, s katerimi se utemeljijo izrecne okoljske trditve, zagotoviti, da se lahko opredelijo medsebojne povezave med ustreznimi okoljskimi vplivi ter med okoljskimi vidiki in okoljskimi vplivi, skupaj z morebitnimi kompromisi. V oceni, ki se uporablja za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, bi bilo treba ugotoviti, ali izboljšave v zvezi z okoljskimi vplivi ali okoljskimi vidiki

---

13 Priporočilo Komisije (EU) 2021/2279 z dne 15. decembra 2021 o uporabi metod okoljskega odtisa za merjenje in sporočanje okoljske uspešnosti izdelkov in organizacij v njihovem življenjskem krogu (UL L 471, 30.12.2021, str. 1).

14 Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

15 […]

povzročajo kompromise, ki znatno poslabšujejo uspešnost v zvezi z drugimi okoljskimi vplivi ali okoljskimi vidiki, na primer ali prihranki pri porabi vode povzročajo znatno povečanje emisij toplogrednih plinov, ali v zvezi z enakim vplivom na okolje v drugi fazi življenjskega cikla izdelka, na primer prihranki CO_2 v fazi proizvodnje, zaradi katerih se znatno povečujejo emisije CO_2 v fazi uporabe. Trditev o pozitivnih učinkih učinkovite rabe virov v intenzivnih kmetijskih praksah lahko na primer zavaja potrošnike zaradi kompromisov, povezanih z vplivi na biotsko raznovrstnost, ekosisteme ali dobrobit živali. Okoljska trditev o tekstilu, ki vsebuje plastični polimer iz recikliranih plastenk PET, lahko prav tako zavaja potrošnike glede koristi tega vidika za okolje, če uporaba tega recikliranega polimera konkurira sistemu recikliranja materialov, namenjenih za stik z živili, v zaprti zanki, ki se z vidika krožnosti šteje za bolj koristnega.

(20) Da bi se okoljska trditev štela za zanesljivo, bi morala čim natančneje odražati okoljsko uspešnost določenega izdelka ali trgovca. Informacije, s katerimi se utemeljijo izrecne okoljske trditve, morajo zato vključevati primarne podatke, specifične za posamezno podjetje, o ustreznih vidikih, ki znatno prispevajo k okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca, navedenega v trditvi. Treba je najti pravo ravnovesje med zagotavljanjem ustreznih in zanesljivih informacij za utemeljitev okoljskih trditev ter prizadevanji, ki so potrebna za zbiranje osnovnih informacij. Zahtevo po uporabi primarnih informacij bi bilo treba obravnavati ob upoštevanju vpliva trgovca, ki navede trditev, na zadevni postopek in razpoložljivosti primarnih informacij. Če postopka ne vodi trgovec, ki navede trditev, in primarne informacije niso na voljo, bi bilo treba omogočiti, da se točne sekundarne informacije uporabijo tudi za postopke, ki znatno prispevajo k okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca. To je zlasti pomembno za preprečevanje prikrajšanosti MSP in ohranjanje prizadevanj, potrebnih za pridobitev primarnih podatkov, na sorazmerni ravni. Poleg tega se ustrezni okoljski vidiki med posameznimi vrstami okoljskih trditev razlikujejo. Pri trditvah o vsebnosti recikliranih materialov ali materialov biološkega izvora bi bilo na primer treba sestavo izdelka utemeljiti s primarnimi podatki. Pri trditvah o manjšem onesnaževanju okolja v določeni fazi življenjskega cikla bi morale informacije o emisijah in okoljskih vplivih, povezanih s to fazo življenjskega cikla, vključevati tudi primarne podatke. Raven kakovosti in točnosti primarnih in sekundarnih podatkov, tj. povprečnih podatkov, bi morala biti visoka.

(21) Izkazalo se je, da so lahko trditve, povezane s podnebjem, še posebej nejasne in dvoumne ter da lahko zavajajo potrošnike. To se nanaša zlasti na okoljske trditve, da so izdelki ali subjekti v danem letu „podnebno nevtralni“, „ogljično nevtralni“, „100-odstotno izravnani za emisije CO_2“ ali „neto ničelni“ ali podobno. Take izjave pogosto temeljijo na „izravnavi“ emisij toplogrednih plinov z „emisijskimi dobropisi“, ustvarjenimi zunaj vrednostne verige podjetja, na primer v okviru gozdarskih projektov ali projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Metodologije, na katerih temeljijo izravnave, se zelo razlikujejo in niso vedno pregledne, natančne ali dosledne. To povzroča znatna tveganja previsokih ocen in dvojnega štetja preprečenih ali zmanjšanih emisij zaradi pomanjkanja dodatnosti, trajnosti shranjevanja ogljika, ambicioznih in dinamičnih izhodišč za dobropise, ki odstopajo od običajnega poslovanja, ter natančnega obračunavanja. Ti dejavniki zagotavljajo izravnalne dobropise nizke okoljske celovitosti in verodostojnosti, ki zavajajo potrošnike, kadar se z njimi utemeljujejo izrecne okoljske trditve. Izravnava lahko trgovce tudi odvrne od zmanjšanja emisij pri njihovih dejavnostih in vrednostnih verigah. Da bi trgovci ustrezno prispevali k svetovnim ciljem blažitve podnebnih sprememb, bi morali dati prednost učinkovitemu zmanjšanju emisij v okviru svojih dejavnosti in vrednostnih

verig, namesto da se zanašajo na izravnave. Vse nastale preostale emisije se bodo razlikovale glede na posamezne sektorje v skladu z globalnimi podnebnimi cilji in jih bo treba obravnavati s povečanjem odvzemov. Kadar se izravnave kljub temu uporabijo, se šteje za primerno, da se trditve, povezane s podnebjem, vključno s trditvami o prihodnji okoljski uspešnosti, pregledno obravnavajo na podlagi izravnav. Zato bi bilo treba pri utemeljitvi trditev, povezanih s podnebjem, upoštevati morebitne izravnave emisij toplogrednih plinov, ki jih trgovci uporabljajo ločeno od emisij toplogrednih plinov trgovca ali izdelka. Poleg tega bi bilo treba v teh informacijah navesti tudi delež skupnih emisij, ki se obravnavajo z izravnavanjem, dejstvo, ali se te izravnave nanašajo na zmanjšanje emisij ali povečanje odvzemov, in uporabljeno metodologijo. Trditve, povezane s podnebjem, ki vključujejo uporabo izravnav, je treba utemeljiti z metodologijami, ki zagotavljajo celovitost in pravilno obračunavanje teh izravnav ter tako dosledno in pregledno odražajo posledični vpliv na podnebje.

(22) Trgovci so vse bolj zainteresirani za okoljske trditve v zvezi s prihodnjo okoljsko uspešnostjo izdelka ali trgovca, pri čemer se v zvezi s tem tudi pridružijo pobudam, ki spodbujajo prakse, ki bi lahko prispevale k manjšemu okoljskemu vplivu ali večji krožnosti. Te trditve bi bilo treba utemeljiti v skladu s pravili, ki se uporabljajo za vse izrecne okoljske trditve.

(23) Informacije, s katerimi se utemeljijo izrecne okoljske trditve, bi morale temeljiti na znanosti, vsako neupoštevanje nekaterih okoljskih vplivov ali okoljskih vidikov pa bi bilo treba skrbno proučiti.

(24) Z metodami okoljskega odtisa se lahko podpre utemeljitev izrecnih okoljskih trditev o posebnih okoljskih vplivih v življenjskem ciklu, ki jih zajemajo metode, če so te popolne glede vplivov, pomembnih za kategorijo izdelka, in ne izključujejo nobenih pomembnih okoljskih vplivov. Metode zajemajo 16 okoljskih vplivov, vključno s podnebnimi spremembami ter vplivi, povezanimi z vodo, zrakom, tlemi, viri, rabo zemljišč in strupenostjo.

(25) Dejstvo, da pomemben vpliv izdelka na okolje ni zajet v nobeni od 16 kategorij vplivov metod okoljskega odtisa, ne bi smelo upravičiti nezadostnega upoštevanja takih vplivov. Za gospodarski subjekt, ki navede izrecno okoljsko trditev o taki skupini izdelkov, bi morala veljati obveznost skrbnega ravnanja, da najde dokaze, ki to trditev podpirajo. Za gospodarski subjekt, ki navede izrecno okoljsko trditev o ribiškem proizvodu, kot je opredeljen v členu 5 Uredbe (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[16], bi morala veljati na primer obveznost skrbnega ravnanja, da najde dokaze, ki utemeljujejo trajnostnost ciljnega ribjega staleža. V ta namen se lahko uporabijo ocene staležev Mednarodnega sveta za raziskovanje morja in podobnih organov za ocenjevanje staležev.

(26) Poleg tega še ni zanesljive metodologije za oceno okoljskih vplivov v življenjskem ciklu, povezanih s sproščanjem mikroplastike. Če pa tako sproščanje prispeva k znatnim vplivom na okolje, ki niso predmet trditve, trgovec, ki navede trditev o drugem vidiku, tega sproščanja ne bi smel prezreti, ampak bi moral upoštevati razpoložljive informacije in posodobiti oceno, ko so na voljo splošno priznani znanstveni dokazi.

---

[16] Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, 28.12.2013, str. 1).

(27) Potrošnike je mogoče zavajati tudi z izrecnimi okoljskimi trditvami, ki navajajo ali namigujejo, da ima izdelek ali trgovec manjši ali večji okoljski vpliv ali boljšo ali slabšo okoljsko uspešnost kot drugi izdelki ali trgovci („primerjalne okoljske trditve“). Brez poseganja v uporabo Direktive 2006/114/ES Evropskega parlamenta in Sveta[17], kjer je to primerno, je treba zagotoviti ustrezno primerjavo primerjalnih okoljskih trditev, da se potrošnikom omogoči dostop do zanesljivih informacij. Če se na primer izberejo kazalniki za iste okoljske vidike, vendar uporabijo drugačne enačbe za količinsko opredelitev takih kazalnikov, primerjava ni mogoča, zato obstaja tveganje zavajanja potrošnikov. Če dva trgovca navedeta okoljsko trditev o podnebnih spremembah, pri čemer je eden upošteval le neposredne okoljske vplive, drugi pa neposredne in posredne okoljske vplive, ti rezultati niso primerljivi. Poleg tega se lahko z odločitvijo, da se primerjava opravi le v nekaterih fazah življenjskega cikla izdelka, oblikujejo zavajajoče trditve, če te niso pregledne. S primerjalno okoljsko trditvijo je treba zagotoviti, da se tudi pri izdelkih z zelo različnimi surovinami, uporabami in procesnimi verigami, kot sta plastika na biološki osnovi in plastika na osnovi fosilnih virov, za vse izdelke upoštevajo najpomembnejše faze življenjskega cikla. Kmetijstvo ali gozdarstvo je na primer pomembno za plastiko na biološki osnovi, medtem ko je pridobivanje surove nafte pomembno za plastiko na osnovi fosilnih virov, pri čemer je vprašanje, ali ustrezni delež izdelka konča na odlagališčih, zelo pomembno za plastiko, ki se dobro biološko razgradi pod pogoji na odlagališčih, vendar morda manj pomembno za plastiko, ki se pod takimi pogoji biološko ne razgradi.

(28) Pri določanju zahtev za utemeljitev in sporočanje izrecnih okoljskih trditev, vključno z delegiranimi akti, ki jih sprejme Komisija, bi bilo treba upoštevati težave, s katerimi se lahko trgovci srečujejo pri zbiranju informacij od udeležencev v njihovi celotni vrednostni verigi ali o celotnem življenjskem ciklu izdelka, zlasti za storitve ali kadar ni dovolj znanstvenih dokazov. To je pomembno na primer za storitve, kot so elektronske komunikacijske storitve, za katere je težko opredeliti področje uporabe in meje sheme, npr. kje se življenjski cikel začne in kje se konča, ter še bolj, kadar so dobavne verige kompleksne in niso stabilne, npr. v primerih, ko veliko opreme ali sestavnih delov proizvaja veliko podjetij zunaj EU, zaradi česar informacije, povezane s trajnostnostjo, zadevnim trgovcem iz EU morda niso zlahka dostopne.

(29) Za nekatere sektorje ali izdelke ali trgovce bi lahko obstajal sum o pomembnih okoljskih vplivih ali okoljskih vidikih, vendar morda še ni priznane znanstvene metode za celovito oceno navedenih vplivov in vidikov. Kljub prizadevanjem za razvoj metod in zbiranje dokazov, ki bi omogočili oceno zadevnega okoljskega vpliva ali okoljskega vidika za te sektorje, trgovce ali izdelke, bi bilo treba trgovcem v takih primerih omogočiti, da svoja prizadevanja za trajnostnost spodbujajo z objavo poročil podjetij o trajnostnosti, poročil o dejstvih v zvezi z metrikami uspešnosti podjetja in prizadevanj za zmanjšanje porabe energije, tudi na njihovih spletiščih. S to prožnostjo bi se ohranjale in pospeševale spodbude za te sektorje ali trgovce, da si bodo še naprej prizadevali za razvoj skupnih presoj vplivov na okolje v skladu s to direktivo, hkrati pa bi se zagotovil potreben čas za dokončanje takega dela.

[17] Direktiva 2006/114/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju (UL L 376, 27.12.2006, str. 21).

(30) Čeprav so nepoštene poslovne prakse, vključno z zavajajočimi okoljskimi trditvami, v skladu z Direktivo 2005/29/ES[18] prepovedane za vse trgovce, bi lahko bilo upravno breme, povezano z utemeljitvijo in preverjanjem okoljskih trditev za najmanjša podjetja, nesorazmerno in bi se mu bilo treba izogniti. V ta namen bi morala biti mikropodjetja izvzeta iz zahtev glede utemeljitve iz členov 3 in 4, razen če želijo pridobiti potrdilo o skladnosti izrecnih okoljskih trditev, ki ga bodo priznali pristojni organi po vsej Uniji.

(31) Za izpolnitev potreb trgovcev glede dinamičnih tržnih strategij in potreb potrošnikov po podrobnejših in natančnejših okoljskih informacijah lahko Komisija sprejme delegirane akte, s katerimi dopolni določbe o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev, tako da podrobneje opredeli merila za tako utemeljitev v zvezi z nekaterimi trditvami (npr. trditve v zvezi s podnebjem, vključno s trditvami o izravnavah, „podnebni nevtralnosti“ ali podobnem, možnosti recikliranja in vsebnosti recikliranih materialov). Komisijo bi bilo treba pooblastiti, da nadalje določi pravila za merjenje in izračunavanje okoljskih vplivov, okoljskih vidikov in okoljske uspešnosti, in sicer z določitvijo dejavnosti, postopkov, materialov, emisij ali uporabe izdelka ali trgovca, ki znatno prispevajo ali ne morejo prispevati k ustreznim okoljskim vplivom in okoljskim vidikom; okoljskih vidikov in okoljskih vplivov, za katere bi bilo treba uporabiti primarne informacije; ter meril za oceno točnosti primarnih in sekundarnih informacij. Čeprav bi Komisija v večini primerov proučila potrebo po sprejetju teh pravil šele po tem, ko bi imela rezultate spremljanja razvoja okoljskih trditev na trgu Unije, bo morda morala za nekatere vrste trditev sprejeti dopolnilna pravila, preden bodo na voljo rezultati tega spremljanja. V primeru trditev, povezanih s podnebjem, bo na primer morda treba sprejeti take dopolnilne akte, da bi se operacionalizirale določbe o utemeljitvi trditev, ki temeljijo na izravnavah.

(32) Priporočilo Komisije (EU) 2021/2279 vsebuje smernice o tem, kako meriti okoljsko uspešnost določenih izdelkov ali organizacij v njihovem življenjskem ciklu ter kako razviti pravila o okoljskem odtisu kategorij izdelkov in sektorska pravila o okoljskem odtisu organizacij, ki omogočajo primerjavo izdelkov z referenčno vrednostjo. S takimi pravili za kategorije določenih izdelkov ali trgovcev se lahko podpre utemeljitev trditev v skladu z zahtevami te direktive. Zato bi bilo treba Komisijo pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov za določitev posebnih pravil za skupino izdelkov ali sektor, kadar bi to lahko imelo dodano vrednost. Če pa metoda okoljskega odtisa izdelkov še ne zajema kategorije vpliva, ki je pomembna za skupino izdelkov, se lahko pravilo o okoljskem odtisu kategorij izdelkov sprejme šele, ko so dodane te nove ustrezne kategorije okoljskih vplivov. Na primer, v zvezi z morskim ribištvom bi moralo pravilo o okoljskem odtisu kategorij izdelkov na primer odražati kategorije okoljskih vplivov, ki so specifične za ribištvo, zlasti trajnostnost ciljnega staleža. Kar zadeva vesolje, bi moralo pravilo o okoljskem odtisu kategorij izdelkov odražati kategorije okoljskih vplivov, ki so specifične za obrambo in vesolje, vključno z uporabo prostora v orbiti. Kar zadeva hrano in kmetijske proizvode, bi bilo treba tudi biotsko raznovrstnost in varstvo narave ter kmetijske prakse, vključno s pozitivnimi zunanjimi učinki ekstenzivnega kmetovanja in dobrobitjo živali, vključiti, preden bi

[18] Direktiva 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22), kakor je bila spremenjena.

bilo mogoče proučiti možnost sprejetja pravila o okoljskem odtisu kategorij izdelkov. V zvezi s tekstilom bi moralo pravilo o okoljskem odtisu kategorij izdelkov na primer odražati sproščanje mikroplastike, preden bi bilo mogoče proučiti možnost sprejetja pravila o okoljskem odtisu kategorij izdelkov.

(33) Ker se Direktiva 2005/29/ES že uporablja za zavajajoče okoljske trditve, nacionalnim sodiščem in upravnim organom omogoča, da take trditve ustavijo in prepovejo. Za skladnost z Direktivo 2005/29/ES bi se morale na primer okoljske trditve nanašati le na vidike, ki so pomembni v smislu vpliva izdelka ali trgovca na okolje. Okoljske trditve bi morale biti jasne in nedvoumne tudi glede tega, na katere vidike izdelka ali trgovca se sklicujejo, ter ne bi smele izpustiti ali prikriti pomembnih informacij o okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca, ki jih potrošniki potrebujejo za sprejemanje informiranih odločitev. Besedilo, slike in celotna predstavitev izdelka, vključno z razporeditvijo, izbiro barv, podob, slik, zvokov, simbolov ali znakov, ki so vključeni v okoljsko trditev, bi morali zagotoviti resničen in točen prikaz obsega doseženih koristi za okolje ter ne bi smeli precenjevati dosežene koristi za okolje.

(34) Kadar se izrecna okoljska trditev nanaša na končni izdelek in se ustrezni okoljski vplivi ali okoljski vidiki takega izdelka pojavijo v fazi uporabe, potrošniki pa lahko na take vplive ali vidike vplivajo z ustreznim vedenjem, kot so na primer pravilno sortiranje odpadkov ali vplivi vzorcev uporabe na življenjsko dobo izdelka, bi morala trditev vključevati tudi informacije, ki potrošnikom pojasnjujejo, kako lahko njihovo vedenje pozitivno prispeva k varstvu okolja.

(35) Da bi se potrošnikom olajšala izbira bolj trajnostnih izdelkov in spodbudila prizadevanja trgovcev za zmanjšanje njihovih okoljskih vplivov, bi morala sporočena trditev, kadar se nanaša na prihodnjo okoljsko uspešnost, prednostno temeljiti na izboljšavah v okviru dejavnosti in vrednostnih verig trgovca, namesto da se zanaša na izravnavo emisij toplogrednih plinov ali drugih okoljskih vplivov.

(36) Potrošniki bi morali imeti enostaven dostop do informacij o izdelku ali trgovcu, ki je predmet izrecne okoljske trditve, in informacij, ki utemeljujejo navedeno trditev. Te informacije bi morale upoštevati tudi potrebe starejših potrošnikov. V ta namen bi jih morali trgovci zagotoviti v fizični obliki ali pa zagotoviti spletno povezavo, kodo QR ali enakovredno povezavo do spletišča, na katerem so podrobnejše informacije o utemeljitvi izrecne okoljske trditve na voljo v vsaj enem od uradnih jezikov države članice, v kateri je trditev navedena. Da bi olajšali izvrševanje te direktive, bi morala spletna povezava, koda QR ali enakovredna povezava zagotoviti tudi enostaven dostop do potrdila o skladnosti v zvezi z utemeljitvijo izrecne okoljske trditve in kontaktnih podatkov preveritelja, ki je izdal navedeno potrdilo.

(37) Da bi se izognili morebitnim nesorazmernim vplivom na mikropodjetja, bi bilo treba najmanjša podjetja izvzeti iz zahtev iz člena 5, povezanih z informacijami o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev, razen če želijo ta podjetja pridobiti potrdilo o skladnosti izrecne okoljske trditve, ki ga bodo priznali pristojni organi po vsej Uniji.

(38) Kadar Komisija sprejme delegirane akte za dopolnitev določb o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev, bo morda treba dopolniti tudi določbe o sporočanju takih trditev. Če so na primer določena posebna pravila, ki temeljijo na življenjskem ciklu, o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev za določeno skupino izdelkov ali sektor, bo morda treba dodati dopolnilna pravila o predstavitvi okoljskih vplivov, ocenjenih na podlagi teh pravil, in sicer na podlagi zahteve, da se poleg zbirnega kazalnika splošne okoljske uspešnosti predstavijo trije glavni okoljski vplivi. V ta namen bi bilo treba

Komisijo pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev določb o sporočanju izrecnih okoljskih trditev.

(39) Trenutno se na trgu Unije uporablja več kot 200 okoljskih znakov. Predstavljajo pomembne razlike v njihovem načinu delovanja, na primer glede preglednosti in celovitosti uporabljenih standardov ali metod, pogostosti revizij ali ravni revizije ali preverjanja. Te razlike vplivajo na zanesljivost informacij, sporočenih na okoljskih znakih. Čeprav trditve na podlagi znaka EU za okolje ali enakovrednih nacionalnih znakov temeljijo na trdni znanstveni podlagi, vključujejo pregleden razvoj meril, zahtevajo preskušanje in preverjanje s strani tretjih oseb ter predvidevajo redno spremljanje, dokazi kažejo, da so številni okoljski znaki, ki so trenutno na trgu EU, zavajajoči. Za številne okoljske znake se zlasti ne izvajajo zadostni postopki preverjanja. Zato bi morale izrecne okoljske trditve na okoljskih znakih temeljiti na shemi certificiranja.

(40) V primerih, ko okoljski znak vključuje komercialno sporočilo potrošnikom, ki namiguje ali ustvarja vtis, da izdelek pozitivno vpliva na okolje ali da nanj ne vpliva ali da okolju škoduje manj kot konkurenčni izdelki brez znaka, je ta okoljski znak tudi izrecna okoljska trditev. Za vsebino takega okoljskega znaka zato veljajo zahteve glede utemeljitve in sporočanja izrecnih okoljskih trditev.

(41) Pogosto je namen okoljskih znakov potrošnikom zagotoviti zbirno točkovanje, ki predstavlja kumulativni vpliv izdelkov ali trgovcev na okolje, da se omogočijo neposredne primerjave med izdelki ali trgovci. Vendar takšno zbirno točkovanje predstavlja tveganje zavajanja potrošnikov, saj lahko zbirni kazalnik zmanjša negativne vplive nekaterih vidikov izdelka na okolje z bolj pozitivnimi vplivi drugih vidikov izdelka na okolje. Poleg tega se taki znaki, kadar jih razvijejo različni izvajalci, običajno razlikujejo v smislu posebne metodologije, na kateri temelji zbirno točkovanje, kot so upoštevani okoljski vplivi ali ponderiranje teh okoljskih vplivov. Posledica je lahko drugačno točkovanje ali ocena istega izdelka, odvisno od sheme. Ta pomislek se pojavi v zvezi s shemami, vzpostavljenimi v Uniji in tretjih državah. To prispeva k razdrobljenosti notranjega trga in lahko prikrajša manjša podjetja ter bo verjetno še dodatno zavajalo potrošnike in zmanjšalo njihovo zaupanje v okoljske znake. Da bi se izognili temu tveganju in zagotovili boljšo usklajenost na enotnem trgu, se eksplicitne okoljske trditve, vključno z okoljskimi znaki, ki temeljijo na zbirnem točkovanju, ki predstavlja kumulativni vpliv izdelkov ali trgovcev na okolje, ne bi smele šteti za dovolj utemeljene, razen če to zbirno točkovanje izhaja iz pravil Unije, vključno z delegiranimi akti, za sprejetje katerih je Komisija pooblaščena na podlagi te direktive, ob upoštevanju katerih se oblikujejo usklajene sheme na ravni Unije za vse izdelke ali za posamezno skupino izdelkov na podlagi enotne metodologije za zagotovitev skladnosti in primerljivosti.

(42) V skladu s predlogom direktive o krepitvi vloge potrošnikov za zeleni prehod, ki spreminja Direktivo 2005/29/ES, je prikazovanje znaka trajnostnosti, ki ne temelji na shemi certificiranja ali ga ne vzpostavijo javni organi, nepoštena poslovna praksa v vseh okoliščinah. To pomeni, da so prepovedani samocertificirani znaki trajnostnosti, pri katerih tretje osebe ne preverjajo in redno spremljajo skladnosti znaka trajnostnosti z osnovnimi zahtevami.

(43) Za boj proti zavajajočim izrecnim okoljskim trditvam, sporočenim v obliki okoljskih znakov, in povečanje zaupanja potrošnikov v okoljske znake bi bilo treba v tej direktivi določiti merila upravljanja, ki jih morajo izpolnjevati vse sheme okoljskega

označevanja, in tako dopolniti zahteve iz navedenega predloga o spremembi Direktive 2005/29/ES.

(44) Za preprečevanje nadaljnjega širjenja nacionalnih ali regionalnih uradno priznanih shem okoljskega označevanja (v nadaljnjem besedilu: okoljsko označevanje) na podlagi standarda EN ISO 14024 tipa I in drugih shem okoljskega označevanja ter zagotovitev večje usklajenosti na notranjem trgu bi bilo treba nove nacionalne ali regionalne sheme okoljskega označevanja razviti le v skladu s pravom Unije. Kljub temu lahko države članice od Komisije zahtevajo, naj razmisli o razvoju javnih shem označevanja na ravni Unije za skupine izdelkov ali sektorje, v katerih v pravu Unije taki znaki še ne obstajajo in bi uskladitev zagotovila dodano vrednost za učinkovito doseganje ciljev glede trajnostnosti in notranjega trga.

(45) Da se ne bi ustvarile nepotrebne ovire za mednarodno trgovino in da bi se zagotovila enaka obravnava v primerjavi z javnimi shemami, vzpostavljenimi v Uniji, bi bilo treba javnim organom zunaj Unije, ki vzpostavljajo nove sheme označevanja, omogočiti, da Komisijo zaprosijo za odobritev uporabe znaka na trgu Unije. Ta odobritev bi morala biti pogojena s prispevkom sheme k doseganju ciljev te direktive in dejstvom, da sheme izkazujejo dodano vrednost v smislu okoljskih ambicij, zajetja okoljskih vplivov, skupine izdelkov ali sektorja in izpolnjujejo vse zahteve iz te direktive.

(46) Če je shem okoljskega označevanja, ki jih vzpostavijo zasebni izvajalci, preveč in se njihova področja uporabe prekrivajo, lahko zmedejo potrošnike ali zmanjšajo njihovo zaupanje v okoljske znake. Zato bi morale države članice dovoliti, da zasebni izvajalci vzpostavijo nove sheme okoljskega označevanja le, če zagotavljajo znatno dodano vrednost v primerjavi z obstoječimi nacionalnimi ali regionalnimi shemami v smislu okoljskih ambicij meril za podelitev znaka, zajetja ustreznih vplivov na okolje in popolnosti temeljne presoje. Države članice bi morale vzpostaviti postopek za odobritev novih shem okoljskega označevanja na podlagi potrdila o skladnosti, ki ga pripravi neodvisni preveritelj. To bi moralo veljati za sheme, vzpostavljene v Uniji in zunaj nje.

(47) Da se zagotovi pravna varnost in olajša izvrševanje določb o novih nacionalnih in regionalnih uradno priznanih shemah okoljskega označevanja in novih zasebnih shemah označevanja, bi morala Komisija objaviti seznam takih shem, ki se lahko še naprej uporabljajo na trgu Unije ali ki lahko vstopijo na trg Unije.

(48) Za zagotovitev usklajenega pristopa držav članic k ocenjevanju in odobritvi shem okoljskega označevanja, ki so jih razvili zasebni izvajalci, ter za vzpostavitev postopka odobritve Komisije za predlagane sheme, ki jih vzpostavijo javni organi zunaj Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje skupnih pravil, ki določajo podrobne zahteve za odobritev takih shem okoljskega označevanja, obliko in vsebino spremnih dokumentov ter poslovnik za odobritev takih shem. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[19].

(49) Bistveno je, da izrecne okoljske trditve pravilno izražajo okoljsko uspešnost in vplive na okolje, ki jih zajema trditev, ter upoštevajo najnovejše znanstvene dokaze. Države

[19] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

članice bi zato morale zagotoviti, da trgovec, ki navede trditev, vsaj vsakih pet let pregleda in posodobi utemeljitev in sporočanje trditev, da se zagotovi skladnost z zahtevami iz te direktive.

(50) Za zagotovitev zanesljivosti izrecnih okoljskih trditev morajo države članice vzpostaviti postopek za preverjanje, ali so utemeljitev in sporočanje izrecnih okoljskih trditev, vključno z okoljskimi znaki, ali sheme okoljskega označevanja skladni z zahtevami iz te direktive.

(51) Da bi pristojnim organom omogočili učinkovitejši nadzor nad izvajanjem določb te direktive in čim bolj preprečili pojavljanje neutemeljenih izrecnih okoljskih trditev, vključno z okoljskimi znaki, na trgu, bi morali preveritelji, ki izpolnjujejo usklajene zahteve iz Direktive, preveriti, ali informacije, ki se uporabljajo za utemeljitev in sporočanje izrecnih okoljskih trditev, izpolnjujejo zahteve iz te direktive. Da bi se izognili zavajanju potrošnikov, bi bilo treba preverjanje v vsakem primeru opraviti pred objavo okoljskih trditev ali prikazom okoljskih znakov. Preveritelj lahko po potrebi navede več načinov za sporočanje izrecne okoljske trditve, ki izpolnjujejo zahteve iz te direktive, da se prepreči potreba po stalnem ponovnem certificiranju, kadar se način sporočanja nekoliko spremeni, ne da bi to vplivalo na skladnost z zahtevami iz te direktive. Da bi trgovcem olajšali skladnost s pravili o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev, vključno z okoljskimi znaki, bi bilo treba pri preverjanju upoštevati naravo in vsebino trditve ali okoljske znake, vključno s tem, ali se zdijo nepoštene glede na Direktivo 2005/29/ES.

(52) Da bi trgovcem, kar zadeva skladnost izrecnih okoljskih trditev z zahtevami iz te direktive, zagotovili pravno varnost na celotnem notranjem trgu, bi morali pristojni organi po vsej Uniji priznati potrdilo o skladnosti. Mikropodjetja bi morala imeti možnost, da zahtevajo tako potrdilo, če želijo potrditi svoje trditve v skladu z zahtevami iz te direktive in izkoristiti priznanje potrdila po vsej Uniji. Vendar potrdilo o skladnosti ne bi smelo posegati v presojo okoljske trditve, ki jo opravijo javni organi ali sodišča, ki izvršujejo Direktivo 2005/29/ES.

(53) Za zagotovitev enotnih pogojev za določbe o preverjanju izrecnih okoljskih trditev in shem okoljskega označevanja ter olajšanje izvrševanja določb o preverjanju iz te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje enotnega obrazca za potrdila o skladnosti in tehničnih sredstev za izdajo takih potrdil. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[20].

(54) Mala in srednja podjetja (MSP) bi morala imeti možnost izkoristiti priložnosti za bolj trajnostne izdelke, ki jih ponuja trg, vendar bi lahko pri nekaterih zahtevah glede utemeljitve in preverjanja izrecnih okoljskih trditev imela sorazmerno višje stroške in težave. Države članice bi morale zagotoviti ustrezne informacije in ozaveščati o načinih za izpolnjevanje zahtev iz te direktive, zagotoviti ciljno usmerjeno in specializirano usposabljanje ter zagotoviti posebno pomoč in podporo, tudi finančno, za MSP, ki želijo na svojih izdelkih ali v zvezi s svojimi dejavnostmi navesti izrecne okoljske trditve. Ukrepi držav članic bi morali biti sprejeti ob upoštevanju pravil o državni pomoči, ki se uporabljajo.

---

[20] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(55) Da bi se na trgu Unije zagotovili enaki konkurenčni pogoji, kadar trditve o okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca temeljijo na zanesljivih, primerljivih in preverljivih informacijah, je treba določiti skupna pravila o izvrševanju in skladnosti.

(56) Za zagotovitev, da se cilji te direktive dosežejo in da se zahteve učinkovito izvršujejo, bi morale države članice imenovati svoje pristojne organe, odgovorne za uporabo in izvrševanje te direktive. Vendar bi bilo treba zaradi tesnega dopolnjevanja členov 5 in 6 te direktive z določbami Direktive 2005/29/ES državam članicam omogočiti, da za njuno izvrševanje imenujejo iste pristojne organe, ki so pristojni za izvrševanje Direktive 2005/29/ES. Zaradi doslednosti bi morale imeti države članice, kadar sprejmejo takšno odločitev, možnost, da se oprejo na sredstva in pooblastila za izvrševanje, ki so jih določile v skladu s členom 11 Direktive 2005/29/ES, z odstopanjem od pravil o izvrševanju iz te direktive. V primeru več kot enega imenovanega pristojnega organa na ozemlju držav članic in za zagotovitev učinkovitega izvajanja nalog pristojnih organov bi morale države članice zagotoviti tesno sodelovanje med vsemi imenovanimi pristojnimi organi.

(57) Brez poseganja v pooblastila, ki so bila z Uredbo (EU) 2017/2394[21] že prenesena na organe za varstvo potrošnikov, bi morali imeti pristojni organi minimalni sklop preiskovalnih in izvršilnih pooblastil za zagotovitev skladnosti s to direktivo, hitrejše in učinkovitejše medsebojno sodelovanje ter odvračanje udeležencev na trgu od kršenja te direktive. Ta pooblastila bi morala zadostovati za učinkovito obravnavanje izzivov pri izvrševanju e-trgovanja in digitalnega okolja ter za preprečevanje, da bi tržni akterji, ki ne izpolnjujejo zahtev, izkoristili vrzeli v sistemu izvrševanja s premestitvijo v države članice, katerih pristojni organi so morda manj usposobljeni za boj proti nezakonitim praksam.

(58) Pristojni organi bi morali imeti možnost, da vsa dejstva in okoliščine primera uporabijo kot dokaze za namene svoje preiskave.

(59) Da se prepreči pojav zavajajočih in neutemeljenih izrecnih okoljskih trditev na trgu Unije, bi morali pristojni organi izvajati redne preglede izrecnih okoljskih trditev in uporabljenih shem okoljskega označevanja, da bi preverili, ali so zahteve iz te direktive izpolnjene.

(60) Kadar pristojni organi odkrijejo kršitev zahtev iz te direktive, bi morali izvesti oceno in na podlagi njenih rezultatov obvestiti trgovca o ugotovljeni kršitvi ter od njega zahtevati sprejetje korektivnih ukrepov. Da bi se čim bolj zmanjšal zavajajoč učinek neskladnih izrecnih okoljskih trditev ali neskladne sheme okoljskega označevanja na potrošnike, bi morali pristojni organi od trgovca zahtevati, da sprejme učinkovite in hitre ukrepe za odpravo te kršitve. Zahtevani korektivni ukrepi bi morali biti sorazmerni z ugotovljeno kršitvijo in njenimi pričakovanimi škodljivimi učinki na potrošnike.

(61) Kadar kršitev ni omejena na njihovo nacionalno ozemlje in so se z izrecno okoljsko trditvijo seznanili tudi drugi trgovci, bi morali pristojni organi obvestiti druge države članice o rezultatih ocenjevanja, ki so ga opravili, in o vseh ukrepih, ki so jih zahtevali od odgovornega trgovca.

---

[21] Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 345, 27.12.2017, str. 1).

(62) Pristojni organi bi morali preglede izrecnih okoljskih trditev na trgu Unije izvajati tudi, kadar imajo ustrezne informacije in se opirajo nanje, vključno z utemeljenimi pomisleki, ki jih predložijo tretje osebe. Tretje osebe, ki predložijo pomislek, bi morale biti zmožne dokazati zadosten interes ali zatrjevati kršitev določene pravice.

(63) Za zagotovitev učinkovitega odvračanja trgovcev od neizpolnjevanja zahtev iz te direktive bi morale države članice določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te direktive, in zagotoviti izvajanje teh pravil. Predvidene kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Da bi olajšali doslednejšo uporabo kazni, je treba določiti skupna neizčrpna merila za določitev vrst in ravni kazni, ki se naložijo v primeru kršitev. Ta merila bi morala med drugim vključevati naravo in resnost kršitve ter gospodarske koristi, ki izhajajo iz kršitve, za zagotovitev, da se odgovornim osebam te koristi odvzamejo.

(64) Države članice bi morale pri določanju kazni in ukrepov za kršitve predvideti, da bi morala višina kazni glede na resnost kršitve trgovcu, ki ne izpolnjuje zahtev, dejansko odvzeti gospodarsko korist, ki izhaja iz uporabe zavajajoče ali neutemeljene izrecne okoljske trditve ali neskladne sheme okoljskega označevanja, tudi v primerih ponavljajočih se kršitev. Ukrepi za kršitve, ki jih predvidijo države članice, bi zato morali vključevati tudi zaplembo zadevnega izdelka pri trgovcu ali prihodkov, pridobljenih s posli, na katere vpliva ta kršitev, ali začasne izključitve ali prepovedi dajanja izdelkov na trg Unije ali omogočanja dostopnosti storitev na trgu Unije. Resnost kršitve bi morala biti glavno merilo za ukrepe, ki jih sprejmejo izvršilni organi. Najvišji znesek kazni bi moral biti odvračilen in znašati vsaj 4 % skupnega letnega prometa trgovca v zadevni državi članici ali državah članicah v primeru močno razširjenih kršitev z razsežnostjo Unije, za katere se uporabljajo usklajeni preiskovalni in izvršilni ukrepi v skladu z Uredbo (EU) 2017/2394[22].

(65) Pri sprejemanju delegiranih aktov na podlagi člena 290 PDEU je zlasti pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da se taka posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, navedenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje[23]. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se nanašajo na pripravo delegiranih aktov.

(66) Da bi Komisija ocenila uspešnost zakonodaje glede na zastavljene cilje, bi morala izvesti oceno te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o glavnih ugotovitvah. Da bi države članice prispevale k oceni te direktive, bi morale redno zbirati informacije o uporabi te direktive in jih vsako leto predložiti Komisiji.

(67) Kadar Komisija na podlagi rezultatov spremljanja in vrednotenja te direktive meni, da je primerno predlagati pregled te direktive, bi bilo treba razmisliti tudi o izvedljivosti in ustreznosti nadaljnjih določb o obvezni uporabi skupne metode za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, razširitvi prepovedi okoljskih trditev na izdelke, ki vsebujejo nevarne snovi, razen kadar se njihova uporaba šteje za nujno za družbo, ali o

---

22 Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 345, 27.12.2017, str. 1).

23 UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

nadaljnji uskladitvi zahtev za utemeljitev posebnih okoljskih trditev o okoljskih vidikih ali okoljskih vplivih.

(68) Uporabo najškodljivejših snovi bi bilo treba v Uniji nenazadnje postopno opustiti, zlasti njihovo uporabo v potrošniških izdelkih, da bi se izognili znatni škodi za zdravje ljudi in okolje ter tako škodo preprečili. Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[24] prepoveduje označevanje zmesi in snovi, ki vsebujejo nevarne kemikalije, kot „nestrupene“, „neškodljive“, „neonesnažujoče“, „ekološke“ ali s katerimi koli drugimi izjavami, ki navajajo, da snov ali zmes ni nevarna, ali izjavami, ki niso v skladu z razvrstitvijo navedene snovi ali zmesi. Države članice morajo zagotoviti, da je taka obveznost izpolnjena. Komisija bo skladno s svojo zavezo v trajnostni strategiji za kemikalije opredelila merila za nujne uporabe, ki bodo usmerjala njeno uporabo v ustrezni zakonodaji Unije. .

(69) Ker ciljev te direktive, in sicer izboljšanja delovanja notranjega trga za gospodarske subjekte, ki delujejo na notranjem trgu, in potrošnike, ki se zanašajo na okoljske trditve, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(70) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitvenih dokumentih[25] se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bodo pojasnile razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.

(71) Prilogo k Uredbi (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta[26] bi bilo treba spremeniti, da se vključi sklic na to direktivo in s tem olajša upravno sodelovanje med pristojnimi organi prek informacijskega sistema za notranji trg.

(72) Prilogo k Uredbi (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta[27] bi bilo treba spremeniti, da se vključi sklic na to direktivo in s tem olajša čezmejno sodelovanje pri izvrševanju te direktive.

(73) Prilogo I k Direktivi (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta[28] bi bilo treba spremeniti, da se vključi sklic na to direktivo in s tem zagotovi varstvo kolektivnih interesov potrošnikov iz te direktive –

---

[24] Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

[25] UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

[26] Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES (uredba IMI) (UL L 316, 14.11.2012, str. 1).

[27] UL L 345, 27.12.2017, str. 1.

[28] Direktiva (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES (UL L 409, 4.12.2020, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za izrecne okoljske trditve trgovcev o izdelkih ali trgovcih v poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov.

2. Ta direktiva se ne uporablja za sheme okoljskega označevanja ali izrecne okoljske trditve, ki jih urejajo ali utemeljujejo pravila iz:

   (a) Uredbe (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta[29];

   (b) Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta[30];

   (c) Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta[31];

   (d) Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta[32];

   (e) Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[33];

   (f) Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[34];

   (g) Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[35];

   (h) Direktive 1999/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta[36];

   (i) Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[37];

   (j) Direktive 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta[38];

---

29 Uredba (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL L 27, 30.1.2010, str. 1).

30 Uredba (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 (UL L 150, 14.6.2018, str. 1).

31 Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).

32 Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev) (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

33 Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

34 Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

35 Uredba (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L 342, 22.12.2009, str. 1).

36 Direktiva 1999/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 1999 o informacijah o ekonomičnosti porabe goriva in emisijah CO_2, ki so na voljo potrošnikom v zvezi s trženjem novih osebnih vozil (UL L 12, 18.1.2000, str. 16).

37 Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

(k) Direktive 94/62/ES Evropskega parlamenta in Sveta[39];

(l) Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta[40];

(m) Uredbe (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta[41];

(n) Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta[42];

(o) Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta[43] ter drugih pravil Unije, nacionalnih ali mednarodnih pravil, standardov ali smernic za finančne storitve, finančne instrumente in finančne produkte;

(p) drugih obstoječih ali prihodnjih pravil Unije, ki določajo pogoje, pod katerimi se lahko navedejo ali je treba navesti nekatere izrecne okoljske trditve o nekaterih izdelkih ali trgovcih, ali pravil Unije, ki določajo zahteve glede presoje ali sporočanja okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti nekaterih izdelkov ali trgovcev ali pogoje za sheme okoljskega označevanja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „okoljska trditev“ pomeni okoljsko trditev, kot je opredeljena v členu 2, točka (o), Direktive 2005/29/ES;

(2) „izrecna okoljska trditev“ pomeni okoljsko trditev, ki je v besedilni obliki ali je vsebovana na okoljskem znaku;

(3) „trgovec“ pomeni trgovca, kot je opredeljen v členu 2, točka (b), Direktive 2005/29/ES;

(4) „izdelek“ pomeni izdelek, kot je opredeljen v členu 2, točka (c), Direktive 2005/29/ES;

(5) „potrošnik“ pomeni potrošnika, kot je opredeljen v členu 2, točka (a), Direktive 2005/29/ES;

---

38 Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L 266, 26.9.2006, str. 1).

39 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L 365, 31.12.1994, str. 10).

40 Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

41 Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira Unije za certificiranje odvzemov ogljika (UL L ...).

42 Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

43 Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

(6) „poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov“ pomenijo poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov, kot so opredeljene v členu 2, točka (d), Direktive 2005/29/ES;

(7) „znak trajnostnosti“ pomeni znak trajnostnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka (r), Direktive 2005/29/ES;

(8) „okoljski znak“ pomeni znak trajnostnosti, ki zajema le ali pretežno okoljske vidike izdelka, postopka ali trgovca;

(9) „skupina izdelkov“ pomeni izdelke, ki imajo podobne namene ali so si podobni v smislu uporabe ali imajo podobne funkcijske lastnosti;

(10) „shema certificiranja“ pomeni shemo certificiranja, kot je opredeljena v členu 2, točka (s), Direktive 2005/29/ES;

(11) „preverjanje“ pomeni postopek ugotavljanja skladnosti, ki ga opravi preveritelj, da preveri, ali sta utemeljitev in sporočanje izrecnih okoljskih trditev v skladu z zahtevami iz te direktive oziroma ali so sheme okoljskega označevanja skladne s to direktivo;

(12) „vrednostna veriga“ pomeni vse dejavnosti in postopke, ki so del življenjskega cikla izdelka ali del dejavnosti trgovca, vključno s ponovno izdelavo;

(13) „življenjski cikel“ pomeni zaporedne in medsebojno povezane faze življenjske dobe izdelka, ki zajemajo nabavo ali pridobivanje surovin iz naravnih virov, predobdelavo, proizvodnjo, skladiščenje, distribucijo, namestitev, uporabo, vzdrževanje, popravilo, nadgradnjo, obnovo in ponovno uporabo ter konec življenjske dobe;

(14) „primarne informacije“ pomenijo informacije, ki jih trgovec neposredno izmeri ali zbere iz enega ali več objektov, ki so reprezentativni za dejavnosti trgovca;

(15) „sekundarne informacije“ pomenijo informacije, ki temeljijo na drugih virih kot primarne informacije, vključno s študijami literature, inženirskimi študijami in patenti;

(16) „javnost“ pomeni eno ali več fizičnih ali pravnih oseb in njihova združenja, trgovce ali skupine;

(17) „okoljska uspešnost“ pomeni uspešnost določenega izdelka ali skupine izdelkov ali trgovca ali sektorja v zvezi z okoljskimi vidiki tega izdelka ali skupine izdelkov ali dejavnosti tega trgovca ali sektorja ali njihovimi okoljskimi vplivi;

(18) „okoljski vidik“ pomeni element medsebojnega vplivanja ali možnega medsebojnega vplivanja med dejavnostmi trgovca ali sektorja ali izdelki ali skupinami izdelkov in okoljem;

(19) „okoljski vpliv“ pomeni vsako pozitivno ali negativno spremembo okolja, ki v celoti ali delno izhaja iz dejavnosti trgovca ali sektorja ali iz izdelka ali skupine izdelkov v njegovem življenjskem ciklu.

Člen 3

Utemeljitev izrecnih okoljskih trditev

1. Države članice zagotovijo, da trgovci izvedejo oceno za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev. Ta ocena:

– določi, ali se trditev nanaša na celoten izdelek, del izdelka ali nekatere vidike izdelka ali na vse dejavnosti trgovca ali določen del ali vidik teh dejavnosti, kot je ustrezno za trditev;

– temelji na splošno priznanih znanstvenih dokazih, uporablja točne informacije in upošteva ustrezne mednarodne standarde;

– dokaže, da so okoljski vplivi, okoljski vidiki ali okoljska uspešnost, ki so predmet trditve, pomembni z vidika življenjskega cikla;

– če je navedena trditev o okoljski uspešnosti, upošteva vse okoljske vidike ali vplive na okolje, ki so pomembni za oceno okoljske uspešnosti;

– dokaže, da trditev ni enakovredna zahtevam, ki jih zakonodaja nalaga za izdelke v skupini izdelkov ali trgovce v sektorju;

– zagotovi informacije o tem, ali izdelek ali trgovec, na katerega se nanaša trditev, glede vplivov na okolje, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti, ki je predmet trditve, dosega občutno boljše rezultate od običajne prakse za izdelke v zadevni skupini izdelkov ali trgovce v zadevnem sektorju;

– ugotovi, ali izboljšanje okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti, na katere se nanaša trditev, povzroča znatno škodo v zvezi z okoljskimi vplivi na podnebne spremembe, porabo virov in krožnost, trajnostno rabo ter varstvo vodnih in morskih virov, onesnaževanje, biotsko raznovrstnost, dobrobit živali in ekosisteme;

– vse uporabljene izravnave emisij toplogrednih plinov loči od emisij toplogrednih plinov kot dodatne okoljske informacije, navede, ali so te izravnave povezane z zmanjšanjem ali odvzemi emisij, ter opiše, kako imajo izravnave, na katere se opira, visoko integriteto in se pravilno izračunajo, da odražajo zatrjevani vpliv na podnebje;

– vključuje primarne informacije, ki so trgovcu na voljo v zvezi z okoljskimi vplivi, okoljskimi vidiki ali okoljsko uspešnostjo, na katere se nanaša trditev;

– vključuje ustrezne sekundarne informacije o okoljskih vplivih, okoljskih vidikih ali okoljski uspešnosti, ki so reprezentativne za določeno vrednostno verigo izdelka ali trgovca, na katerega se nanaša trditev, kadar primarne informacije niso na voljo.

2. Kadar se dokaže, da obstajajo pomembni vplivi na okolje, ki niso predmet trditve, vendar ni splošno priznanih znanstvenih dokazov za izvedbo ocene iz odstavka 1, točka (c), trgovec, ki poda trditev o drugem vidiku, upošteva razpoložljive informacije in po potrebi posodobi oceno v skladu z odstavkom 1, ko so na voljo splošno priznani znanstveni dokazi.

3. Zahteve iz odstavkov 1 in 2 se ne uporabljajo za trgovce, ki so mikropodjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES[44], razen če zahtevajo preverjanje z namenom pridobitve potrdila o skladnosti v skladu s členom 10.

4. Kadar se pri rednem spremljanju razvoja okoljskih trditev iz člena 20 odkrijejo razlike v uporabi zahtev iz odstavka 1 za posebne trditve in take razlike ovirajo delovanje notranjega trga ali kadar Komisija ugotovi, da odsotnost zahtev za posebne

[44] Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

trditve povzroča splošno razširjeno zavajanje potrošnikov, lahko Komisija v skladu s členom 18 sprejme delegirane akte za dopolnitev zahtev glede utemeljitve izrecnih okoljskih trditev iz odstavka 1, tako da:

– določi pravila za ocenjevanje okoljskih vidikov, okoljskih vplivov in okoljske uspešnosti, vključno z določitvijo dejavnosti, postopkov, materialov, emisij ali uporabe izdelka, ki znatno prispevajo ali ne morejo prispevati k ustreznim okoljskim vplivom, okoljskim vidikom ali okoljski uspešnosti;

– določi, za katere okoljske vidike ali okoljske vplive se predložijo primarne informacije, in določi merila, na podlagi katerih je mogoče oceniti točnost primarnih in sekundarnih informacij, ali

– določi posebna pravila, ki temeljijo na življenjskem ciklu, o utemeljitvi izrecnih okoljskih trditev za nekatere skupine izdelkov in sektorje.

5. Komisija pri nadaljnjem določanju zahtev za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev v skladu s prejšnjim odstavkom upošteva znanstvene ali druge razpoložljive tehnične informacije, vključno z ustreznimi mednarodnimi standardi, in po potrebi upošteva naslednje:

(a) posebnosti sektorjev in izdelkov, zaradi katerih je potreben poseben metodološki pristop;

(b) morebitni prispevek posebnih skupin izdelkov ali sektorjev k doseganju podnebnih in okoljskih ciljev Unije;

– vse ustrezne informacije, ki izhajajo iz zakonodaje Unije;

– enostavnost dostopa do informacij in podatkov za oceno ter enostavnost uporabe teh informacij s strani malih in srednjih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP).

Člen 4

Utemeljitev primerjalnih izrecnih okoljskih trditev

1. Utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, ki navajajo ali namigujejo, da ima izdelek ali trgovec manjši okoljski vpliv ali boljšo okoljsko uspešnost kot drugi izdelki ali trgovci (v nadaljnjem besedilu: primerjalne okoljske trditve), poleg zahtev iz člena 3 izpolnjuje naslednje zahteve:

– informacije in podatki, uporabljeni za presojo okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelkov ali trgovcev, s katerimi se opravi primerjava, so enakovredni informacijam in podatkom, uporabljenim za presojo okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelka ali trgovca, na katerega se nanaša trditev;

– podatki, uporabljeni za presojo okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelkov ali trgovcev, so ustvarjeni ali pridobljeni na enakovreden način kot podatki, uporabljeni za presojo okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelkov ali trgovcev, s katerimi se opravi primerjava;

– zajetje faz vzdolž vrednostne verige je za primerjane izdelke in trgovce enakovredno ter zagotavlja, da se najpomembnejše faze upoštevajo za vse izdelke in trgovce;

– zajetje okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske učinkovitosti je za primerjane izdelke in trgovce enakovredno ter zagotavlja, da se najpomembnejši okoljski vplivi, okoljski vidiki ali okoljska uspešnost upoštevajo za vse izdelke in trgovce;

– predpostavke, uporabljene v primerjavi, so za primerjane izdelke in trgovce enakovredno določene.

2. Kadar se primerjalna okoljska trditev nanaša na izboljšanje v smislu okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelka, na katerega se nanaša trditev, v primerjavi z okoljskimi vplivi, okoljskimi vidiki ali okoljsko uspešnostjo drugega izdelka istega trgovca, konkurenčnega trgovca, ki ni več dejaven na trgu, ali trgovca, ki potrošnikom ne prodaja več, se v utemeljitvi trditve pojasni, kako to izboljšanje vpliva na druge pomembne okoljske vplive, okoljske vidike ali okoljsko uspešnost izdelka, na katerega se nanaša trditev, ter jasno navede izhodiščno leto za primerjavo.

3. Zahteve iz tega člena se ne uporabljajo za trgovce, ki so mikropodjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES[45], razen če zahtevajo preverjanje z namenom prejema potrdila o skladnosti v skladu s členom 10.

Člen 5

Sporočanje izrecnih okoljskih trditev

1. Države članice zagotovijo, da mora trgovec sporočiti izrecno okoljsko trditev v skladu z zahtevami iz tega člena.

2. Izrecne okoljske trditve lahko zajemajo le okoljske vplive, okoljske vidike ali okoljsko uspešnost, ki so utemeljeni v skladu z zahtevami iz členov 3, 4 in 5 ter so opredeljeni kot pomembni za zadevni izdelek ali trgovca v skladu s členom 3(1), točka (c) ali (d).

3. Kadar se izrecna okoljska trditev nanaša na končni izdelek in je faza uporabe med najpomembnejšimi fazami življenjskega kroga tega izdelka, trditev vključuje informacije o tem, kako naj potrošnik uporablja izdelek, da bi dosegel pričakovano okoljsko uspešnost tega izdelka. Te informacije se dajo na voljo skupaj s trditvijo.

4. Kadar se izrecna okoljska trditev nanaša na prihodnjo okoljsko uspešnost izdelka ali trgovca, vključuje časovno omejeno zavezo za izboljšave v okviru lastnih dejavnosti in vrednostnih verig.

5. Izrecne okoljske trditve o kumulativnih vplivih izdelka ali trgovca na okolje na podlagi zbirnega kazalnika vplivov na okolje se lahko navedejo le na podlagi pravil za izračun takega zbirnega kazalnika, ki so določena v pravu Unije.

6. Informacije o izdelku ali trgovcu, na katerega se nanaša izrecna okoljska trditev, in o utemeljitvi se dajo na voljo skupaj s trditvijo v fizični obliki ali v obliki spletne povezave, kode QR ali enakovrednega dokumenta.

Te informacije vključujejo najmanj naslednje:

[45] Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

– okoljske vidike, okoljske vplive ali okoljsko uspešnost, ki jih zajema trditev;

– ustrezne standarde Unije ali ustrezne mednarodne standarde, kadar je to primerno;

– temeljne študije ali izračune, na podlagi katerih se ocenijo, merijo in spremljajo okoljski vplivi, okoljski vidiki ali okoljska uspešnost, ki jih zajema trditev, ne da bi se izpustili rezultati takih študij ali izračunov ter pojasnila njihovega obsega, predpostavke in omejitve, razen če so informacije poslovna skrivnost v skladu s členom 2(1) Direktive (EU) 2016/943[46];

– kratko pojasnilo, kako so dosežene izboljšave, na katere se nanaša trditev;

– potrdilo o skladnosti iz člena 10 v zvezi z utemeljitvijo trditve in kontaktne podatke preveritelja, ki je izdal potrdilo o skladnosti;

– za izrecne okoljske trditve v zvezi s podnebjem, ki temeljijo na izravnavah emisij toplogrednih plinov, informacije o tem, v kolikšni meri temeljijo na izravnavah in ali se te nanašajo na zmanjšanje ali odvzem emisij;

– povzetek ocene, vključno z elementi iz tega odstavka, ki je jasen in razumljiv potrošnikom, na katere se nanaša trditev, in je zagotovljen v vsaj enem od uradnih jezikov države članice, v kateri je bila trditev navedena.

7. Zahteve iz odstavkov 2, 3 in 6 se ne uporabljajo za trgovce, ki so mikropodjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES, razen če zahtevajo preverjanje z namenom pridobitve potrdila o skladnosti v skladu s členom 10.

8. Kadar se za utemeljitev nekaterih vplivov na okolje, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti uporabljajo pravila, določena v delegiranih aktih iz člena 3(4), točki (a) in (c), lahko Komisija v skladu s členom 18 sprejme delegirane akte, s katerimi dopolni zahteve za sporočanje izrecnih okoljskih trditev iz člena 5, tako da podrobneje določi informacije, ki se lahko sporočijo ali se bodo sporočile v zvezi s takimi okoljskimi vplivi, okoljskimi vidiki ali okoljsko uspešnostjo za preprečitev zavajanja potrošnikov.

Člen 6

Sporočanje primerjalnih okoljskih trditev

Primerjalne okoljske trditve se ne nanašajo na izboljšanje okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti izdelka, ki je predmet trditve, v primerjavi z okoljskimi vplivi, okoljskimi vidiki ali okoljsko uspešnostjo drugega izdelka istega trgovca ali konkurenčnega trgovca, ki ni več dejaven na trgu, ali trgovca, ki ne prodaja več potrošnikom, razen če temeljijo na dokazih, da je izboljšanje znatno in je bilo doseženo v zadnjih petih letih.

[46] Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

Člen 7

Okoljski znaki

1. Države članice zagotovijo, da okoljski znaki izpolnjujejo zahteve iz členov 3 do 6 in se preverjajo v skladu s členom 10.

2. Oceno ali točkovanje izdelka ali trgovca na podlagi zbirnega kazalnika vplivov izdelka ali trgovca na okolje lahko vključujejo le okoljski znaki, podeljeni v okviru shem okoljskega označevanja, vzpostavljenih v skladu s pravom Unije.

Člen 8

Zahteve za sheme okoljskega označevanja

1. Shema okoljskega označevanja pomeni shemo certificiranja, ki potrjuje, da izdelek, postopek ali trgovec izpolnjuje zahteve za okoljski znak.

2. Sheme okoljskega označevanja izpolnjujejo naslednje zahteve:

   – informacije o lastništvu in organih odločanja sheme okoljskega označevanja so pregledne, dostopne brezplačno, lahko razumljive in dovolj podrobne;

   – informacije o ciljih sheme okoljskega označevanja ter zahtevah in postopkih za spremljanje skladnosti sheme okoljskega označevanja so pregledne, dostopne brezplačno, lahko razumljive in dovolj podrobne;

   – pogoji za vključitev v sheme okoljskega označevanja so sorazmerni z velikostjo in prometom podjetij, da ne bi izključili malih in srednjih podjetij;

   – zahteve za shemo okoljskega označevanja so razvili strokovnjaki, ki lahko zagotovijo njihovo znanstveno zanesljivost, in so bile predložene v posvetovanje heterogeni skupini deležnikov, ki jih je pregledala in zagotovila njihovo ustreznost z družbenega vidika;

   – shema okoljskega označevanja ima vzpostavljen mehanizem za reševanje pritožb in sporov;

   – shema okoljskega označevanja določa postopke za obravnavanje neskladnosti in predvideva odvzem ali začasni preklic okoljskega znaka v primeru trajne in očitne neskladnosti z zahtevami sheme.

3. Od [Urad za publikacije: vstaviti datum = *datum prenosa te direktive*] javni organi držav članic ne vzpostavijo nobenih novih nacionalnih ali regionalnih shem okoljskega označevanja. Vendar se lahko v okviru nacionalnih ali regionalnih shem okoljskega označevanja, vzpostavljenih pred tem datumom, še naprej podeljujejo okoljski znaki na trgu Unije, če izpolnjujejo zahteve iz te direktive.

   Od datuma iz prvega pododstavka se lahko sheme okoljskega označevanja vzpostavijo le v skladu s pravom Unije.

4. Od [Urad za publikacije: vstaviti datum = *datum prenosa te direktive*] mora Komisija pred vstopom na trg Unije odobriti vse nove sheme okoljskega označevanja, ki jih vzpostavijo javni organi v tretjih državah in v okviru katerih se podeljujejo okoljski znaki za uporabo na trgu Unije, s čimer se zagotovi, da ti znaki ustvarjajo dodano vrednost v smislu njihovih okoljskih ambicij, vključno zlasti z zajetjem okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti ali zajetjem določene skupine

izdelkov ali sektorja, v primerjavi z obstoječimi shemami Unije ter nacionalnimi ali regionalnimi shemami iz odstavka 3, pri čemer morajo te nove sheme izpolnjevati zahteve iz te direktive. V okviru shem okoljskega označevanja, ki so jih javni organi v tretjih državah vzpostavili pred tem datumom, se lahko še naprej podeljujejo okoljski znaki, ki se bodo uporabljali na trgu Unije, če izpolnjujejo zahteve iz te direktive.

5. Države članice zagotovijo, da se sheme okoljskega označevanja, ki jih zasebni izvajalci vzpostavijo po [Urad za publikacije: vstaviti datum = *datum prenosa te direktive*], odobrijo le, če zagotavljajo dodano vrednost v smislu njihovih okoljskih ambicij, vključno zlasti z obsegom zajetja okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti ali določene skupine izdelkov ali sektorja in njihovo zmožnostjo podpore zelenemu prehodu MSP, v primerjavi z obstoječimi shemami Unije ter nacionalnimi ali regionalnimi shemami iz odstavka 3, pri čemer morajo te nove sheme izpolnjevati zahteve iz te direktive.

   Ta postopek za odobritev novih shem okoljskega označevanja se uporablja za sheme, ki jih vzpostavijo zasebni izvajalci v Uniji in tretjih državah.

   Države članice obvestijo Komisijo o odobritvi novih zasebnih shem.

6. Za pridobitev odobritev iz odstavkov 4 in 5 izvajalci novih shem okoljskega označevanja predložijo dokazila, ki določajo:

   – utemeljitev razvoja sheme;

   – predlagano področje uporabe sheme;

   – dokaze, da bo shema zagotovila dodano vrednost, kot je določeno v odstavku 4 za sheme okoljskega označevanja, ki jih vzpostavijo javni organi v tretjih državah, ali v odstavku 5 za sheme okoljskega označevanja, ki jih vzpostavijo zasebni izvajalci;

   – predlog osnutka meril in metodologije, uporabljene za razvoj in podelitev okoljskega znaka, ter pričakovane učinke na trg;

   – podroben opis lastništva in organov odločanja sheme okoljskega označevanja.

   Dokumenti iz prvega pododstavka se skupaj s potrdilom o skladnosti za sheme okoljskega označevanja, pripravljenim v skladu s členom 10, predložijo Komisiji v primeru shem iz odstavka 4 ali organom držav članic v primeru shem iz odstavka 5.

7. Komisija objavi in posodablja seznam uradno priznanih okoljskih znakov, ki se po [Urad za publikacije: vstaviti datum = *datum prenosa te direktive*] lahko uporabljajo na trgu Unije v skladu z odstavki 3, 4 in 5.

8. Za zagotovitev enotne uporabe po vsej Uniji Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi:

   – določi podrobne zahteve za odobritev shem okoljskega označevanja v skladu z merili iz odstavkov 4 in 5;

   – podrobneje opredeli obliko in vsebino dokazil iz odstavka 6;

   – določi podrobna pravila o postopku za odobritev iz odstavka 4.

   Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 19.

Člen 9

Pregled utemeljitve izrecnih okoljskih trditev

Države članice zagotovijo, da trgovci v primeru okoliščin, ki bi lahko vplivale na točnost trditve, najpozneje pa pet let od datuma predložitve informacij iz člena 5(6) pregledajo in posodobijo informacije, na podlagi katerih so utemeljene izrecne okoljske trditve. Trgovec pri pregledu revidira uporabljene osnovne informacije za zagotovitev, da so zahteve iz členov 3 in 4 v celoti izpolnjene.

Posodobljena izrecna okoljska trditev se preveri v skladu s členom 10.

Člen 10

Preverjanje in potrjevanje utemeljitve in sporočanja okoljskih trditev in shem okoljskega označevanja

1. Države članice vzpostavijo postopke za preverjanje utemeljenosti in sporočanja izrecnih okoljskih trditev glede na zahteve iz členov 3 do 7.
2. Države članice določijo postopke za preverjanje skladnosti shem okoljskega označevanja z zahtevami iz člena 8.
3. Zahteve glede preverjanja in certificiranja se za trgovce, ki so mikropodjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES, uporabljajo le na njihovo zahtevo.
4. Preverjanje opravi preveritelj, ki izpolnjuje zahteve iz člena 11, v skladu s postopki iz odstavkov 1 in 2, preden trgovec objavi okoljsko trditev ali prikaže okoljski znak.
5. Preveritelj pri preverjanju upošteva naravo in vsebino izrecne okoljske trditve ali okoljskega znaka.
6. Po opravljenem preverjanju preveritelj po potrebi pripravi potrdilo o skladnosti, ki potrjuje, da izrecna okoljska trditev ali okoljski znak izpolnjuje zahteve iz te direktive.
7. Potrdilo o skladnosti priznajo pristojni organi, odgovorni za uporabo in izvrševanje te direktive. Države članice priglasijo seznam potrdil o skladnosti prek informacijskega sistema za notranji trg, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1024/2012.
8. Potrdilo o skladnosti ne posega v presojo okoljske trditve, ki jo nacionalni organi ali sodišča opravijo v skladu z Direktivo 2005/29/ES.
9. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobnosti v zvezi z obliko potrdila o skladnosti iz odstavka 5 in tehničnimi sredstvi za izdajo takega potrdila o skladnosti. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 19.

Člen 11

Preveritelj

1. Preveritelj je tretji organ za ugotavljanje skladnosti, akreditiran v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008[47].

2. Akreditacija vključuje zlasti oceno skladnosti z zahtevami iz odstavka 3.

3. Preveritelj izpolnjuje naslednje zahteve:

   (a) preveritelj je neodvisen od izdelka, na katerem je navedena okoljska trditev, ali od trgovca, povezanega z njo;

   (b) preveritelj, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog preverjanja, ne opravljajo nobene dejavnosti, ki bi lahko bila v nasprotju z njihovo neodvisnostjo presoje ali integriteto v zvezi z dejavnostmi preverjanja;

   (c) preveritelj in njegovo osebje izvajajo dejavnosti preverjanja z največjo strokovno neoporečnostjo in potrebno tehnično usposobljenostjo ter brez pritiskov in spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivali na njihovo presojo ali rezultate njihovih dejavnosti preverjanja,

   (d) preveritelj ima strokovno znanje, opremo in infrastrukturo, ki so potrebni za izvajanje dejavnosti preverjanja, v zvezi s katerimi je bil akreditiran;

   (e) preveritelj ima zadostno število ustrezno usposobljenega in izkušenega osebja, odgovornega za izvajanje nalog preverjanja;

   (f) osebje preveritelja je zavezano k poklicni molčečnosti v zvezi z vsemi informacijami, pridobljenimi med izvajanjem nalog preverjanja;

   (g) če preveritelj za določene naloge, povezane s preverjanjem, sklene pogodbo s podizvajalci ali njihovo izvajanje prenese na odvisno podjetje, prevzame polno odgovornost za naloge, ki jih izvajajo podizvajalci ali odvisna podjetja, ter oceni in spremlja usposobljenost podizvajalca ali odvisnega podjetja in delo, ki ga ta izvaja.

Člen 12

Mala in srednja podjetja

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za pomoč malim in srednjim podjetjem pri uporabi zahtev iz te direktive. Ti ukrepi vključujejo vsaj smernice ali podobne mehanizme za ozaveščanje o načinih izpolnjevanja zahtev glede izrecnih okoljskih trditev. Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči lahko taki ukrepi vključujejo tudi:

   (a) finančno podporo;

   (b) dostop do financiranja;

   (c) specializirano usposabljanje vodstva in osebja;

   (d) organizacijsko in tehnično pomoč.

[47] Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

Člen 13

Imenovanje pristojnih organov in usklajevalni mehanizem

1. Države članice imenujejo enega ali več pristojnih organov, ki so odgovorni za uporabo in izvrševanje te direktive.

2. Države članice lahko za namene izvrševanja členov 5 in 6 imenujejo nacionalne organe ali sodišča, ki so odgovorni za izvrševanje Direktive 2005/29/ES. V tem primeru lahko države članice odstopajo od členov 14 do 17 te direktive in uporabljajo pravila o izvrševanju, sprejeta v skladu s členi 11 do 13 Direktive 2005/29/ES.

3. Kadar je na njihovem ozemlju več kot en pristojni organ, države članice zagotovijo, da so naloge teh organov jasno opredeljene ter da se vzpostavijo ustrezni komunikacijski in usklajevalni mehanizmi.

4. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo in druge države članice o identiteti svojih pristojnih organov in področjih pristojnosti teh organov.

Člen 14

Pooblastila pristojnih organov

1. Države članice na svoje pristojne organe prenesejo pooblastila za inšpekcijske preglede in izvrševanje, ki so potrebna za zagotovitev skladnosti s to direktivo.

2. Pooblastila, prenesena na pristojne organe v skladu z odstavkom 1, vključujejo vsaj naslednje:

   (a) pooblastilo za dostop do vseh ustreznih dokumentov, podatkov ali informacij, povezanih s kršitvijo te direktive, v kakršni koli obliki ali formatu in ne glede na njihov pomnilniški medij ali kraj, kjer so shranjeni, ter pooblastilo za odvzem ali pridobitev kopij teh dokumentov, podatkov ali informacij;

   (b) pooblastilo, da od katere koli fizične ali pravne osebe zahtevajo, da zagotovi vse ustrezne informacije, podatke ali dokumente v kakršni koli obliki ali formatu in ne glede na njihov pomnilniški medij ali kraj, kjer so shranjeni, za namene ugotavljanja, ali je bila ta direktiva kršena ali se krši, in podrobnosti take kršitve;

   (c) pooblastilo, da na lastno pobudo začnejo preiskave ali postopke, s katerimi bi se doseglo prenehanje ali prepoved kršitev te direktive;

   (d) pooblastilo, da od trgovcev zahtevajo sprejetje ustreznih in učinkovitih pravnih sredstev ter sprejetje ustreznih ukrepov za odpravo kršitev te direktive;

   (e) pooblastilo, da po potrebi sprejmejo sodno odredbo v zvezi s kršitvami te direktive;

   (f) pooblastilo, da naložijo kazni za kršitve te direktive v skladu s členom 17.

3. Pristojni organi lahko kakršne koli informacije, dokumente, ugotovitve, izjave ali obveščevalne podatke uporabijo kot dokaz v svojih preiskavah, ne glede na obliko, v kateri so shranjeni, ali medij, na katerem so shranjeni.

Člen 15

Ukrepi za spremljanje skladnosti

1. Pristojni organi držav članic, imenovani v skladu s členom 13, na trgu Unije izvajajo redne preglede izrecnih okoljskih trditev in uporabljenih shem okoljskega označevanja. Poročila, v katerih so podrobno opisani rezultati teh pregledov, so na voljo javnosti na spletu.

2. Kadar pristojni organi države članice ugotovijo kršitev obveznosti iz te direktive, izvedejo oceno, ki zajema vse ustrezne zahteve iz te direktive.

3. Kadar pristojni organi po oceni iz prvega pododstavka ugotovijo, da utemeljitev in sporočanje izrecne okoljske trditve ali sheme okoljskega označevanja nista v skladu z zahtevami iz te direktive, o neskladnosti obvestijo trgovca, ki navaja trditev, in od njega zahtevajo, da v 30 dneh sprejme vse ustrezne korektivne ukrepe, da bi izrecno okoljsko trditev ali shemo okoljskega označevanja uskladil s to direktivo, ali preneha uporabljati neskladno izrecno okoljsko trditev in se sklicevati nanjo. Takšno ukrepanje mora biti čim bolj učinkovito in hitro, ob upoštevanju načela sorazmernosti in pravice do izjave.

Člen 16

Obravnava pritožb in dostop do pravnega varstva

1. Fizične ali pravne osebe ali organizacije, za katere se v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom šteje, da imajo pravni interes, imajo pravico, da pristojnim organom predložijo utemeljene pritožbe, če na podlagi objektivnih okoliščin menijo, da trgovec ne izpolnjuje določb te direktive.

2. Za namene prvega pododstavka se šteje, da imajo nevladni subjekti ali organizacije, ki spodbujajo zdravje ljudi in varstvo okolja ali potrošnikov ter izpolnjujejo vse zahteve nacionalne zakonodaje, zadosten interes.

3. Pristojni organi ocenijo utemeljeno pritožbo iz odstavka 1 in po potrebi sprejmejo potrebne ukrepe, vključno z inšpekcijskimi pregledi in zaslišanji osebe ali organizacije, da bi te pritožbe preverili. Če se neizpolnjevanje določb te direktive potrdi, pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe v skladu s členom 15.

4. Pristojni organi čim prej in v vsakem primeru v skladu z ustreznimi določbami nacionalne zakonodaje obvestijo osebo ali organizacijo iz odstavka 1, ki je vložila pritožbo, o svoji odločitvi, da ugodijo zahtevi za ukrepanje iz pritožbe ali jo zavrnejo, in navedejo razloge zanjo.

5. Države članice zagotovijo, da ima oseba ali organizacija iz odstavka 1, ki vloži utemeljeno pritožbo, dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti odločitev, ukrepanja ali opustitve ukrepanja pristojnega organa v skladu s to direktivo, brez poseganja v določbe nacionalne zakonodaje, ki zahtevajo, da se pred uvedbo sodnega postopka najprej izčrpajo postopki upravnega pregleda. Ti postopki sodnega nadzora so pošteni, pravični, pravočasni in brezplačni ali niso nedopustno dragi ter zagotavljajo ustrezna in učinkovita pravna sredstva, po potrebi vključno s sodno odredbo.

6. Države članice zagotovijo, da so javnosti na voljo praktične informacije o dostopu do postopkov upravnega pregleda in sodnega nadzora iz tega člena.

Člen 17

Kazni

1. Brez poseganja v obveznosti držav članic iz Direktive 2008/99/ES[48] države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Pristojni organi držav članic pri določanju vrste in ravni kazni, ki se naložijo v primeru kršitev, ustrezno upoštevajo:

   (a) naravo, resnost, obseg in trajanje kršitve;

   (b) dejstvo, ali je kršitev namerna ali posledica malomarnosti, in po potrebi vse ukrepe, ki jih trgovec sprejme za ublažitev ali odpravo škode, ki so jo utrpeli potrošniki;

   (c) finančno trdnost odgovorne fizične ali pravne osebe, kot jo na primer dokazuje celotni promet odgovorne pravne osebe ali letni prihodek odgovorne fizične osebe;

   (d) gospodarske koristi, ki so jih odgovorni pridobili s kršitvijo;

   (e) vse predhodne kršitve odgovorne fizične ali pravne osebe;

   (f) vse druge oteževalne ali olajševalne okoliščine, ki se nanašajo na okoliščine primera;

   (g) kazni, naložene trgovcu za isto kršitev v drugih državah članicah v čezmejnih primerih, kadar so informacije o takih kaznih na voljo prek mehanizma, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2017/2394, če je primerno.

3. Države članice zagotovijo, da kazni in ukrepi za kršitve te direktive vključujejo:

   (a) globe, s katerimi se odgovornim osebam dejansko odvzamejo gospodarske koristi, ki izhajajo iz njihovih kršitev, in zvišanje ravni takih glob za ponavljajoče se kršitve;

   (b) zaplembo prihodkov, ki jih je trgovec pridobil v okviru poslov z zadevnimi izdelki;

   (c) začasno izključitev iz postopkov javnega naročanja in dostopa do javnega financiranja, vključno z razpisnimi postopki, nepovratnimi sredstvi in koncesijami, za največ 12 mesecev.

Za namene točke (a) države članice zagotovijo, da kadar je treba naložiti kazni v skladu s členom 21 Uredbe (EU) 2017/2394[49], najvišji znesek takih glob znaša vsaj 4 % letnega prometa trgovca v zadevni državi članici ali državah članicah.

---

[48] Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28).

[49] UL L 345, 27.12.2017, str. 1.

Člen 18

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se podeli Komisiji pod pogoji iz tega člena.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 3(4) in 5(8) se podeli Komisiji za obdobje petih let od [*Urad za publikacije: vstaviti datum = datum prenosa te direktive*]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz členov 3(4) in 5(8) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep o preklicu ne vpliva na veljavnost delegiranih aktov, ki so že veljavni.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet. Delegirani akt, sprejet v skladu s členoma 3(4) in 5(8), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku [dveh mesecev] od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za [dva meseca].

Člen 19

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 20

Spremljanje

1. Države članice redno spremljajo uporabo te direktive na podlagi:

   (a) pregleda vrst izrecnih okoljskih trditev in shem okoljskega označevanja, zoper katere so bile vložene utemeljene pritožbe v skladu s členom 16;

   (b) pregleda izrecnih okoljskih trditev in shem okoljskega označevanja, v zvezi s katerimi so pristojni organi od trgovca zahtevali sprejetje korektivnih ukrepov v skladu s členom 15 ali naložili kazni v skladu s členom 17.

2. V informacijah iz odstavka 1 se navedejo izrecna okoljska trditev ali shema okoljskega označevanja, vrsta domnevne kršitve, vrsta in trajanje korektivnega ukrepa ter po potrebi naložena kazen.

3. Države članice Komisiji vsako leto predložijo informacije iz odstavka 1.

4. Evropska agencija za okolje na podlagi informacij, zbranih v skladu z odstavkom 3, in informacij, ki jih države članice dajo na voljo v skladu s členom 15(1), ter po potrebi dodatnih posvetovanj s pristojnimi organi vsaki dve leti objavi poročilo, ki vsebuje oceno razvoja izrecnih okoljskih trditev in shem okoljskega označevanja v vsaki državi članici in za Unijo kot celoto. Poročilo omogoča razlikovanje glede na velikost trgovca, ki navede trditev, in glede na kakovost utemeljitve.

Člen 21

Vrednotenje in pregled

1. Komisija do [*Urad za publikacije: vstaviti datum = 5 let po datumu prenosa te direktive*] opravi vrednotenje te direktive glede na cilje, za katere si prizadeva, ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o glavnih ugotovitvah.

2. V poročilu iz odstavka 1 se oceni, ali je ta direktiva dosegla svoj cilj, zlasti glede:

   (a) zagotavljanja, da izrecne okoljske trditve o okoljski uspešnosti izdelka ali trgovca temeljijo na zanesljivih, primerljivih in preverljivih informacijah;

   (b) zagotavljanja, da sheme okoljskega označevanja temeljijo na shemah certificiranja in izpolnjujejo ustrezne zahteve iz člena 8;

   (c) zagotavljanja, da države članice odobrijo nove zasebne sheme okoljskega označevanja za izdelke ali trgovce, ki so že vključeni v obstoječe sheme, le, če zagotavljajo dodano vrednost v primerjavi z obstoječimi shemami;

   (d) določitve pravil za sporočanje izrecnih okoljskih trditev na trgu Unije in preprečevanje podvajanja stroškov pri sporočanju takih trditev;

   (e) krepitve delovanja notranjega trga.

3. Kadar Komisija meni, da je to primerno, se poročilu iz odstavka 1 priloži zakonodajni predlog za spremembo ustreznih določb te direktive, vključno s proučitvijo nadaljnjih določb o:

   (a) sprostitvi priložnosti za krožno, biološko in zeleno gospodarstvo z oceno ustreznosti in izvedljivosti obvezne uporabe skupne metode za utemeljitev okoljskih trditev, ki po potrebi temelji na življenjskem ciklu;

   (b) olajšanju prehoda na okolje brez strupov z razmislekom o uvedbi prepovedi okoljskih trditev za izdelke, ki vsebujejo nevarne snovi, razen kadar se njihova uporaba šteje za bistveno za družbo v skladu z merili, ki jih bo pripravila Komisija;

   (c) nadaljnji uskladitvi zahtev glede utemeljitve posebnih okoljskih trditev o okoljskih vidikih ali vplivih, kot so trajnost, ponovna uporabnost, popravljivost, možnost recikliranja, vsebnost recikliranih materialov, uporaba naravne vsebine, vključno z vlakni, okoljska uspešnost ali trajnostnost, biološki elementi, biorazgradljivost, biotska raznovrstnost, preprečevanje nastajanja odpadkov in zmanjševanje odpadkov.

Člen 22

Sprememba Uredbe (EU) št. 1024/2012

V Prilogi k Uredbi (EU) št. 1024/2012 se doda naslednja točka:

„X. [Urad za publikacije: vstaviti naslednjo zaporedno številko] Direktiva (EU) ... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (UL L..., datum, stran): člen 13(3) in člen 15.“.

Člen 23

Spremembe Uredbe (EU) 2017/2394

V Prilogi k Uredbi (EU) 2017/2394 se doda naslednja točka:

„X. [Urad za publikacije: vstaviti naslednjo zaporedno številko] Direktiva (EU) ... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (UL L …, datum, stran).“.

Člen 24

Sprememba Direktive (EU) 2020/1828

V Prilogi I k Direktivi (EU) 2020/1828 se doda naslednja točka:

„(X) [Urad za publikacije: vstaviti naslednjo zaporedno številko] Direktiva (EU) ... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (UL L …, datum, stran).“.

Člen 25

Prenos

1. Države članice do [Urad za publikacije: vstaviti datum = 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

   Te predpise uporabljajo od [Urad za publikacije: vstaviti datum = *24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive*].

   Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice določijo način takega sklicevanja.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 26

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 27

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament *predsednica*	*Za Svet* *predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Zelene trditve: predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev

1.2. Zadevna področja

09 – Okolje in podnebni ukrepi[116]

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[117]**

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Cilj te pobude je povečati raven varstva okolja in prispevati k pospešitvi zelenega prehoda na krožno, čisto in podnebno nevtralno gospodarstvo v EU, zaščititi potrošnike in podjetja pred zelenim zavajanjem ter potrošnikom omogočiti, da prispevajo k pospešitvi zelenega prehoda s sprejemanjem informiranih odločitev o nakupu na podlagi verodostojnih okoljskih trditev in znakov, izboljšati pravno varnost v zvezi z okoljskimi trditvami in enakimi konkurenčnimi pogoji na notranjem trgu, povečati konkurenčnost gospodarskih subjektov, ki si prizadevajo za povečanje okoljske trajnostnosti svojih izdelkov in dejavnosti, ter ustvariti priložnosti za prihranek stroškov za take subjekte, ki trgujejo čezmejno.

Dopolnjuje predlagane spremembe predlagane direktive o nepoštenih poslovnih praksah.

1.4.2. Specifični cilji

Določiti pravila EU o prostovoljnih zelenih trditvah, ki se uporabljajo za trgovce, ki delujejo v Evropski uniji (razen mikropodjetij za nekatere določbe), ter utemeljitvi, sporočanju in preverjanju okoljskih trditev/shem okoljskega označevanja.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Z doseganjem specifičnih ciljev bi lahko več udeležencev na trgu v svoje odločanje (npr. odločitve o nakupu, izbiro dobaviteljev ali sodelovanje z dobavitelji in poslovnimi partnerji, zasnovo izdelkov, izbiro javnega naročanja) vključevalo zanesljive okoljske informacije.

---

116 Pravna podlaga pobude za zelene trditve je enotni trg, proračunska sredstva pa izhajajo iz naslova 09 – Okolje in podnebni ukrepi.

117 Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Potrošniki bi lahko zaupali v okoljske trditve na izdelkih, ki jih kupujejo, kar bi jim omogočilo bolj sistematično vključevanje okoljskih vidikov v njihove odločitve o nakupu.

To bi sprožilo večje povpraševanje po okolju prijaznejših izdelkih in rešitvah, kar bi spodbudilo rast na zelenih trgih. Tako bi se v dobavni verigi ustvarile priložnosti za večjo učinkovitost in večjo okoljsko uspešnost. To bi potem prispevalo k splošnemu cilju ustvarjanja priložnosti za krožno in zeleno gospodarstvo. Z določitvijo pristopa EU k okoljskim trditvam bi se obravnaval splošni cilj krepitve delovanja notranjega trga, zlasti zelenih trgov.

Skupni pristop EU, ki bi ustrezal cilju zanesljivosti, primerljivosti in preverljivosti, bi izvršilnim organom olajšal preverjanje trditev, kar bi dodatno okrepilo njihov učinek. To bi dodatno okrepilo dejavnike za večjo okoljsko uspešnost izdelkov in trgovcev ter prispevalo k ciljem evropskega zelenega dogovora.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

1. Okoljske trditve o izdelkih in podjetjih so zanesljive, primerljive in preverljive: povečanje deleža zanesljivih okoljskih trditev in ustrezno zmanjšanje deleža zavajajočih okoljskih trditev, kar se spremlja na podlagi:

o števila okoljskih trditev, ki upoštevajo (ali ne) zahteve pobude za zelene trditve;

o učinkovitega izvajanja pobude za zelene trditve;

o deleža nacionalnih organov, ki menijo, da je Direktiva olajšala obravnavo zelenega zavajanja.

2. **Uporabniki informacij zaupajo okoljskim informacijam:** povečanje zaupanja uporabnikov informacij (potrošnikov, podjetij, vlagateljev, javnih uprav in nevladnih organizacij) v okoljske trditve, kar se spremlja na:

o ravni zaupanja potrošnikov v okoljske trditve;

o ravni zaupanja potrošnikov v znake trajnostnosti;

o ravni zaupanja drugih uporabnikov informacij (podjetij, vlagateljev, javnih uprav, nevladnih organizacij) v okoljske trditve glede področja uporabe.

3. Okoljska uspešnost izdelkov in organizacij se izboljšuje: pozitiven razvoj referenčnih vrednosti v pravilih o okoljskem odtisu kategorij izdelkov ter rezultatih profila okoljskega odtisa izdelkov in okoljskega odtisa organizacij, ki kažejo trend, da izdelki in organizacije postajajo okolju prijaznejši; zmanjšanje odtisa potrošnje EU (v skladu s kazalnikom odtisa potrošnje, ki ga je razvilo Skupno raziskovalno središče), ki zajema vseh 16 vplivov metod okoljskega odtisa na okolje. To se bo spremljalo z naslednjimi kazalniki:

o z razvojem referenčnih vrednosti v pravilih o okoljskem odtisu kategorij izdelkov;

o z razvojem rezultatov profila okoljskega odtisa za okoljski odtis izdelkov in okoljski odtis organizacij skozi čas;

o z razvojem odtisa potrošnje v EU.

4. **Ovire na zelenih trgih so se zmanjšale:** zmanjšale so se ovire, povezane z usklajevanjem z več metodami in zagotavljanjem informacij o okolju. To se bo spremljalo z naslednjimi kazalniki:

o kako podjetja dojemajo zelene izdelke na notranjem trgu.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Kratkoročne zahteve Države članice bodo imele za prenos Direktive na voljo dve leti. Ta predlog je tesno povezan s pregledom direktive o nepoštenih poslovnih praksah, ki ga je Komisija predlagala marca 2022, in pričakuje se, da bosta direktivi lahko preneseni skupaj. Poleg prenosa pravil o utemeljitvi in sporočanju okoljskih trditev bodo morale države članice vzpostaviti postopek za preverjanje utemeljitve okoljskih trditev o izdelkih/trgovcih, danih na trg, in shem okoljskega označevanja ter imenovati pristojne organe in določiti mehanizem usklajevanja. Predlog predvideva, da je treba prostovoljne okoljske trditve utemeljiti na podlagi ocene, ki izpolnjuje posebne zahteve iz člena 3. V primerih, ko Komisija sprejme delegirane akte, s katerimi za določene skupine izdelkov ali sektorje določi pravila, ki temeljijo na življenjskem ciklu, bodo lahko gospodarski subjekti na njihovi podlagi utemeljili posebne trditve o okoljskih vplivih. V podporo izvajanju te direktive in kmalu po začetku njene veljavnosti bo Komisija sprejela izvedbeni akt, v katerem bo podrobno opredelila obliko potrdila, ki ga izda preveritelj okoljskih trditev v skladu s členom 12. Tekoče zahteve Pristojni organi bodo morali redno preverjati okoljske trditve, ki se uporabljajo na trgu EU. Države članice bodo morale redno spremljati uporabo Direktive na podlagi pregleda okoljskih trditev, o katerih so bili obveščeni izvršilni organi; pregleda okoljskih zahtevkov, v zvezi s katerimi so izvršilni organi od pristojne organizacije zahtevali, da sprejme korektivne ukrepe, in, če je ustrezno, sprejeli izvršilne ukrepe. Države članice bodo te informacije vsako leto posredovale Komisiji. Pet let po začetku veljavnosti te direktive Komisija izvede oceno te direktive glede na cilje, za katere si prizadeva, ter predloži poročilo o glavnih ugotovitvah in po potrebi zakonodajni predlog o spremembi ustreznih določb te direktive. Komisija bo pooblaščena za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 3(4) o nadaljnji opredelitvi zahtev za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev. To bo stalen proces za razvoj nadaljnjih metod utemeljitve. Komisija bo pooblaščena tudi za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov za dopolnitev zahtev za sheme okoljskega označevanja v skladu s členom 8(8) in (9).

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost sodelovanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz posredovanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo države članice sicer ustvarile same.*

Ključno je zagotoviti enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte v smislu zahtev, ki jih je treba izpolniti pri navedbi okoljske trditve, vključno z zahtevami

glede informacij in podatkov, ki jih je treba uporabiti, in sicer z določitvijo skupnega sklopa pravil na notranjem trgu EU.

Na podlagi sedanjega stanja in če bi države članice ukrepale posamično, obstaja veliko tveganje, da bi bilo nazadnje vzpostavljenih veliko različnih konkurenčnih shem, ki bi temeljile na različnih in neprimerljivih metodah in pristopih, kar bi povzročilo razdrobljenost notranjega trga, zlasti za čezmejne izdelke, s katerimi se trguje na notranjem trgu, s čimer bi se povečalo tveganje neenake ozaveščenosti in ravni obveščenosti o okoljski uspešnosti izdelkov in organizacij po vsej EU ter dodatnih stroškov za podjetja, ki trgujejo čezmejno (zlasti če morajo uporabljati različne metode ali upoštevati različne sheme označevanja).

Brez ukrepanja na ravni EU se bodo udeleženci na trgu še naprej spoprijemali z zavajajočimi informacijami o okoljskih vidikih, ovire na notranjem trgu pa bi podjetjem onemogočale, da poslujejo pod enakimi pogoji. Poleg tega nekaterih vidikov, kot sta razvoj metod za podporo posebnim trditvam in vzpostavitev s tem povezanih podatkovnih zbirk (po potrebi), zaradi obsega zajetja izdelkov, sektorjev ali geografskih regij ni mogoče doseči na nacionalni ravni.

Določitev skupnih zahtev na ravni EU ima jasno dodano vrednost, saj bi usklajen in dobro delujoč notranji trg EU vzpostavil enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo v EU.

Pričakuje se, da države članice po ukrepanju na ravni EU ne bodo mogle enostransko uvesti posebnih ukrepov, direktiva pa bo zmanjšala tveganje pravne razdrobljenosti enotnega trga ter vladam in zasebnemu sektorju zagotovila prihranke pri stroških.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Pobuda dopolnjuje predlagane spremembe predlagane direktive o nepoštenih poslovnih praksah, ki jih je Evropska komisija predložila Evropskemu parlamentu in Svetu. Temelji na spoznanjih, pridobljenih pri izvajanju direktive o nepoštenih poslovnih praksah, in potrebi po posebnih pravilih o utemeljitvi izrecnih zelenih trditev, sporočanju in preverjanju. Prav tako črpa izkušnje iz širjenja shem okoljskega označevanja. Druga pridobljena spoznanja so povezana z razvojem znaka EU za okolje, sistema EMAS in metod okoljskega odtisa.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Pobude spadajo v okvir evropskega zelenega dogovora, ki usmerja strategije EU za okrevanje gospodarstva. Zeleni dogovor priznava prednosti vlaganja v našo konkurenčno trajnostnost z gradnjo pravičnejše ter bolj zelene in digitalne Evrope.

Pobuda se financira iz razdelka 3 (Naravni viri in okolje), naslova 9 (Okolje in podnebni ukrepi) večletnega finančnega okvira. Kot je podrobno opisano v nadaljevanju, bodo za izvajanje potrebni dodatni človeški viri, poraba v okviru programa LIFE in nekateri podporni odhodki Evropske agencije za okolje. Ustrezno povečanje subvencije Evropske agencije za okolje se bo izravnalo s sredstvi programa EU za okoljske in podnebne ukrepe (LIFE).

Druga področja politike bi lahko zagotovila podporo podjetjem pri izvajanju zahtev glede utemeljitve in sporočanja okoljskih trditev, npr. kot je določeno v delegiranih aktih v skladu s členom 3, zlasti financiranje EU za inovacije in naložbe za podjetja, predvsem MSP. Evropski sklad za regionalni razvoj prek pametne specializacije, programa LIFE in programa Obzorje Evropa dopolnjuje zasebna sredstva za

inovacije in podpira celoten inovacijski cikel, da bi se na trgu uvedle rešitve. V okviru programa za digitalno Evropo je bil leta 2022 uveden usklajen ukrep CIRPASS, katerega cilj je ustvariti priložnosti za inovativne delovne postopke, zlasti za spodbujanje krožnosti toka opredmetenega blaga, pa tudi za obveščanje potrošnikov, z opredelitvijo medsektorskega podatkovnega modela izdelka za digitalni potni list izdelka, ki je dokazano koristen za krožno gospodarstvo.

Sklad za inovacije je eden od največjih svetovnih programov financiranja za predstavitev inovativnih nizkoogljičnih tehnologij in rešitev. V obdobju 2020–2030 bo zagotovil približno 10 milijard EUR podpore za uvajanje industrijskih rešitev za razogljičenje Evrope na trg in podporo njenega prehoda na podnebno nevtralnost.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Ocenjenih je bilo več možnosti, med drugim zajetje s strani služb GD ENV samo s kombinacijo storitev oddaje javnih naročil za nabore podatkov, pa tudi proučitev sodelovanja z drugimi službami in agencijami. Najboljša izbrana možnost združuje storitve oddaje javnih naročil za nabore podatkov, ki jih zagotovi GD ENV, in prispevek Evropski agenciji za okolje, da se pridobi strokovno znanje njenega osebja.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ **Časovno neomejeno**

– izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2024 in 2027,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja[118]

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

– ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☒ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

[118] Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Pobude vključujejo javno naročanje, upravni dogovor z JRC, povečanje prispevka za EEA in vpliv na človeške vire Komisije. Za to vrsto odhodkov se uporabljajo standardna pravila.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

N. r. – glej zgoraj.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

N. r. – glej zgoraj.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

N. r. – glej zgoraj.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

N. r. – glej zgoraj.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

<u>Po vrstnem redu</u> razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. [119]	držav Efte[120]	držav kandidatk in potencialnih kandidatk [121]	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
3	09 02 02 – Krožno gospodarstvo in kakovost življenja	dif.	DA	NE	DA	NE
3	09 10 02 Evropska agencija za okolje	dif.	DA	DA	NE	NE
7	20 01 02 01 – Prejemki in nadomestila	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 03 – Državni javni uslužbenci, začasno dodeljeni instituciji	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02 – Sestanki, skupine strokovnjakov	nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

n. r.

[119] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.
[120] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.
[121] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	**3**	Naravni viri in okolje

GD ENV			**2024**	**2025**	**2026**	**2027 in pozneje**	**SKUPAJ**
○ Odobritve za poslovanje							
09 02 02 – Krožno gospodarstvo in kakovost življenja	obveznosti	(1)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
	plačila	(2)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
Odobritve SKUPAJ za GD ENV	obveznosti	= (1)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**
	plačila	= (2)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**

Zgoraj navedeni znesek bo potreben za financiranje naslednjih ukrepov:

- pridobivanje sekundarnih naborov podatkov o okoljskem odtisu, ki zagotavljajo ključne povprečne podatke o porabi virov in emisijah za ključne postopke, ki jih številna podjetja lahko uporabijo za oceno svojih vrednostnih verig, pridobivanje in razvoj podatkov za zapolnitev morebitnih podatkovnih vrzeli, stroške razvoja informacijske platforme za podatkovno zbirko okoljskega odtisa ter vzdrževanje podatkovne zbirke v obdobju 2026–2027 (10,095 milijona EUR). Dostop do naborov podatkov o okoljskem odtisu bo podjetjem, zlasti MSP, pomagal pri stroškovno učinkovitejšem in manj obremenjujočem izpolnjevanju zahtev iz direktive o zelenih trditvah. Enostaven dostop do visokokakovostnih podatkov, povezanih z okoljsko uspešnostjo izdelkov, bo ključni dejavnik, ki bo vsem podjetjem, zlasti pa MSP, omogočil, da prepričljivo utemeljijo svoje okoljske trditve, ne glede na to, ali so sprejeti delegirani akti na podlagi člena 3 tega predloga o okoljskih trditvah ali ne. Dostop do naborov podatkov o okoljskem odtisu bo podpiral tudi izvajanje drugih politik EU o okoljski trajnostnosti in potrošnikom pomagal pri sprejemanju pravih odločitev, kot je predlog uredbe o okoljsko

primerni zasnovi za trajnostne izdelke [122]. Uredba o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke uvaja možnost določitve obveznih zahtev glede informacij, ki so lahko povezane tudi z zahtevami glede označevanja, in bo omogočila boljši pretok informacij prek digitalnih potnih listov za izdelke. Nabori podatkov o okoljskem odtisu bodo podpirali izračun in določitev zahtev glede informacij in uspešnosti, npr. v zvezi z ogljičnim in okoljskim odtisom, kot je predvideno v predlogu uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, na podlagi usklajenega sklopa visokokakovostnih sekundarnih podatkov;

- naročanje študij in raziskav o uporabi metod, ki jih deležniki uporabljajo za utemeljitev in oceno direktive o zelenih trditvah (0,150 milijona EUR);
- Skupno raziskovalno središče bo imelo ključno vlogo pri podpiranju Komisije pri opravljanju potrebnega tehničnega dela. Pričakuje se, da bodo stroški dogovora o izvajanju znašali približno 1,700 milijona EUR;
- pomemben izdatek bo tudi upravna in tehnična podpora za pripravo delegiranih aktov v skladu s členom 3(4) o nadaljnji opredelitvi zahtev za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, s katerimi se za določene skupine izdelkov ali sektorje določijo pravila, ki temeljijo na življenjskem ciklu. Ta proračunska vrstica je namenjena pripravi šestih takih delegiranih aktov (6,827 milijona EUR);
- spremljevalni ukrepi za pomoč MSP pri prilagajanju tej direktivi, vključno z razvojem orodij za izračun na podlagi zahtev, opisanih v delegiranih aktih v skladu s členom 3(4) (1,210 milijona EUR).

Agencija: EEA			**2025**	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
Naslov 1: Odhodki za zaposlene	obveznosti	(1a)	0,180	0,367	0,375	**0,922**
	plačila	(2a)	0,180	0,367	0,375	0,922
Naslov 2: Infrastruktura	obveznosti	(1b)				
	plačila	(2b)				
Naslov 3: Odhodki iz poslovanja	obveznosti	(1c)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
	plačila	(2c)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
Odobritve SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 1c	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**

[122] Na voljo na spletnem naslovu: https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-ecodesign-sustainable-products-regulation_en.

za agencijo EEA	plačila	= 2a + 2b + 2c	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**

Stroški EEA vključujejo stroške za dva dodatna EPDČ (1 tehnična pomoč in 1 PU) ter odhodke iz poslovanja za namene spremljanja okoljskih trditev, danih na trg EU po izvajanju Direktive v skladu s členom 20(4). Agencija bo zadolžena za podrobno analizo informacij, ki jih države članice sporočijo v skladu s členom 20(1) do (3), in vsaki dve leti objavlja poročila z oceno razvoja zelenih trditev v EU. Ta ocena vključuje večino dokazov za poročila, ki jih vsaki dve leti pripravijo države članice in o katerih države članice poročajo na evropski ravni prek vprašalnikov. EEA bo te vprašalnike predlagala po dogovoru z GD ENV in jih omogočila s standardnim elektronskim orodjem. Informacije, ki jih bodo sporočile države članice, bodo kombinacija statističnih podatkov o trditvah na njihovih nacionalnih trgih ter kvalitativnega opisa narave neresničnih trditev in izvedenih korektivnih ukrepov. Naloge tega osebja bodo stalno poročanje iz držav in priprava analitičnega poročila vsaki dve leti ter podporne naloge, ki so potrebne v ozadju (uprava, komunikacija, razvoj IT, podpora podjetjem itd.).

□ odobritve za poslovanje SKUPAJ			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
	obveznosti	(4)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**
	plačila	(5)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**
Odobritve iz **RAZDELKOV 1 do 3** večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**

Razdelek večletnega finančnega okvira	**7**	„Upravni odhodki“

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	2025	2026	2027 in pozneje	SKUPAJ
GD ENV						
□ Človeški viri		0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
□ Drugi upravni odhodki		0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
GD ENV SKUPAJ	odobritve	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

Trenutno osebje v GD ENV sestavljata dva uradnika EPDČ (AD), ki obravnavata zadeve, povezane s politiko, in dva uradnika EPDČ (AD), ki obravnavata metodološka vprašanja. To osebje bo ključno tudi v prihodnje in naj bi opravljalo naslednje naloge:

- dejavnosti, povezane s pobudo za zelene trditve, kot so usklajevanje politike, delovni načrt pobude za zelene trditve (vključno z delnim kritjem razvoja dodatnih zahtev v zvezi s posebnimi trditvami), usklajevanje skupin, spremljanje, odnosi z deležniki. Za te dejavnosti sta potrebna dva uradnika EPDČ;
- nadaljnji razvoj okoljskega odtisa in drugih metod za utemeljitev zelenih trditev v skladu s členom 3: vodenje strokovnih skupin, upravljanje pravil o okoljskem odtisu kategorij izdelkov/sektorskih pravil o okoljskem odtisu organizacij v prehodni fazi (vključno z dodatno nalogo Evropske komisije, da sprejme dele, vključene v delegirane akte v skladu s členom 3(4) o nadaljnji določitvi zahtev glede utemeljitve izrecne okoljske trditve v prihodnosti). Za te dejavnosti je potreben en uradnik EPDČ;
- upravljanje sekundarnih podatkov okoljskega odtisa: upravljanje pogodb, preverjanje podatkov, izdelava podatkovne baze itd. Za te dejavnosti je potreben en uradnik EPDČ.

Na splošno je za naloge, povezane z oceno življenjskega cikla (npr. razvoj metod in podatkov), ter naloge, povezane z razvojem metode in podatkov za utemeljitev zelenih trditev, potrebno specializirano tehnično/znanstveno znanje z znanstveno doktorsko izobrazbo in leti izkušenj na zadevnem področju. Privabljanje takega osebja s pogoji za pogodbene uslužbence ni mogoče. Zato bi bilo treba izvajanje teh nalog zagotoviti z uradnimi delovnimi mesti, če pa specializirano osebje ni na voljo interno, bi bilo treba njihovo izvajanje omogočiti v okviru delovnih mest začasnih uslužbencev.

Zato GD ENV zahteva dodatno osebje (**3 AD in 1 NNS** glede na porazdelitev delovnih mest v nadaljevanju), ki bo:

- pripravilo približno 6–7 delegiranih aktov v skladu s členom 3(4) o nadaljnji opredelitvi zahtev za utemeljitev izrecnih okoljskih trditev, da bi se uredile posebne trditve, npr. o popravljivosti, možnosti recikliranja, trajnosti ali določitvi posebnih pravil, ki temeljijo na življenjskem ciklu, za nekatere skupine izdelkov in sektorje;

- pripravilo izvedbene akte o določitvi ustreznih postopkov, v skladu s katerimi bodo nacionalni organi odobrili nove zasebne sheme označevanja, ter postopkov za odobritev oblike potrdila o skladnosti trditev in shem označevanja;
- pripravilo delegirane akte, ki bodo podrobneje določali merila za odobritev shem okoljskega označevanja iz člena 8, da se zagotovi enotna uporaba po vsej Uniji;
- ocenilo priglašene sheme okoljskega označevanja, ki so jih javni organi vzpostavili v tretjih državah z namenom delovanja na trgu Unije, in pripravilo ustrezne sklepe Komisije o odobritvi za zagotovitev, da te sheme ustvarjajo dodano vrednost v smislu svojih okoljskih ambicij, zajetja okoljskih vplivov, okoljskih vidikov ali okoljske uspešnosti ali določene skupine izdelkov ali sektorja ter izpolnjujejo zahteve iz te direktive;
- nadziralo pripravljalne študije, študije o pregledu in druge študije pri pripravi delegiranih aktov;
- razvilo in upravljalo podatkovno zbirko okoljskega odtisa, pomembno za to in druge politike, kot so uredba o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke, uredba o baterijah ali taksonomija.

Poleg tega sta v to politiko vključeni dve strokovni skupini, proračun pa bi moral pokrivati tri sestanke na leto za vsako strokovno skupino.

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	**2025**	**2026**	**2027 in pozneje**	**SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**
	plačila	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ⇩			Leto **N**		Leto **N+1**		Leto **N+2**		Leto **N+3**		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						**SKUPAJ**	
	REALIZACIJE																	
	vrsta [123]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1[124] …																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 …																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
SKUPAJ																		

123 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

124 Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji …“.

3.2.3. Ocenjene posledice za upravne odobritve Evropske agencije za okolje in Komisije

3.2.3.1. Ocenjene posledice za človeške vire Evropske agencije za okolje

☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2025	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
Začasni uslužbenci (razredi AD)	0,117	0,240	0,244	**0,602**
Začasni uslužbenci (razredi AST)				
Pogodbeni uslužbenci	0,063	0,128	0,130	**0,320**
Napoteni nacionalni strokovnjaki				
SKUPAJ	**0,180**	**0,367**	**0,375**	**0,922**

Potrebe po osebju (EPDČ):

	2025	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
Začasni uslužbenci (razredi AD)	1	1	1	
Začasni uslužbenci (razredi AST)				
Pogodbeni uslužbenci	1	1	1	
Napoteni nacionalni strokovnjaki				
SKUPAJ	**2**	**2**	**2**	

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po upravnih odobritvah v Komisiji

3.2.3.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2024	**2025**	**2026**	**2027 in pozneje**	**SKUPAJ**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira					
Človeški viri	0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
Drugi upravni odhodki	0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**

Odobritve zunaj RAZDELKA 7[125] večletnega finančnega okvira	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.
Človeški viri					
Drugi upravni odhodki					
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.

SKUPAJ	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.3.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

[125] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

– ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

		2024	**2025**	**2026**	**2027 in poznej e**
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		3	3	3	3
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (posredne raziskave)					
01 01 01 11 (neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)		1	1	1	1
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)					
XX 01 xx **yy zz** 126	– na sedežu				
	– na delegacijah				
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)					
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ		4	4	4	4

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Glej razlago za H7 v oddelku 3.2.1.
Zunanji sodelavci	Glej razlago za H7 v oddelku 3.2.1.

126 Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ☒ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Sredstva programa LIFE (proračunske vrstice 09.02.02) se bodo uporabila za izravnavo povečanja subvencije Evropske agencije za okolje.

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;

– ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **N**[127]	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

[127] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

☐ za lastna sredstva,

☐ za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[128]						
		Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[128] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.